నమ్మలేని నిజాలు

కల్తీ నాగులు
విషం చిమ్ముతున్నాయి
ఎరవేయాలి.

ఆటల గొల్లు
తలుపు తడుతుంది
దేశం పైపైకి.

విషజ్వరాలు
దోమల పంట కాలం
మందులు మాయం.

ఇంటి భోజనం
బజారు విరుచిండి
రుచికి రోగం.

రాఖీ పున్నమి
బంధాల వెలుగులు
ధైర్య కవచం.

- రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website:www.netinijam.com

E-mail : netinijam93@gmail.com

శ్రీనిజం

దేశవ్యాప్తంగ హెచ్చె
ఎలక్షన్ల వేడి !
పట్టాలు తప్పిందా
భరత దేశ గాడి ?.

కేంద్రానికి పోటీగా
ప్రతిపక్షాల జట్టు !
ఎవరెవరని ఎవరికెవరు
పట్టుతారు జట్టు ?

- కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

హైదరాబాద్ | గురువారం 8-9-2022 | RNI No.52865/93·Postal No\.H/SD/258/2020-2022 | ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 | సంపుటి :29 | సంచిక: 32 | పేజీలు:6 | వెల: రూ.1/-

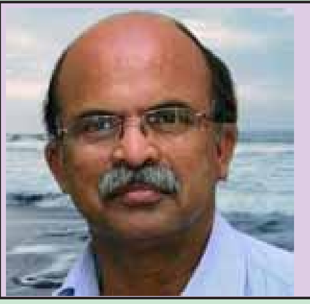

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కాళోజీ పురస్కారానికి ఎంపికైన చరిత్రకారుడు కవి శ్రీరామోజు హరగోపాల్

పీపుల్స్ ప్లాజాలో తెలంగాణ వజ్రోత్సవ ఏర్పాట్లను పరిశీలించిన మంత్రులు

హైదరాబాద్, సెప్టెంబర్ 7: పీపుల్స్ ప్లాజాలో ఈ నెల 17న నిర్వహించనున్న తెలంగాణ జాతీయ సమైక్యతా వజ్రోత్సవాల ఏర్పాట్లను మంత్రులు శ్రీనివాస్ గౌడ్, తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్, సత్యవతి రాథోడ్ పరిశీలించారు. అనంతరం ట్యాంక్ బండ్‌పై ఉన్న అంబేద్కర్ విగ్రహం మీదుగా ఇందిరాపార్క్ వద్ద ఎన్టీఆర్ స్టేడియంలో పర్యటించారు. హైదరాబాద్‌లో 17న పీపుల్స్ ప్లాజా నుంచి అంబేద్కర్ విగ్రహం మీదుగా ఎన్టీఆర్ స్టేడియం వరకు ఊరేగింపుగా చేరుకొని.. అక్కడ బహిరంగ సభకు సీఎం కేసీఆర్ ముఖ్య అతిథిగా హాజరవుతారని మంత్రులు తెలిపారు. కార్యక్రమం నిర్వహణపై నగర మేయర్‌తో పాటు ఎమ్మెల్యేలు, ప్రజాప్రతినిధులతో ఏర్పాట్లను పర్యవేక్షించారు. కార్యక్రమంలో ఎమ్మెల్యేలు దానం నాగేందర్, మాగంటి గోపీనాథ్, కాలేరు వెంకటేశ్, ముఠా గోపాల్, రసమయి బాలకిషన్, మేయర్ విజయలక్ష్మి, డిప్యూటీ మేయర్ మోతె శ్రీలత, గిరిజన సహకార ఆర్థికాభివృద్ధి సంస్థ చైర్మన్ రామచంద్ర నాయక్, జీహెచ్ఎంసీ అధికారులు పాల్గొన్నారు.

ఉర్దూ, పర్షియన్ భాషల పరిరక్షణకు చర్యలు.. ఇరాన్, ఇండియా మధ్య ఒప్పందం

హైదరాబాద్, సెప్టెంబర్ 7: భారతదేశం, ఇరాన్ మధ్య ఉమ్మడి వారసత్వం అయిన ఉర్దూ, పర్షియన్ భాషలతో పాటు చారిత్రక మాన్యుస్క్రిప్ట్‌ల మరమ్మతు, పరిరక్షణ, డిజిటలైజేషన్ వంటి అంశాలపై ఇవ్వాల (బుధవారం) ఒక అవగాహన ఒప్పందం కుదిరింది. కాగా, మంత్రి కేటీఆర్ సమక్షంలో హెచ్‌ఈ ఇస్లామిక్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ ఇరాన్ రాయబారి డాక్టర్ అలీ చెగేని ఈ ఎంఓయూని అందుకున్నారు. స్టేట్ ఆర్కైవ్స్ & రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్, తెలంగాణ ప్రభుత్వం.. నూర్ మైక్రోఫిల్మ్ ఇంటర్నేషనల్ సెంటర్, ఇరాన్ కల్చరల్ హౌస్, ఇండియాలోని ఇరాన్ ఎంబసీ, ఢిల్లీ మధ్య దీనికి సంబంధించిన ఒప్పందం ఉండనుంది.

ఈ చొరవ లక్షలాది పత్రాలకు జీవం పోస్తుందని, భవిష్యత్ తరాలకు తెలంగాణకు సంబంధించిన గొప్ప వారసత్వం, చారిత్రక అంశాలను తెలియజేసేలా ఉంటుందని మంత్రి కేటీఆర్ అన్నారు. ఎంఓయూ కార్యక్రమంలో ఎఇడఅ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ జయేష్ రంజన్, స్టేట్ ఆర్కైవ్స్ & రీసెర్చ్ ఇనిస్టిట్యూట్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ జరీనా పర్వీన్, నూర్ ఇంటర్నేషనల్ మైక్రోఫిల్మ్ సెంటర్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ మెహదీ ఖాజే పిరి, ప్రత్యేక కార్యదర్శి డాక్టర్ ఇ.విష్ణు వర్ధన్ రెడ్డి పాల్గొన్నారు.

పేదల సంక్షేమమే సీఎం కేసీఆర్ ధ్యేయం : మంత్రి జగదీష్ రెడ్డి

సూర్యాపేట, సెప్టెంబర్ 7: ఆపదలో ఉన్న వారికి సీఎం సహాయ నిధి ఎంతో ఉపయోగపడుతుందని విద్యుత్ శాఖ మంత్రి గుంటకండ్ల జగదీష్ రెడ్డి అన్నారు. సూర్యాపేటలోని ఇంటిగ్రేటెడ్ మార్కెట్ భవన సముదాయంలో సూర్యాపేట నియోజకవర్గానికి చెందిన 335 మంది లబ్ధిదారులకు కోటి 45లక్షల రూపాయల సీఎంఆర్ఎఫ్ చెక్కులు పంపిణీ చేసి మాట్లాడారు.

పేద, మధ్య తరగతి ప్రజలకు సీఎం రిలీఫ్ ఫండ్ వరంగా మారిందన్నారు. సీఎం కేసీఆర్ పేదల కోసం అనేక సంక్షేమ పథకాలను అమలు చేస్తున్నారని తెలిపారు. సీఎం కేసీఆర్ ప్రజా సంక్షేమమే ధ్యేయంగా పని చేస్తున్నారన్నారు. సీఎం సహాయనిధితో పేదలు కార్పొరేట్ వైద్యాన్ని పొందుతున్నారని పేర్కొన్నారు.

గత ప్రభుత్వాల్లో కూడా సీఎం సహాయనిధి ఉండేదని అప్పుడు ఆపదలో ఉన్న వారికి అందరికి అందేది కాదని అన్నారు. తెలంగాణ ఏర్పడ్డాక ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ చొరవతో ఆపదలో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరికి ముఖ్యమంత్రి సహాయనిధి కింద చెక్కులు పంపిణీ చేస్తున్నామన్నారు.

టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం పేదల సంక్షేమమే లక్ష్యంగా ముందుకు సాగుతుందన్నారు.

పేదవాడి ఆరోగ్యానికి పెద్ద పీట వేస్తున్న సీఎం కేసీఆర్ కు ప్రజలు తోడుగా వుండాలని కోరారు.

కాంగ్రెస్, బీజేపీ నేతలను సిద్దిపేట చెరువులో ముంచాలి : మంత్రి హరీశ్ రావు

సిద్దిపేట, సెప్టెంబర్ 7: కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు కరెంటు సరఫరాపై విమర్శలు చేసే కాంగ్రెస్, బీజేపీ నేతలను సిద్దిపేట చెరువులో ముంచాలని వైద్య,ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి హరీశ్ రావు ఫైర్ అయ్యారు. బుధవారం మంత్రి జిల్లాలోని నంగునూర్ మండలం రాజగోపాల్ పేట గంగమ్మ గుడిలో ప్రత్యేక పూజలు చేసిన అనంతరం గ్రామంలోని పెద్ద చెరువులో చేప పిల్లలను వదిలారు.

ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ..ఇవాళ చేపలను వదిలాం. కానీ గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో చెరువులో నీళ్ళు గుంజుకుపోయేవి. బోర్లు వేసి, మోటార్లు పెట్టి, ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు పెట్టి చెరువులు నింపేవారమని నాటి రోజులను గుర్తు చేశారు. కానీ ఇవాళ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు పుణ్యమా అని కాలంతో పని లేకుండా.. సీఎం కేసీఆర్ దయతో నిండుగా ఉందన్నారు.

దేశంలో రైతులకు 24 గంటల ఉచిత కరెంటు ఇచ్చింది కేవలం సీఎం కేసీఆర్ ఒక్కడేనని మంత్రి హరీశ్ రావు వెల్లడించారు.

ఎవుసానికి గతంలో నీళ్లు లేక ఇబ్బంది అయ్యేది. కానీ ఇప్పుడు నీరు పుష్కలంగా ఉండటంతో కూలీలు దొరకడం లేదన్నారు. బీహార్ నుంచి కూలీలొచ్చి వరి నాట్లు వేస్తున్నారని మంత్రి గుర్తు చేశారు.

ఒకప్పుడు యాసంగిలో నీళ్ల లేక, బోర్లు ఎండిపోయి, ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ కాలిపోయేవి. ఇవాళ ఆ రోజులు మారిపోయి సీన్ రివర్స్ అయ్యిందని పేర్కొన్నారు. కానీ, బీజేపీ, కాంగ్రెస్ నేతలకు ఇదంతా కనపడటం లేదని ఎద్దేవాచేశారు.

ఆ కనపడని కాంగ్రెస్, బీజేపీ నాయకులను పేట చెరువులో ముంచాలని మంత్రి విమర్శించారు. దేశంలో ఒక్క తెలంగాణ రాష్ట్రంలోనే బీడీ కార్మికులకు రూ.2,016 పింఛన్ ఇస్తున్న ఏకైక నాయకుడు సీఎం కేసీఆర్ అన్నారు. గ్రామాభివృద్ధికై దశల వారీగా కృషి చేస్తామన్నారు.

అలాగే బద్దిపడగ నుంచి సిద్దిపేట వరకు రాజ్ గోపాల్ పేట మీదుగా నాలుగు లేన్ల రహదారి వేసి బటర్ ఫ్లై లైట్లు వేయిస్తామని మంత్రి తెలిపారు. దసరా పండగ తరువాత రెండు పడకల గదుల నిర్మాణం కోసం రూ. 3 లక్షలు ఆర్థిక సాయం అందిస్తామని మంత్రి హామీనిచ్చారు.

ట్రై సైకిల్ పంపిణీ చేసిన ఎమ్మెల్యే, పోలీస్ కమిషనర్

ఖమ్మం, సెప్టెంబర్ 7: (నేటినిజం ప్రతినిధి): దివ్యాంగుల అండగా మేమున్నామంటూ.... భరోసా కల్పించడం స్ఫూర్తిదాయకమని పోలీస్ కమిషనర్ విష్ణు యస్. వారియర్ అన్నారు.

చేతన ఫౌండేషన్ స్వచ్ఛంద సంస్థ సహకారంతో.. సత్తుపల్లి ఎమ్మెల్యే సండ్ర వెంకట వీరయ్య, ఆధ్వర్యంలో దివ్యాంగులకు వీల్ చైర్స్, ట్రై సైకిల్ పంపిణీ కార్యక్రమం సత్తుపల్లి పట్టణంలోని పురపాలక సంఘం కార్యాలయంలో జరిగింది.

కార్యక్రమానికి ముఖ్యతిధిగా హాజరైన పోలీస్ కమిషనర్ విష్ణు యస్. వారియర్ చేతుల మీదుగా 60 మంది దివ్యాంగులకు వీల్ చైర్స్, ట్రై సైకిల్ పంపిణీ చేశారు.

కార్యక్రమంలో సత్తుపల్లి శాసనసభ్యులు సండ్ర వెంకటవీరయ్య మాట్లాడుతూ.. సామాజిక సేవ దృక్పథంతో చేతన ఫౌండేషన్ సేవలు అందిస్తున్నారని అన్నారు. ప్రవాస భారతీయులైన చేతన ఫౌండేషన్ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు వెనిగళ్ళ రవి కుమార్ రేణుక దంపతులు

అనేక సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నారని గతంలో కూడా కల్లూరు, తలాడ, పెనుబల్లి మండలాల్లోని 70 మంది దివ్యాంగులకు ట్రై సైకిల్ పంపిణీ చేయడం జరిగిందని కొనియాడారు.

ఈ కార్యక్రమానికి జిల్లా గ్రంధాలయ చైర్మన్ కొత్తూరు ఉమామహేశ్వరరావు, మరియు. మున్సిపల్ చైర్మన్ కోసంపూడి మహేష్, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మోదీ ఫోటో గ్యాస్ సిలిండర్, యూరియా బస్తాలపై తప్పక పెడుతాం : ఎమ్మెల్సీ కవిత

నిజామాబాద్, సెప్టెంబర్ 7: రేషన్ దుకాణాల్లో ప్రధాని మోదీ ఫోటో ఎందుకు పెట్టలేదని కలెక్టర్‌పై రుసరుసలాడిన కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్‌కు టీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్సీ కవిత గట్టి కౌంటర్ ఇచ్చారు. ప్రధాని మోదీ ఫోటో గ్యాస్ సిలిండర్, యూరియా బస్తాలపై తప్పకుండా పెడుతామని కవిత స్పష్టం చేశారు. సీఎం కేసీఆర్ సంక్షేమ సారథి అయితే.. ప్రధాని మోదీ సంక్షేమ పథకాల వ్యతిరేకి అని కవిత నిప్పులు చెరిగారు. బ్యాంకులకు డబ్బులు ఎగ్గొట్టిపోయిన తన మిత్రులకేమో మోదీ రూ. 10 లక్షల కోట్లు పంచుతున్నాడు.. కానీ పేదవాళ్లకు ఉచితాలు ఇస్తే తప్పంటున్నారని ధ్వజమెత్తారు. నిజామాబాద్ జిల్లా కేంద్రంలోని రాజీవ్ గాంధీ ఆడిటోరియంలో ఆసరా పెన్షన్‌ల పంపిణీ కార్యక్రమంలో కవిత పాల్గొని ప్రసంగించారు.

ఈ సందర్భంగా ఎమ్మెల్సీ కవిత మాట్లాడుతూ.. కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ ఉమ్మడి నిజామాబాద్ జిల్లా పర్యటనకు వచ్చి రేషన్ షాపులలో ప్రధాని మోదీ ఫోటో ఎందుకు లేదని అడిగారని, ఎక్కడైనా రేషన్ షాపులో ప్రధాని ఫోటోలు పెడతారా? అని ప్రశ్నించారు.

కేంద్ర మంత్రులు తెలంగాణకు వచ్చి పంచాయితీ పెట్టుకుంటున్నారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసిన ఎమ్మెల్సీ కవిత, టీఆర్ఎస్‌ను ఆగం పట్టించాలని ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని ఆరోపించారు.

57 ఏండ్లు పైబడిన వాళ్లకు పెన్షన్ ఇవ్వాలని సీఎం కేసీఆర్ నిర్ణయించారని, నిజామాబాద్ పట్టణంలో కొత్తగా 9 వేల మందికి, నిజామాబాద్ జిల్లాలో కొత్తగా 50 వేల మందికి పెన్షన్లు ఇస్తున్నామని కవిత తెలిపారు. నిజామాబాద్ పట్టణంలో 60 వేల ఇండ్లు ఉంటే, 40 వేల మందికి పెన్షన్ ఇస్తున్నామని ఎమ్మెల్సీ స్పష్టం చేశారు.

భారతదేశంలో అనేక రాష్ట్రాలు ఉన్నాయని అందులో కేవలం తెలంగాణలోనే ఇంత పెద్ద మొత్తంలో పెన్షన్‌లు ఇస్తున్నారని పక్కనున్న మహారాష్ట్రలో ఎంత ఇస్తున్నారో పక్కనే ఉన్న మహారాష్ట్రతో అనుబంధం ఉన్న వారికి తెలుసన్నారు ఎమ్మెల్సీ కవిత. పేదలకు, వృద్ధులకు, బీడీ కార్మికులకు, మానసిక పరిస్థితి బాగా లేని వాళ్లు.. ఇలా అనేక వర్గాలకు పెన్షన్ ఇస్తున్నామని, రాష్ట్రం రాకముందు రూ. 200 పెన్షన్ ఉంటే, రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత రూ. 1000 తో పెన్షన్ ఇవ్వడం ప్రారంభించుకున్నామని ఎమ్మెల్సీ కవిత గుర్తుచేశారు.

వయసు పైబడిన వాళ్లు, పేద వాళ్లు ఆత్మగౌరవంతో బతకాలనే సీఎం కేసీఆర్ పెన్షన్ ఇస్తున్నారని ఎమ్మెల్సీ కవిత పేర్కొన్నారు.

ఒక ఇంట్లో ఒక కాలు లేని బిడ్డ ఉంటే, ఆ ఇంటికి ఎంత భారంగా ఉంటదో అర్థం చేసుకునే గుండె ఉన్న వ్యక్తి కేసీఆర్ కాబట్టి, ఆ గుండె నిరంతరం తెలంగాణ బిడ్డల కోసం కొట్టుకుంటుందని పేర్కొన్నారు. ఈ క్రమంలోనే పెద్ద మొత్తంలో పెన్షన్‌లు ఇస్తున్నామని తెలిపారు. పేద వాళ్లకు పెన్షన్ ఇస్తే, వాళ్ల ఆశీర్వాదంతో తెలంగాణ, బంగారు తెలంగాణ అయితది? సంపద సృష్టించే తెలంగాణ అవుతది.. దేశంలోనే నంబర్ వన్ రాష్ట్రం అవుతదని ఎమ్మెల్సీ కవిత తెలిపారు.

అంతేకాదు ఇంట్లో ఒక్కరికి కాదు, ఇద్దరికి పెన్షన్ ఇచ్చే స్థాయికి తెలంగాణలో సంపద పెరగాలని కోరుకుంటున్నాని అన్నారు. పెన్షన్ రాని వాళ్లకు కూడా త్వరలో వస్తుందని ఎమ్మెల్సీ కవిత తెలిపారు.

మోదీపై కవిత ఫైర్

ఒకవైపు తెలంగాణ రాష్ట్రం సంక్షేమ పథకాల అమలులో దేశంలో అగ్రస్థానంలో ఉండగా, మరోవైపు పేదలకు ఇస్తున్న ఉచితాలను ఆపాలంటూ కేంద్రంలోని బీజేపీ ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోందని ఎమ్మెల్సీ కవిత మండిపడ్డారు. బ్యాంకులకు డబ్బులు ఎగ్గొట్టి పోయిన తన మిత్రులకు మోదీ రూ. పది లక్షల కోట్లు పంచుతున్నడు కానీ పేద వాళ్లకు ఉచితాలు ఇస్తే తప్పంటున్నరని ఎమ్మెల్సీ కవిత విమర్శించారు. పేదవాళ్లకు రేషన్, పెన్షన్, షాదీ ముబారక్, స్కాలర్ షిప్ లాంటివి ఇవ్వద్దని మోదీ చెబుతున్నారు. ఉచిత పథకాలు ఇచ్చి ప్రభుత్వాలు ప్రజలను చెడగొడుతున్నాయని మోదీ అనడం సరికాదన్నారు. కానీ తెలంగాణ ప్రభుత్వం మాత్రం కరోనా వచ్చినా, పెన్షన్ ఇచ్చుడు ఆపలేదు. రేషన్, కరెంటు, వ్యవసాయం ఏదీ ఆపలేదని ఎమ్మెల్సీ కవిత గుర్తు చేశారు. వ్యవసాయం ఆపే ప్రసక్తే లేదు? కచ్చితంగా ధాన్యం కొంటం అని మోదీతో జరిగిన సమావేశంలో చెప్పిన ఏకైక సీఎం మన కేసీఆర్ అని గుర్తు చేశారు. వ్యవసాయం ఆగితే వచ్చే ఇబ్బందులు కేసీఆర్‌కు తెలుసన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం కుట్రపూరితంగా ఉచిత పథకాలపై చర్చ మొదలు పెట్టిందని, యువకులు, మహిళలు వాట్సాప్ లో బీజేపీ చేసే తప్పుడు ప్రచారాలపై జాగ్రత్తగా ఉండాలని ఎమ్మెల్సీ కవిత సూచించారు.

17న ఆదివాసీ, బంజారా భవనాలను ప్రారంభించనున్న సీఎం కేసీఆర్

హైదరాబాద్, సెప్టెంబర్ 7: బంజారాహిల్స్ రోడ్ నంబర్ 10లో నూతనంగా నిర్మించిన ఆదివాసీ, బంజారా భవనాలను ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ఈ నెల 17వ తేదీన ప్రారంభించనున్నట్లు ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి సోమేశ్ కుమార్ వెల్లడించారు. ఈ నెల 16, 17, 18వ తేదీల్లో నిర్వహించాల్సిన తెలంగాణ జాతీయ సమైక్యతా ఉత్సవాల నిర్వహణ ఏర్పాట్లపై ఉన్నతస్థాయి అధికారులతో సీఎస్ సమీక్ష నిర్వహించారు.

ఈ సందర్భంగా సీఎస్ మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణ జాతీయ సమైక్యతా ఉత్సవాలను ఘనంగా నిర్వహించేందుకు హైదరాబాద్‌తో పాటు జిల్లా కేంద్రాల్లో విస్తృత ఏర్పాట్లు చేయాలని సంబంధిత శాఖల అధికారులను ఆదేశించారు. 17వ తేదీన హైదరాబాద్‌లోని పబ్లిక్ గార్డెన్‌లో సీఎం కేసీఆర్ జాతీయ జెండాను ఆవిష్కరిస్తారని పేర్కొన్నారు. అదే రోజు ఆదివాసీ, బంజారా భవనాలను ప్రారంభిస్తారని తెలిపారు. అనంతరం నెక్లెస్ రోడ్డు నుంచి ఎన్టీఆర్ స్టేడియం వరకు గుస్సాడీ, గోండ్, లంబాడీ తదితర కళారూపాల కళాకారులతో భారీ ర్యాలీ నిర్వహించాలని చెప్పారు. ఎన్టీఆర్ స్టేడియంలో కేసీఆర్ ప్రసంగించనున్నారు.

సెప్టెంబర్ 16వ తేదీన రాష్ట్రంలోని అన్ని అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాల్లో విద్యార్థులు, యువత, మహిళలచే ర్యాలీలు నిర్వహించాలని ఆదేశించారు. ఇదే విధమైన కార్యక్రమాలను 18వ తేదీన అన్ని జిల్లా కేంద్రాల్లో నిర్వహించాలని సూచించారు.

ఈ సమావేశంలో జీఏడీ కార్యదర్శి శేషాద్రి, పంచాయితీ రాజ్ శాఖ కార్యదర్శి సందీప్ కుమార్ సుల్తానియా, రోడ్లు, భవనాల శాఖ కార్యదర్శి శ్రీనివాస రాజు, గిరిజన సంక్షేమ శాఖ కార్యదర్శి క్రిస్టినా జోంగ్తు, ఆర్థిక శాఖ కార్యదర్శి రోనాల్డ్ రోస్, హ్యాండ్లూమ్ టెక్స్ టైల్స్ శాఖ కార్యదర్శి జ్యోతి బుద్ధా ప్రకాష్, పంచాయితీ రాజ్ కమిషనర్ హనుమంత రావు, సాంస్కృతిక శాఖ డైరెక్టర్ హరి కృష్ణ తదితర అధికారులు పాల్గొన్నారు.

కెజిబివి పాఠశాలను ఆకస్మిక తనిఖీ చేసిన డిఇఓ

మహబూబాబాద్, సెప్టెంబర్ 7: (నేటినిజం ప్రతినిధి): మహబూబాబాద్ జిల్లా పెద్దవంగర మండల కేంద్రంలోని కస్తూర్బా గాంధీ బాలికల విద్యాలయ పాఠశాలను జిల్లా విద్యాధికారి అబ్దుల్ హై ఆకస్మిక తనిఖీ చేశారు. వారు పాఠశాలలోని పరిసరాలు, మెనూ ప్రకారం భోజనం, స్టోర్ రూమ్, కిచెన్ రూమ్, తరగతి గదులను పరిశీలించి, మిషన్ భగీరథ త్రాగునీరు గూర్చి ఆరా తీశారు . విద్యార్థుల చదువు ,ఆరోగ్యంపై శ్రద్ధ వహించాలని మరియు సొంత భవనంలోకి మారేంతవరకు జాగ్రత్త వహించాలని ఉపాధ్యాయులకు సూచించారు. ఈ కార్యక్రమంలో జిల్లా క్వాలిటీ కోఆర్డినేటర్ ఎం బుచ్చయ్య, పెద్దవంగర మండల నోడల్ ఆఫీసర్ ఏ బిక్షపతి, కెజిబివి స్పెషల్ ఆఫీసర్ జి స్రవంతి సిఆర్పిలు రంగన్న ,రమాదేవి ,పాఠశాల సిబ్బంది సైదమ్మ ,శ్రీలత ,సంధ్యారాణి ,ఝాన్సీ తదితరులు పాల్గొన్నారు

మూసీకి పోటెత్తిన వరద.. మూసారాంబాగ్ బ్రిడ్జి మూసివేత

హైదరాబాద్, సెప్టెంబర్ 7: హైదరాబాద్ నగర వ్యాప్తంగా నిన్నటి నుంచి భారీ వర్షం కురుస్తోన్న సంగతి తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యంలో మూసీ నదికి వరద పోటెత్తింది. ఈ నేపథ్యంలో మూసారాంబాగ్ బ్రిడ్జి వద్ద మూసీ ఉధృతంగా ప్రవహిస్తోంది. వరద నీటితో మూసారాంబాగ్ బ్రిడ్జి మునిగిపోయింది. బ్రిడ్జి పై నుంచి వరద నీరు ప్రవహిస్తుండటంతో రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. ట్రాఫిక్‌ను వేరే మార్గాల్లో మళ్లించారు. మూసారాంబాగ్ బ్రిడ్జిని మూసివేయడంతో వాహనదారులు తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. ఇక చాదర్‌ఘాట్ బ్రిడ్జి నుంచి నల్లగొండ ఎక్స్ రోడ్డు వరకు భారీగా ట్రాఫిక్ జామ్ ఏర్పడింది. వాహనాలు నెమ్మదిగా కదులుతున్నాయి. అవసరమైతేనే బయటకు రావాలని నగర వాసులకు పోలీసులు సూచిస్తున్నారు. మెహిదీపట్నం, గోషామహల్, మంగళ్‌హాట్, ఆసిఫ్‌నగర్, జియాగూడ, పురానాపూల్, బహదూర్ పురా, ఫలక్‌నూమా, చాంద్రాయణగుట్ట, అఫ్జల్‌గంజ్, లక్డీకాపూల్, నాంపల్లి, పంజాగుట్ట, అమీర్‌పేట, ఖైరతాబాద్, బంజారాహిల్స్, జూబ్లీహిల్స్, హైటెక్ సిటీ, మాదాపూర్, కొండాపూర్, సికింద్రాబాద్, కూకట్‌పల్లి, బాలానగర్, బోయిన్‌పల్లి, శేరిలింగంపల్లి, చిలకలగూడ, తిరుమలగిరి, మారేడుపల్లి, ప్యాట్నీ సెంటర్, బేగంపేట్, సోమాజిగూడ, రాంనగర్, తార్నాక, ఓయూ, అంబర్‌పేట, దిల్‌సుఖ్‌నగర్, ఎల్బీనగర్, మలక్‌పేటతో పాటు పలు ప్రాంతాల్లో వాన దంచికొట్టింది.

ఈనెల 3న ముంబాయిలో పద్మశాలి మిత్రమండలి మరియు ముంబాయి భారతి ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన "తెలుగు భాషా దినోత్సవం, తెలంగాణా భాషా దినోత్సవం" కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న అంబల్ల జనార్ధన్, యెల్డి సుదర్శన్ పద్మశాలి, జక్కని గంగారాం తదితరులు.

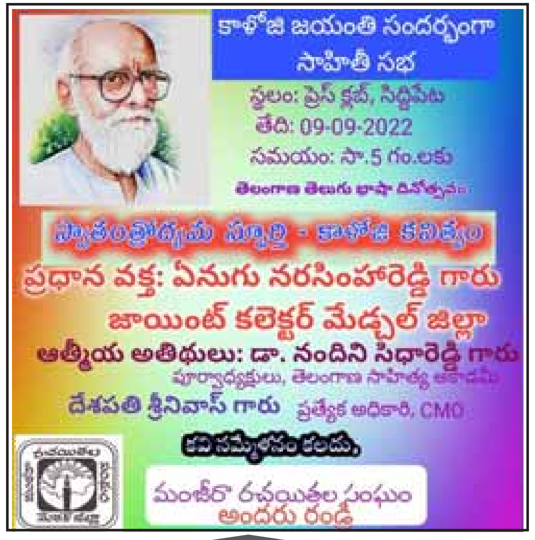

చరిత్రలో నేటినిజం

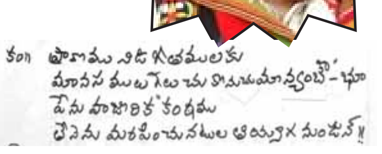

(సెప్టెంబర్ 8 భూపేన్ హజారిక జయంతి...)

-రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

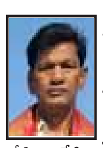

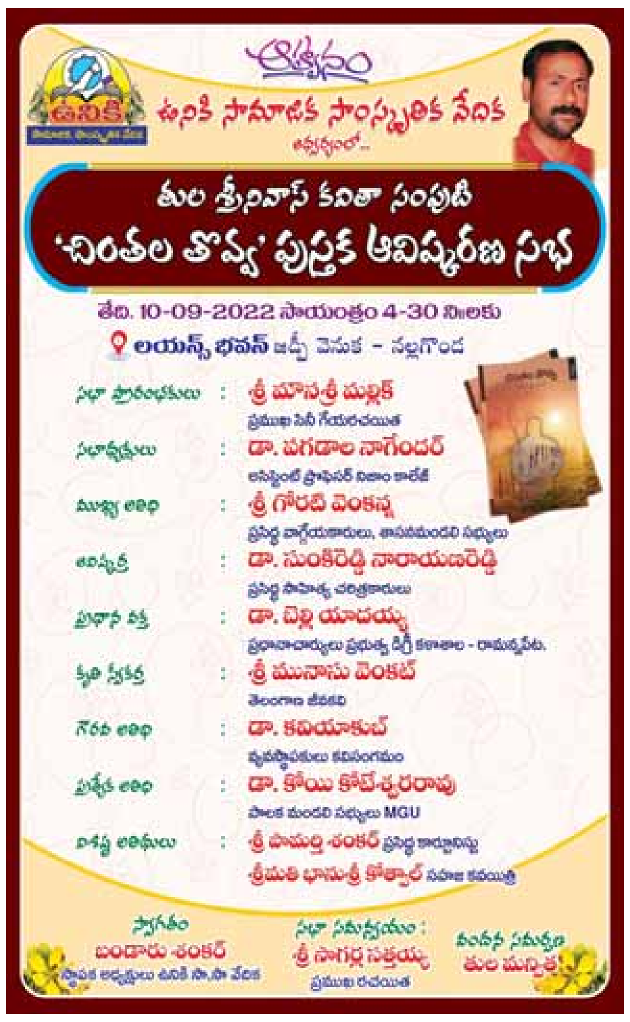

సాహితీ కెరటాలు
E-mail : netinijam93@gmail.com
website: www.netinijam.com
2 హైదరాబాద్ ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 గురువారం 8-9-2022

నానీలు

అలరించావా
ఆమె పూలగుత్తి
వేధించావా
అవుతుంది మెత్తని కత్తి.

జీవితం రైలుకి
స్టేషన్ల బంధాలు
ఫ్లాటు ఫారాలపై
మమతల అందాలు

ఎంత చదివితే
అంతటి లోకం
గ్రంథం కాదది
జీవన కవాటం.

రంగూ, రంగస్థలం లేని
నిత్య ఏక్టర్స్
పార్టీ పదవుల్లో
ఆల్ రౌండర్స్

-డా॥ శిరీష
సెల్:98660 50220

ఘంటారావం

వయసున్నవారికి
అనుభవముండదు
అనుభవమున్నవారికి
వయసుండదు.

మార్పులేని వాటి కోసం
మూర్ఛ తెచ్చుకోకు
మార్చగల విషయాలను
ఏమార్చాలని చూడకు.

అహానికి దాసోహమన్న జ్ఞానం
అజ్ఞానమే
అనుబంధాలకు అధీనమైన ధర్మం
అధర్మమే.

-గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

అక్షర కర్షకుడు కాళోజీ...

అన్య భాషలు నేర్చి ఆంధ్రంబు రాదంచు సకిలించు ఆంధ్రుడా ! చావవెందుకురా!?

అన్ని భాషలు నేర్చుకో. కానీ నీ మాతృభాషను మాత్రం తప్పకుండా నేర్చుకోవాలని చెప్పిన మహానుభావుడు మన కాళోజీ. ఏది కావాలన్నా తొలుత మనిషి కావాలి. కాళోజీ మనసున్న మనిషి. కాళోజీ స్పందనకు కాళోజీయే సాటి. మార్క్సిస్ట పరిభాషలో చెప్పాలంటే ఆయన ఆదర్శవాది (Idealist) లేదా మానవతావాది (Humanist). నిరంతర సృజనశీలి. ఆయనొక సామాజిక తత్వవేత్తగా, ఆలోచకునిగా, దార్శనికునిగా ఎల్లకాలాలలో ప్రజాకవిగా కానవచ్చే నిష్ఠాగరిష్ఠుడు.

కాళోజీ రంగారావు, రమాబాయమ్మల రెండవ కుమారుడు. కాళోజీ నారాయణరావు పూర్తి పేరు "రఘువీర్ నారాయణ్ లక్ష్మీకాంత్ శ్రీనివాస రామరాజ్". కర్ణాటక రాష్ట్రంలోని "రట్టహళ్లి " గ్రామంలో 9 సెప్టెంబర్1914న జన్మించారు. " కాళన్న " గా తెలుగు ప్రజలకు సుపరిచితులు.

కాళోజీ రాజకీయ, సాంఘిక చైతన్యాల సమాహారం. హక్కులనడిగిన ప్రజలమనిషి. విద్యార్థి జీవితం నుంచే విప్లవ స్పృహ కలిగిన ఉద్యమజీవి. తెలంగాణ జీవిత చలనశీలి. నిజాం నిరంకుశ పాలనపై కలం ఎక్కుపెట్టిన ప్రజాకవి. స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు. పుట్టుక చావులు కాకుండా బతుకంతా తెలంగాణ కిచ్చిన మహనీయుడు. జీవితమంతా పోరాటాల్లో మమేకమైన కాళోజీ నారాయణ రావు "కాళన్న " గా పరిణామం చెందడం ఒక చారిత్రక ఘట్టం. కాళోజీ నారాయణరావు గారి సేవలను గుర్తించి కాకతీయ విశ్వ విద్యాలయం గౌరవ డాక్టరేట్ ప్రదానం చేయగా... 1992 లో భారతదేశ అత్యున్నత పౌర పురస్కారం " పద్మ భూషణ్" పొందిన మహనీయుడు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవిర్భావం తరువాత రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి వర్యులు శ్రీ కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖర్ రావు గారు కాళోజీ నారాయణరావు 100 వ జయంతి సందర్భంగా... కాళోజీ పుట్టినరోజైన సెప్టెంబర్ 9 ని తెలంగాణ భాషా దినోత్సవం గా జరుపుతోంది. మరియు 2015 నుండి కాళోజీ పురస్కారాన్ని ఏర్పాటు చేసిన తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏటా ప్రముఖ సాహితీవేత్తకు అవార్డును ప్రదానం చేస్తోంది.

కాళోజీ తెలుగు, ఉర్దూ హిందీ, మరాఠీ, కన్నడ, ఇంగ్లిష్ భాషల్లో అనేక రచనలు చేసి ఖ్యాతి గడించారు. తెలంగాణ భాష, యాసను తరతరాలకు తెలిసే విధంగా రచనలు చేశారు. రాజకీయ వ్యంగ్య కవిత్వం వ్రాయడంలో దిట్ట. తన కవితల ద్వారా పేదలు, తెలంగాణ ప్రజల ఆవేదన, ఆగ్రహాన్ని ప్రపంచానికి చాటిచెప్పారు. ఆయన రాసిన 'నా గొడవ' సంకలనంలో సమకాలీన సామాజిక సమస్యలను నిర్మొహమాటంగా, నిక్కచ్చిగా, కటువుగా స్పందిస్తూ పాలకులపై అక్షరాయు ధాలను సంధించి ప్రజకవిగా నిలిచాడు. కవిత్వాలతో, గేయాలతో ప్రజలను నిద్రలేపిన కాళోజీ మరింత తీవ్రంగా అంకితభావంతో అక్షరం సంధించిన చైతన్యశీలి. మనిషితనం పట్ల ప్రేమ కలిగిన కాళోజీకి తెలంగాణ యాసపై విపరీతమైన అభిమానం. ఆయన ధిక్కార కవిత్వమంతా తెలంగాణ మాండలికం లో సాగింది.

At least there should not be an international style in poetry " అన్నాడు W.H. Auden.. తెలుగులో వచన కవిత్వాన్ని తమ నిర్దిష్టమైన మాండలిక భాష ద్వారా, మౌఖిక సంప్రదాయాన్ని ఏదో ఒక స్థాయిలో కవిత్వంలో ప్రవేశ పెట్టడం ద్వారా కాళోజీ లాంటి వాళ్ళు తెలుగు కవిత్వాన్ని Auden చెప్పిన international style నుండి కాపాడారు.

కాళోజీ తన భాషాసోయిని తెలుగు ప్రాంతాలన్నింటికి కూడా వ్యాపింపజేసిన వ్యవహారదక్షుడు. "బడి పలుకుల భాష కాదు, పలుకుబడుల భాష గావాలె "నని వ్యావహారిక భాషను అందలమెక్కించిన భాషావాదియైన అక్షర కర్షకుడు కాళోజీ. తెలంగాణ భాషను ఈసడింపుగా చూస్తే వారెవరైనా ఆయనకు భాషాకోపం నశాళానికంటుకునేది. మాజీ ప్రధాని పి.వి.నరసింహారావులాంటి వారెందరికో సాహిత్యంలో, రాజకీయాల్లో మార్గనిర్దేశం చేసిన మహా మనీషి.

శతాబ్దపు జీవన ప్రయాణంలో ప్రతి మిమిషం పోరాటాన్ని శ్వాసించి, కవిత్వించిన వ్యక్తి.

నేను ప్రస్తుతాన్ని.
నిన్నటి స్వప్నాన్ని,
రేపటి జ్ఞాపకాన్ని, అని చెప్తూ...ఒక్కమాటలో తన వస్తు తత్వాన్ని చెప్తాడు.

"నవ యుగంబున నాజీ నగ్న నృత్య మింకెన్నాళ్ళు...హింస పాపమని ఎంచు దేశమున హిట్లరిత్వమింకెన్నాళ్లు..." అంటూ తన ధిక్కార స్వరాన్ని వినిపించిన యోధుడు.

" అన్నపురాశులు ఒకచోట, ఆకలి చావులు ఒకచోట " అంటూ బడుగు బలహీన వర్గాలకు బాసటగా ...భూస్వామ్య వాదాన్ని తిరస్కరించిన ప్రజావాది. వ్యక్తిత్వం, కవిత్వం వేర్వేరు కాని మనీషి కాళోజీ.

సాహిత్య ప్రవేశానికి ముందు కాళోజీ గారు గొప్ప కథకుడు కావాలనో, కవిని అనిపించు కోవాలనో అనుకోలేదు. కాళోజీ కవిత కాలం ప్రవహిస్తున్న వ్యథ." ఇవ్వాళ నేను కవిత్వం చెప్పేది ' నా గొడవ ' గా దానిలో ఏదన్న మంచి ఉన్నదంటే మంచిదే "నని తన గొడవను చెప్పారు. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే కాళోజీది కమ్యూనికేటివ్ కవిత్వం. తన గొడవ తెలంగాణ గొడవ. మౌలికంగా మనిషి గొడవ. ఆయన రక్త మాంసాలున్న అసలు సిసలు మనిషి. సత్య అన్వేషి. నిత్య పథికుడు. అందుకే రక్త మాంసాలున్న మనుషులందరికి అర్ధమయ్యే భాష ఆయనది. నేడు గడ్డివాములో సూది వెతుకుతున్నట్టు మన భాష ఇంగ్లీషు వ్యామోహంలో పడి విద్యార్థుల జీవితాలు ఆగమాగం అవుతున్నాయి. ఓ పక్క మన భాషకు, యాసకు పత్రికా, మీడియా, సినిమా రంగంలో పెరుగుతున్న క్రేజీ అంతా ఇంతా కాదు.

"అన్యాయాన్ని ఎదిరిస్తే నా గొడవకు సంతృప్తి.
అన్యాయం అంతరిస్తే నా గొడవకు ముక్తి ప్రాప్తి.
అన్యాయాన్ని ఎదిరించినోడే నాకు ఆరాధ్యుడు"అని తేల్చి చెప్పిన కలేజా కాళోజీది.

ఏ కవయినా తన సమకాలీకుల మీద ఏ మాత్రం జంకు లేకుండా, నిర్భయంగా తన అభిప్రాయాన్ని వెలువరించటం అంత తేలికయిన పని కాదు. వ్యక్తుల మధ్య సంబంధాలు మరీ పలుచగా ఉంటున్న వర్తమాన స్థితిలో ఇది మరీ అసాధ్యం. ఈ విషయంలో కాళోజీ స్పష్టంగా ఉన్నారు. మొహమాటం కానీ ఇతరులు ఏమనుకుంటారోనన్న భయమే కానీ ఆయన జీవితంలో, కవిత్వంలో ఎక్కడా మనకు కనిపించదు. కుండ బద్దలు కొట్టినట్లు భావ వ్యక్తీకరణ చేయటం ఆయన నైజం. ఈ విషయంలో ఆయన సన్నిహిత మిత్రుల్ని కూడా వదిలి పెట్టలేదు.

జీవితం, కవిత్వం, రాజకీయాలు అన్నింటిలోనూ కాళోజీ ప్రజాస్వామికవాది. ఇంకా చెప్పాలంటే తీవ్ర ప్రజాస్వామికవాది. కేవలం పౌర హక్కులకే కాదు, సమాజంలో ఏ దారుణం జరిగినా ఖండించటంలో ఆయన ముందుండేవారు.

దోపిడీ చేసే ప్రాంతేతరులను/దూరందాకా తన్ని తరముతం
ప్రాంతం వారే దోపిడీ చేస్తే / ప్రాణంతోనే పాతర వేస్తం అని అగ్రవర్ణ దళారుల అణచివేత, దోపిడీలను, వాళ్ళతో మిలాఖతయిన ప్రాంతం వారిని నిర్ద్వంధ్వంగా ఖండించిన కాళోజీ ఆధునిక యుగంలో ప్రతీ ఒక్కరికి ఆదర్శప్రాయుడు.

కలం సిరాను " నభూతో న భవిష్యతి " గా వర్ణించిన విశిష్ట కవి కాళోజీ నారాయణ రావు గారికి శత సహస్ర వందన చందనములతో తెలంగాణ సాహిత్య కళాపీఠం " కాళన్న యాదిలో..." కవితా సంకలనంను 226 మంది కవులతో పుస్తకం తేవటమే కాకుండా వివిధ దేశాలలో...వివిధ రంగాలలో... కృషి చేస్తున్న 12 మంది ప్రముఖులైన తెలుగు వారిని గుర్తించి "ప్రజాకవి కాళోజీ జాతీయ పురస్కారాల "ను 2020 సంవత్సరానికి గాను ఎంపిక చేసి, 28 ఆగస్టు 2022 న సిద్దిపేట పట్టణంలో మొట్టమొదటిసారిగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆర్థిక, వైద్యారోగ్య శాఖ మంత్రి వర్యులు శ్రీ తన్నీరు హరీశ్ రావు గారి చేతుల మీదుగా పురస్కారాలను ప్రదానం చేయడం జరిగింది.

కాళోజీ 2002లో భౌతికంగా ఈ నేలను వీడినా... ప్రతీ తెలంగాణ వాడి గుండెలో బతికే ఉంటాడని, ఉండాలని ఆకాంక్షిస్తూ... ప్రజా జీవితాన్ని ప్రభావితం చేసిన ఆయన సమగ్ర మూర్తిమత్వాన్ని, వ్యక్తిత్వాన్ని అకళింపు చేసుకొని రాబోయే తరాలకు ఆదర్శంగా తెలంగాణ సాహిత్య కళాపీఠం(సాహిత్య, కళా సాంస్కృతిక, సామాజిక, సేవా సంస్థ) చరిత్రలో నిలిచే మరెన్నో కార్యక్రమాలతో ముందు వరుసలో ఉంటుందని తెలుపుతూ... నేడు ఆ మహానుభావుని జయంతి సందర్భంగా ఘనమైన నివాళి.

- దాసరి(జంగిటి) శాంతకుమారి
9652483644.

కాళోజీ

తెలంగాణ ఆత్మగౌరవ కలం కాళోజీ
రాజకీయ సాంఘీక చైతన్యాల సమాహారం
ఓ ధిక్కార స్వరం, జన చేతన బలం
అన్యాయాన్ని "నా గొడవ"కు సంతృప్తి యని

ఓ నిరంతర చైతన్య శీలి !!
పుట్టుక నీది చావు నీది బతుకంతా దేశానిదని
రంగారావు రమాబాయమ్మ పుత్ర కలం
రుక్మిణిబాయి ని మనువాడి మడికొండలో నుండి
న్యాయవాదివై అన్యాయాన్ని ఎదిరించిన నీ సూటిదనం !!

ఓ పద్మ విభూషణా !!
రజాకార్ల ఘాతుకాలను ప్రతిఘటించిన రఘువీరా
"మన కొంపలార్పిన మన స్త్రీ లను చెరిచిన
కసి ఆరిపోకుండా బుసకొట్టుచుండాలే "యని
సాగి పోవుటే బ్రతుకు ఆగిపోవుట చావన్న ప్రజాకవి!!

ఓ ప్రజావాధి !!
నైజామ్ వ్యతిరేక పోరాటం లో.......
"దొరల దెబ్బలు తినుచు గురువు సాపెను వినుచు
బాంచెనయ్యా యనుచు ప్రణమిల్లు ప్రాణాలు" యని
ఆశా నిరాశ ల వ్యత్యాసం తెలిపిన ప్రజల మనిషి !!

ఓ ఉద్యమకర్తా !!
తెలంగాణ ఉద్యమంలో నీరచనే బల్లెంలై
నీ పుట్టుక, "తెలంగాణ భాషా దినోత్సవం"
నీ నడక హెల్త్ యూనివర్సిటీ
కాలంబు రాగానే కాటేసి తీరాలే యని
కసి తీరా రాసావు కాళన్న !!
నీకు జోహార్, జోహార్...

-యెనుగందుల శంకర్
9440747614

తెలంగాణ భాషా దినోత్సవం

ఆనాడు నిజాం నిరంకుశ పాలనలో తెలుగు భాషకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడ్డాక తెలంగాణా భాషకు యాసకు జరిగిన అన్యాయాన్ని చూసి బాధపడి తెలుగు భాషకు ,తెలంగాణా భాషకు తగిన గౌరవం లభించాలని, మన భాషలో యాసలో రచనలు చేయాలని ఆశించి బాధపడ్డ తెలంగాణా ముద్దు బిడ్డ.

ఒక ధిక్కారస్వరం, నిరహంకారం, ఆవేశం, ఆలోచన ,సమాజంలో జరిగే అన్యాయాలను రచనల ద్వారా ఎండగట్టే మహనీయుడు. అందరి గొడవలను తన బాధగా భావించి 'నా గొడవ'లో వినిపించి సమాజంలో మార్పు రావాలని ఆశించిన గొంతెత్తిన కలం యోధుడు శ్రీ కాళోజీ నారాయణ రావు గారు.

1914 సంవత్సరం సెప్టెంబర్ 9 వ తేదీన బీజాపూర్లోని రట్టిహళ్ళి అనే గ్రామంలో రంగారావు, రమాబాయి దంపతులకు జన్మించాడు. కాళోజీ చిన్నతనంలోనే తెలంగాణాకు వలస వచ్చారు తల్లిదండ్రులు. కాళోజీకి మరాఠీ, కన్నడ, తెలుగు, ఉర్దూ, ఆంగ్ల భాషల్లో నిష్ణాతుడు.

నిజాం ప్రభుత్వంలో ఉర్దూ రాజభాషగా ఉన్నందున ఉర్దూమాధ్యమంలో చదివినప్పటికి తెలుగు భాష పట్ల తెలంగాణ భాష పట్ల చాలా అభిమానం కలవాడు.

నిజాం ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా అనేక ఉద్యమాలలో చురుకుగా పాల్గొన్నాడు. ఆంధ్ర మహాసభలు, ఆర్యసమాజం, తెలంగాణా రైతాంగ పోరాటం, తెలంగాణ తొలిదశ, మలిదశ ఉద్యమాలలో చైతన్య వంతంగా తన వంతు పాత్రను పోషించాడు. తెలంగాణాలో ఉవ్వెత్తున ఎగిసిపడ్డ ఒక తెలంగాణా ఆత్మాభిమాన కెరటం.

తెలంగాణా భాషకు యాసకు జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని సహించలేక తన గొంతును విప్పి కలం ఝళిపించిన భాషాభిమాని.

ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్ వ్యవస్థాపక సభ్యుల్లో, తెలంగాణా రచయితల సంఘ వ్యవస్థాపక సభ్యుల్లో ఒకడు.

అనేక రచనలు చేసిన మహాకవి. కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం వారు గౌరవ డాక్టరేట్ ను, కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు పద్మ విభూషణ్ పురస్కారంతో గౌరవించారు. అనేక అవార్డులు, రివార్డులు పొందిన మహాకవి.

"అన్య భాషలు నేర్చి
ఆంధ్రంబు రాదంచు
సకిలించు ఆంధ్రుడా
చావవెందుకురా" అని నినదించి తెలుగు భాష గొప్పతనాన్ని, మాతృ భాష ప్రాముఖ్యతను చాటి చెప్పాడు.

ఇంత గొప్ప సేవ చేసిన మహనీయుని జన్మ దినాన్ని పురస్కరించుకొని తెలంగాణా రాష్ట్రం ఆవిర్భవించినాక తెలంగాణ భాషా దినోత్సవాన్ని, ఆయన పేరు మీదుగా తెలంగాణా సాహిత్య విశిష్ట వ్యక్తికి కాళోజీ పురస్కారమిచ్చి తన్ను తాను గౌరవించుకుంటుంది. కాళోజీ ధిక్కార స్వరం అందరికి ఆదర్శనీయం.

-డా.చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి
9490367383

పుస్తక సమీక్ష

రాఖీ 'మనో దర్పణం'

"చెప్పదానికి లెక్క దొరకని
తెలపడానికి భాషచాలని
పలువిధ ప్రయోజనకారి
ఎన్నెన్నో అవసరాలకు
తానంటూ ముందుకురికే
బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి"
ఎవరనుకుంటున్నారు? అదేనం డీ.. కాంటా, అర్థం కాలేదా? 'పిన్నీసు' పిన్నీసులంటే ఆషా మాషా?" కథా రథపు చక్రపు సీలలవుతాయి" "రామాయణంలో జటాయు వులా. భారతంలో పాచికలా" ఎన్నెన్నో సంఘటనలకు "ఆయువు పట్టు ఔతా యి". గుండీ తెగిపోయి జారిపోతున్న లాగూకి రక్షణగా, చిరుగును మరుగుపరుస్తూ, బిచ్చగత్తె మానం కాస్తూ, తెగిన స్లిప్పర్ నాడాకు చేయూతనందిస్తూ, కాల్లో గుచ్చుకున్న ముల్లును లాఘవంగా వెలుపలకు లాగివేస్తూ, చెవిలోగులను దూరం చేసి గుబిలిని తీసివేస్తూ, పళ్ళ సందుల్లో యిరుక్కున్న పీచును పెరికివేస్తూ.. యిలా పిన్నీసు 'చిన్నపనిముట్టై ఎంతో పనిచేసిపెట్టు, అల్ప సాధనమే ఎన్నో సాధించిపెట్టు" అంటున్నాడు డా॥గొల్లపెల్లి రాంకిషన్. కలం పేరు రాఖీ.

"కవిత్వానికి కాదు ఏదీ అనర్హం" అన్నాడు మహాకవి శ్రీశ్రీ. 'పిన్నీసు' రాఖీకి కవితావస్తువయింది.

రాఖీ స్వతహాగా గీత రచయిత. యిప్పటివరకు 2500లకు పైగా గీతా లను రాసిన ఈకవి తాజాగా 108 వచన కవితలతో 'మనో దర్పణం' పేరిట ఓ కవితా సంపుటిని వెలువరిం చాడు. మనస్సులో మెదిలిన భావా లకు అక్షర దర్పణం పట్టాడు అన్న మాట.

తెలంగాణలో 'చల్నేదే బాల్కిషన్' అనే నానుడి వినే వుంటారు. అంటే సమాజంలో సంభవిస్తున్న కొన్ని పరిణా మాలను చూస్తూ ఊర్కోవడం తప్ప మనం ఏమీ చేయలేం అని అర్థం. ఉదాహరణకు "అరె పాగల్ గున్నవ బై.. గీ పాతబస్తీల రూల్స్ గీల్స్ జాంతానై.. హ్ మల్ల గదంతే, అరే మస్తుసోచాయించకు దమాక్ ఖరా బైద్ది.. చల్నేదో బాల్కిషన్" అంటున్నాడు రాఖీ. హైదరాబాద్ పాతబస్తీలోని పరిస్థితులకు దర్పణం పట్టిన తీరు యిది.

'ఫోర్త్ ఎస్టేట్' అంటే పత్రికా రంగం సమాజంలోని అన్యాయాలను ఎదిరిస్తు పాలకులను (బాధ్యులను) ప్రశ్నించడమే దాని కర్తవ్యం. విరామ మెరుగని వ్యవస్థ యిది.

'సెలవు లేని నిత్య కృషీవలుడవు
అలుపెరుగని సైనికుడవు" అంటు పాత్రికేయుడ్ని శ్లాఘిస్తాడు రాఖీ.

పుట్టిన ప్రతి జీవి గిట్టకమానదు. కానీ చావుని ఆహ్వానించడమెందుకు? బలవర్మణాలు ఎందుకు?

"సాగేదాకా సాగడమేగా జీవిత మంటే రేపు చావు తప్పదని ఇవ్వాళే ఆత్మహత్యలెందుకు" అంటు పిరికి గుండెలకు ఆత్మస్థైర్యం నూరిపోస్తు న్నాడు.

"ఎదురుగా వున్నప్పుడు ముఖం తిప్పుకుంటావ్
కవ్వించడానికి ఎదురొచ్చి మరీ తప్పుకుంటావ్
గుండెనుతట్టి చూడటం.. మనసుని పట్టి చూడటం
బుంగమూతి పెట్టి మరీ
ఆకట్టుకోవడం.. నీకంటే తెలిసిన వారెవరున్నారని.. యిలా విరహం చిప్పిరిల్లిస్తు చాలా ప్రేమ కవితలే రాశాడు.

'మనసంటే' కూడిక, తీసివేత, హెచ్చవేత, భాగహారం, పవరాఫ్, ఈజిక్వోల్టు అంటు సరదా "వింత లెక్కలు" వినిపిస్తాడు.

ఈ కవి స్నేహశీలి. "తనమ తమే.. స్నేహితం" అంటున్న రాఖీ 'స్నేహ స్ఫూర్తి'ని అభినందించకుండా వుండలేం. 'స్నేహం'పై రాసిన కవితలు చదవండి. నాతో ఏకీభవిస్తారు.

"కడుపు చించుక వస్తేనే కవిత్వం
గుండెల్లోకి దూసుకపోయేదే
కవిత్వం!" యిదీ కవిత్వం పట్ల రాఖీ అవగాహన.

అవగాహన సరే. రాయడం ఎలా?

"చదువరులకు ఏదో వెలితి తెలుస్తూ వుంటుంది
అది నాకూ తెలుస్తూ వుంటుంది
ఏదో అసంపూర్తి గోచరిస్తునే వుంటుంది"
కొత్తగా రాస్తున్న వాళ్ళందరిదీ యిదీ సమస్య.
"నా అన్వేషణ వస్తువు కోసమే..
వస్తువు కొత్త దారులు వెతుక్కుం టోంది
అయినా కూడా.. నాకు వస్తువు దొరకడంలేదు
కాస్త మీరైనా.. చెప్పరూ..దాని ఆచూకి!"

నిజమే! వస్తువును అందిపుచ్చుకోవడమే కష్టం. అందిన వస్తువును లోచూపుతో పొరలు, పొరలుగా విప్పి కవిత్వీకరించడం మరీ కష్టం. వస్తువు దొరికింది సరే!

"ఏం లాభం? శైలి నన్ను గేలి చేస్తూనే వుంటుంది
ఏం చేస్తాం, నెరవేరని సంకల్పం నాదంటూ ఇంకా ఏర్పడని శిల్పం"

'శిల్పం అంటే మనం ఇవ్వాల్సిన దాన్ని ఎత్తి ప్రజల అంగిట్లో పంపేం దుకు పనికొచ్చే పద్ధతి' అంటారు మహాకవి శివారెడ్డి. అనుకరిస్తే, అనుసరిస్తే అబ్బే విద్యకాదిది. ఎవరి శైలి వారిదే కావాలి. వచన కవిత్వానికి ఏ నిబంధనలు లేవు. మరి వచనాన్ని కవిత్వం చేయడం చాలా కష్టం. ఊహ తోడవ్వందే కవిత్వం పుట్టదు. అసలు తాను రాసింది కవిత్వమా.. కాదా అని పరులు చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఏ కవితకు ఆ కవే మొదటి పాఠకుడు మరియు విమర్శకుడు కూడా. వస్తువు స్ఫురించగానే కాగితం మీద పనిచేసినంత మాత్రాన కవిత్వమైపోదు. ఏదో పత్రికలో అచ్చయినంత మాత్రాన ఉత్తమమూ కాదు. వస్తువుని మనస్సులో బాగా మాగనివ్వాలి. మధించాలి. ఒకటికి రెండు సార్లు రాసిందానిని సరి చూసుకోవాలి. రెక్కలు బలంగా వుంటే పిట్ట దానంతట అదే ఎగురు తుంది. ఊహకందనంత ఎత్తుల్లో విహరిస్తుంది. పండు మాగటానికి కావాల్సింది సమయం యివ్వాలిగా! కొత్తగా రాస్తున్న వాళ్ళు ఈ విషయాలను గమనించాలి. నిరంతర అధ్యయనం, అభ్యాసం తప్పని సరి. రాఖీ ఏమంటున్నాడో చూడండి..

"ఓ కవీ రవీ పవీ!
కవిత్వం ఎందుకోసమో
ఎవరి కోసమో రాయం
కవిత్వం వల్ల కల్ల
ఉద్ధరించడం, ఉద్ధరింపబడ్డం
రాయడం కవి ధర్మం
నచ్చితే పాఠక స్పందనం
నచ్చకుంటే సాష్టాంగ వందనం!" కవి సృజనకారుడు. మేథో మధనంతో నూతన సృష్టికి కారకుడు. స్వానుభవం లేదూ పరాయి అనుభవాన్ని తనలోకి ఒంపుకొని కవిత్వమై వ్యక్తమవుతాడు. చదివిన పాఠకుడికి తానేదో క్రొత్తగా పొందిన అనుభవానికి లోనవ్వాలి. కమ్మటి అనుభూతితో పరవశుడవ్వాలి. కవిత్వ పరమార్థం అదేగా! ఏదో ఒక ప్రయోజనం లేని సృజన వ్యర్థం.

రాఖీ కవిత్వం చదవండి. నచ్చితే స్పందించండి. నచ్చకుంటేకవి సాష్టాంగ వందనం అందుకోండి.

ప్రతులకు: డా॥ గొల్లపల్లి రాంకిషన్
ఇ.నెం. 3-217/11,
రోడ్ నెం. 14-నార్త్
ప్రశాంతి హిల్స్
మీర్‌పేట్,
హైదరాబాద్-500 097
సెల్: 94949 94896

- రమణ వెలమకన్ని
సెల్: 9866015040

అంతిమ క్షణం

గాలి నెమ్మదిగా వీస్తోంది
శ్వాస గిరికీలు కొడుతుంది
శరీరం మొరాయిస్తోంది

పాదాలకు ఎవరో రాళ్లు కట్టారు
బురదలో ఇరుక్కుపోయాయి
చుట్టూ పరచుకున్న వసంతం

మసకబారడం చూస్తున్నాను
నవ్వెప్పుడో ఆరిపోయింది
మాట మరచిపోయాను
భాష మర్చిపోయాను

ఆనందవిషాదాలను మరచి
నిశ్చల సరస్సుగా మారాను

మిణుకుమిణుకుమంటున్న
నీ జ్ఞాపకపు దివ్వె తప్ప
జగత్తులో ఏది లేదు!?

-మౌనశ్రీ మల్లిక్
8919338546

పరవశం

పరవశించే ఆకాశం
నేలంతా పచ్చగా పరుచుకున్న సుగంధత్వం
అదొక ప్రాణప్రదమైన చలనగీతం
దేహం హృదయం కలగలిసిన రసాత్మక సమ్మేళనం.

వన్నె వన్నెల వెన్నెల ప్రపంచం
అదొక ఆకుపచ్చని పర్యావరణ చక్రం
సాగర తీరమే వయ్యారమైన ప్రాంతం
సుందర నందనమైన దృశ్యా దృశ్య చిత్రం
సముద్రపు అలల మీదనే అలుపెరుగని ప్రయాణం
నడుస్తున్న పడవ మీదనే ఇల్లూ ఇర్వాటం రవాణా.

నాలుగువందల ఏళ్ళ నాడు వాస్కోడిగామా
కనిపెట్టిన సుగంధ ద్రవ్యాల పుట్టిల్లు కేరళ
బానిసత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఎరుపెక్కిన నేల
పోర్చుగీసుల చొరబాటుకు ఇదే సాక్షిభూతం.

భౌగోళిక కేరళ ఆకారమే నెలవంక రూపం
పక్కనే తళుక్కుమనే అరేబియా సింగారం
ప్రపంచానికి మిరియాల కారం చూపిన భూమి ఇది

కేరళలో ఎటు చూసినా ప్రాకృతికత
కేరింతలు కొట్టాలనిపించే సౌందర్యత.

పచ్చని లోతైన పర్వత సానువుల్లోంచి
కదిలి పోతున్న నీలి నీలి ఆకాశాలు
కళ్ళ ముందే కనిపించే మేఘావృత గగనం
కాళ్ళ కింద పరుచుకున్న ఆకుపచ్చని అలంకారం.

గాలికి సుగంధ ద్రవ్యాల చెట్లు ఊగుతుంటే
ఊపిరిలోకి ఇంకుతున్న మూలికల ఆవిర్లు
మున్నార్ మన్నులోనే ఆయుర్వేద కనికట్టు
ఇడుక్కి జిల్లా అంతటా ఎర్రచందనపు మెరుపు.

మరో చెట్టుకు ఏపుగా అల్లుకున్న మిరియాల తీగ
చిన్ని చిన్ని ముత్యాల వలె కాపు గాసిన కారం
పండి పండని పచ్చి మిరియాల కాయలు
నోట్లె వేసికుంటే సురుక్కుమనే సురుకు.

తాడిచెట్ల కన్న పొడవైనవి పోక వక్కల చెట్లు
జెండాల వలె నిటారుగా ఆకుల రెపరెపలు
పచ్చని అరణ్యంలో అక్కడక్కడా వక్కల వనం
అడుగడుగునా పెద్ద పెద్ద పనస వృక్షాలు
చెట్టు మోయలేనంత విరగ కాసిన పండ్లు.

లవంగాలు యాలకులు సాజీర చెట్లనైతే
చూస్తుండగానే అల్లుకున్న సుగంధ పుప్పొడి
ఆకుల రుచి చూసినా అదే రసాత్మకత
మనం తులం తులం కొనే దినుసులన్నీ

కేరళంలో రాశులకు రాశులు కుప్పలు తెప్పలు
తేయాకు చెట్లన్నీ ఒక్కటై నిలిచినట్లు
తెంచిన ఆకులతో మిగిలిపోయినట్లుగా
కురుస రూపం
చూస్తుంటే చాలు మనసంతా మసిలే చాయ
చాపత్తల సాగు రైతులది కాదట
టాటా లిప్టన్ రిప్పన్ కంపెనీలవే టీ ఎస్టేట్స్
చల్లని గమ్మతైన శీతల వాతావరణం
కొండ కోనల్లో కార్పోరేట్ టీ వ్యవసాయం.

కాఫీ తోటలు నయనాలకు కమనీయం
చెట్టును పట్టుకుంటేనే నాలికకు సై దొరికినట్టు
గింజలు గిర్నీ చేస్తున్న ధ్వని
వ్యాపించే వాసనతో నోరంతా కాఫీమయం.

ఇండ్ల చుట్టూరా పెంచినట్టు చెట్లు కావు
మొక్కల మధ్యనే మొలిచినట్టు అక్కడి గృహాలు
ఊరూ వాడా అల్లుకున్న హరితహారం
మలయాళంలోనే ఒక సౌందర్య దృక్పథం
గృహ నిర్మాణంలోనూ ఏటవాలు రూఫ్ల అందం

ఇండ్ల పక్కనే వ్యవసాయ క్షేత్రాలు
రబ్బరు తోట, కొబ్బరి తోటా, అరటి సాగులు
చేనూ చెలకల మధ్యనే ఆవాసాలు
రహదారుల పొడుగూతా పరుచుకున్న పల్లెలు
కొండల నడుమ కోక్ చెట్ల వరసలు
కోక్ పండ్ల నుంచే బ్లాక్ చాక్లెట్స్ రూపం
ఎరవికుల అరణ్యం గృహ ఔషధాల నిలయం
మున్నార్ మూడు నదుల, జలపాతాల ప్రవాహం
కన్నన్ దేవన్ కొండలు, చిన్నార్ అభయారణ్యం
నేలంతా పరిచి ఉంచిన పచ్చని తివాచీ
కొండల్లోంచి దునుకుతున్న పాల నురగల జలం.

ఆళపుజనే అలప్పీ, అలవి గాని హాపీ ప్లేస్
బ్యాక్ వాటర్ లో బొంబాటైన బోటు ప్రయాణం
పున్నమడ సరస్సు ఒక ఊగే ఉయ్యాల సొగసు
నీటి అలల మీద తేలిపోతున్న యానం
అందులోనే ఆహారం, అందులోనే శయన మందిరం
సముద్రంలో హృదయాలు పారేసుకున్న సంబురం
గాలిలో మనసు తేలిపోతున్న సందర్భం
విస్తరించిన సరస్సులో ముచ్చటైన విహారం
వైనాడు అంటే పసిడి పంటల నేల
బాణాసుర ఆనకట్ట మట్టి కొండల నిర్మాణం
అదొక టేకు వనాల సుందర దృశ్య పీఠ భూమి
పడమటి కనుమల్లోంచి సూర్యున్ని చూస్తే
కళ్ళకు అందం మనస్సుకు ఆహ్లాదం
అరేబియా సముద్ర అలల గాలి తగిలితే
హృదయం నిండారుగ ఉప్పొంగే తరంగం
కేరళ యాత్ర జీవ వైవిధ్యాల సుగంధం.

-అన్నవరం దేవేందర్
9440763479

విశ్వ నగరం

చెరువు నాలలన్ని చెరిపి కబ్జా చేసి!
కట్టడాలు అన్ని కట్టి వేయ!!
చూసి చూడనట్లు చూసిరి పైవారు!
విశ్వ నగర మంటు విర్ర వీగ!!

చిన్నవాన కురిసి చిత్తడగును రోడ్లు!
చిన్న గాలి వీచి చెట్లని పడు !!
చిన్న ఉరుము ఉరిమి చిత్తవు తీగలు !
విశ్వ నగర మంటు విర్ర వీగ !!

రోడ్డు వేయునొకడు రోడ్డు త్రవ్వునొకడు!
చెత్త తీయు చుండ చెత్త వేయు !!
చెట్లు నాటునొకడు చెట్లు నర్కునొకడు!
విశ్వ నగర మంటు విర్ర వీగ!!

అడుగు యడుగు కొక్క యర్థ మీటరు గుంట !
బైకు పైన రైడు బాధ గుండు !!
ట్రాఫికంత జాము యాఫీసు పోలేము!
విశ్వ నగర మంటు విర్ర వీగ !!
చిన్న వాన కురిసి చిత్తడిగా రోడ్లు !

వరద గాను పారి వాగులయెను !!
కొంపలన్ని మునిగి కొల్లేరు లాయెరా !
విశ్వ నగర మంటు విర్ర వీగ !!

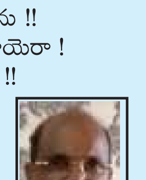

-కనకయ్య మల్లముల
9440554042

కాలం నవ్వింది!

అయ్యలేని నన్ను
మాయెమ్మ సాకిన
ఇదాయికానికి
ఎన్ని జల్మలెత్తి
ఎంతబాగా జూసుకున్నే తక్కవే!
నేవలచిన పిల్లనే
కోడలిగా తెచ్చి
కూతురుగా జూసుకునె
చిలకా గోరింకల్లాగుండే
మా జంటను జూసి
ముడతలు పడ్డ
ముఖంతో మురిసిపాయె
రోజులు నెలలు సంవత్సరాలు
గిర్రున దొర్లతాంది కాలం
అమ్మలో సత్తువలుడిగిపాయె
నా ఆలి మదిలో
కొత్త ఆలోచనలు మొలిచె
రుసరుసలు మొదులాయె
ఆప సోపాలతో అమ్మ మది
కన్నపేగు బాధ ముందర
నేనోడి పోయా!
లెక్కగట్టలేని ఆ పేమ ముందర
నే తల్లడిల్లి పోయా!
నా సంతోసానికి అడ్డామని
అర్ధరేత్రి సాశానంలో కెళ్ళి అమ్మ
అయ్య పక్కన కుదురుగా జేరిపాయె
కాలం కదిలి
మాకు మగబిడ్డ కలిగె
ముద్దు మురిపెంగా సాకె
అత్త కోడలిని ఏరికోరి తెచ్చుకునె
మూనాళ్ళ ముచ్చటల్లే..
కోడలు అత్తని మెడబట్టి గెంటేసె
నా నోరుందుకో మెదల్లే తెమల్లే..!

-పేరూరు
బాలసుబ్రమణ్యం
సెల్:98492 24162

ఆమె కళ్ళు

పొత్తిళ్ళలో ప్రతిబింబపు ఆరాటం కంటిలో కలికమేసింది
బుడిబుడి నడకలు చూస్తూ కన్ను మిటకరించింది
అక్షరాలు నేర్చే వేళ కాన్వెంటు బస్సు కోసం ఎదురుచూస్తూ
విజయాల పరంపరలో కడుపుతీపి తెచ్చే అవార్డుల కోసం చూస్తూ
ఎదిగిన కొడుకు కోరిన కోడలిని తెస్తాడనే ఉత్సాహంతో చూస్తూ
వీపు మీదకు ఎక్కే వారసులను ఇస్తారని పొంగిపోతూ
కాటుక కన్నులు రెప్పలు వాల్చడం మానేసి
నలుపు నీడలోనే వెలుగు రేఖలను వెతుక్కుంటూ
సగం జీవితాన్ని హడావుడిగా గడిపివేశాయి
రెక్కలు తొడిగిన విహంగాలు గూడు దాటిపోతే
రెక్కలు ఉడిగిన కపోతాలు నేలకు అతుక్కుపోయాయి
ఊహల కుడ్యాలు కూలి ఆశల పునాదులు మిగిలాయి
ముప్పై సంవత్సరాలుగా వాలని కనురెప్పల వెనుక
నిక్షిప్తమైన ఛాయాచిత్రం ఛాయలు తొలగిపోలేదు
ఎదురుగా లేని బిడ్డ రూపాన్ని కంటి రెటీనాలో దాచుకుని
దాటిపోకుండా కాటుకకట్టను అడ్డువేసుకుంది
రెప్ప పడితే రూపు చెదిరి పోతుందేమోనని
రెప్పల వాకిళ్ళ చలనాన్ని నిర్బంధించింది
మింటి కిరణాలు తప్ప కన్నకొడుకు జాడ కంటబడలేదు
కాలం తీరిన కాయం కాటికి దారిపట్టింది
మూసిన కనురెప్పల వెనుక ఆర్తిగా చూసే కళ్ళు లేవు
అంధుని కళ్ళకు ఆశాజ్యోతులు వెలిగించి తరించాయి
ఆ కళ్ళకు ఇప్పుడు ఆశలు లేవు
మరో కంటికి వెలుగును ఇచ్చానన్న తృప్తి తప్ప

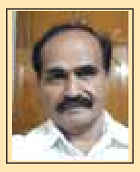

-శింగరాజు శ్రీనివాసరావు
9052048706

భూమికి భారం

వనరుల్లేమి
చోటు తరుగు
పోటీ పెరుగు
భూమికి భారం!

మిత సంతానం
ముగ్గురు మూర్ఖం
ఇద్దరు మేలు
ఒక్కరు చాలు!

ఆహార లేమి
ఆకలి రాజ్యం
ఉపాధి కష్టం
యుద్ధాలు నిత్యం!

-చంద్రకళ.దీకొండ,
9381361384

పుస్తక సమీక్ష

విభిన్న భావాలతో 'ఇంద్రధనుస్సు'

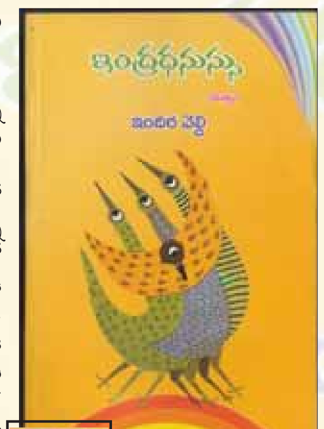

కవిత్వం హృదయాలను కదిలించే అనుభూతినివ్వాలి. కవిత్వమంటే ఆలోచనామృతం. వ్యక్తిత్వంతో పాటు పరమార్థాన్ని నిర్దేశించేది కవిత్వం. కవిత్వం మనసును మెప్పించగలగాలి. కవిత్వం సామాజిక స్పృహతో పాటు చక్కని సందేశాన్ని యివ్వగలగాలి కవిత్వంలో రసం, ధ్వని. అలంకారం ఉండి సామాజిక చైతన్యానికి దోహదవడాలి. ఈ క్రమంలోనే.. కవయిత్రి ఇందిరవెల్లిగారు 'ఇంద్ర ధనుస్సు' పేరుతో ఓ కవితా సంపుటిని వెలువరించి తమ అంతరంగంలో గుట్టుగా.. గుట్టగా కదలాడే భావాలను అక్షరాల్లో నిక్షిప్తం చేశారు. విభిన్న భావాల సమాహారంగా రూపుదిద్దు కున్న ఈ పుస్తకంలో 105 కవితలు న్నాయి. కవయిత్రి ఇందిరగారు వస్తు ఎంపికలో నవ్యతను.. అభివ్యక్తిలో వైవిధ్యాన్ని కొంతమేరకు ప్రదర్శిం చారు. ఆమె కవిత్వంలో ఆమె యొక్క లోక పరిశీలనను.. ఉత్తమ వ్యక్తిత్వాన్ని.. సామాజిక చింతనను అడు గడుగునా చూడగలం. వదబంధ ప్రయోగంలో ప్రతీకలను ఉపయోగించడంలో ఆమె ఇంకా పరిణతి సాధించవలసి ఉన్నప్పటికీ.. వస్తు విశ్లేషణలో ఆమె చూపిన ప్రతిభను ప్రశంసించకుండా ఉండలేము–

ఆయా వస్తువులను కవితామయం చేయడంలో ఆమె చూపిన చొరవ అభినందనీయంగా ఉన్నప్పటికీ.. ఇంకా కవిత్వ సృజనలో మెలకువలు తెలుసుకోవాల్సి ఉంది. కొన్ని కవితల్లో గ్రాంధిక భాషకు వచనానికి పెద్దపీట వేసినప్పటికీ.. ఆమె మున్ముందు అధ్యయనం ద్వారా తమ కలానికి మరింత పదును పెట్టుకుంటారని ఆశిద్దాం. శిల్పానికి ప్రాధాన్యతనిస్తూ.. తమ చతురతతో కవిత్వం రాయాల్సి ఉన్నప్పటికీ.. కొన్ని కవితల యొక్క నిడివి పెరిగి.. మినీ వ్యాసాలుగా రూపుదిద్దు కున్నప్పటికీ.. నిజాయితీ తో.. నిర్భీతితో సమాజంలోని అనేక అంశాలను తమ కవితల ద్వారా ప్రస్తావించడాన్ని ప్రశంసించి తీరుతాం.

కవయిత్రి ఇందిరగారు 'జలగీతం' పేరుతో మొట్ట మొదటి కవితగా ఈగ్రంథంలో పొందుపరిచారు.

ఆ కవితలో కవయిత్రి చక్కని భావుకతతో చిక్కని భావాలకు చోటు కల్పించడం అభినందనీయం.

గుక్కెడు నీళ్ళు కావాలా?
గుర్జెత్తు బంగారం కావాలా
అంటే?
నా ఓటు నీటికే? మరి నీ ఓటు ఎవరికట? అని ప్రశ్నించి..నీటియొక్క ప్రాశస్త్యాన్ని నర్మగర్భంగా ఆవిష్కరిం చారు.

జల చక్రముంటేనే కదా!
జాతక చక్రానికి విలువ అని కొనసాగించిన తీరు బాగుంది.

"చెరువు గుండె ఎండింది
జనం గుండె చెరువయ్యింది" అంటూ రాసిన పంక్తులు కవితకు బలాన్ని కూర్చాయి. ఈ రెండు పంక్తుల్లోని పదాల పరదా మాటున కవయిత్రి ఇందిరగారు గాఢమైన ఆలోచనలకు కొంతమేరకు చోటు కల్పించారు.

'దివ్య ధరణి' కవితలో ధరణిని ఉన్నతంగా చిత్రించారు.

సమస్త జీవరాశికి నర్తన శాలలా మారుతావు
నాటకం ముగియగానే నీలో దాచుకుంటావు" అన్న పంక్తుల్లో కవయిత్రి తమ తాత్త్వికతను ప్రదర్శించారు. తెలుగు పద్యాలు, అమ్మ భాష, హవ్యవహనుడు, గగనకవనం, లెక్కలు, ఆంగ్లభాష, కవితల్ని ఆసక్తికరంగా మలిచారు. రీతి– వామననీతి కవితలో ఆద్యంతం గ్రాంథిక భాషను చూడగలం. కవుల అవస్థలను ప్రస్తావిస్తూ మరో కవితను ఈ గ్రంథంలో పొందుపరిచారు.

"నేనెవర్నా?" కవితలో బ్రహ్మాండమంతా నిండిన వసంతాన్ని, ప్రకృతి శోభను.. సకల జీవులలో పండిన ప్రేమను, నేను ఆమనిని, నేను అతివను అంటూ రాసిన పంక్తులు అందరినీ ఇట్టే ఆకట్టుకుంటాయి.

"మధుమాసం" కవితలో విరళ, సరళాలలో ఝంకారం చేసే భ్రమరాలను వగరు పులుపును తిన్న, వయ్యారి కోయిలలు పాడే కుహూ కుహూ స్వరాలను.. పగలంతా, వనమంతా, మండే వెండి ఎండలను.. ఇంకా సౌరభాలు చిలుకు సుమ పరిమళాలను.. ప్రకృతిలో ప్రతి అణువును పరివశింపచేసే పిల్ల తెమ్మెరలను... ఇలా కాలం గీసిన అద్భుత ఋతుచక్రాన్ని కవయిత్రి ఇందిరగారు దృశ్యమానం చేసిన తీరు బాగుంది.

"చలమా! అచలమా!" కవితలో గుడిపాటి వెంకటాచలం గట్టి గుండెను ఆవిష్కరించారు. కామిగాక మోక్షగామి కాడన్నట్లు.. గుట్టు విషయాలను, బట్ట బయలుచేసి..'రమణు'ల చేరిన 'రమణుడు' అంటూ వ్యాఖ్యానించారు.

పడతికి ప్రణయమే జీవనము
మరి పురుషుడికి?అది ఒక ఖేల అని
శీలం శరీరానికేనా? మానం మర్యాదలకేనా?
మరి ''మనసు'' మలినమవుతేనో? అని ప్రశ్నించారు.

"నవమి చిలుకలతో" ఆలోచనా లోచనాలు చేసిన ఆదర్శమూర్తిగా దాశరథిని కొనియాడుతూ మరో కవితను ఇందులో పొందుపరిచారు. అర్థపు రచనలు తప్ప, అర్థం సంపాదించడం తెలియని చైతన్య కవితా సారథి, మన దాశరథి అంటూ మంచి ముగింపునిచ్చారు. భావి కవులకు, భావకవులకూ భలే గొప్ప నిఘంటువంటూ సినారెను కొనియాడారు. ప్రాచీన కవులతో, మధ్య యుగ కవులను పోల్చిన మహనీయుడిగా విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారిని ఉన్నతంగా చిత్రిస్తూ మరో కవితను రాశారు. ఇంకో కవితలో..

వేటూరి సుందర రాముడు
వేల గీతాల రచనా ధుంధరుడు
వేల గీతాల రచనా ధుంధరుడు
అంటూ వేటూరి సుందరరామ మూర్తిని కొనియాడారు.

ఇందులోని 'రసాయన ప్రేమ' 'ఆన్స్–సైడ్స్' కవితలు వైవిధ్యంగా ఉన్నాయి–

'పెళ్ళాం' కవితను వ్యంగ్యాత్మకంగా రూపుదిద్దారు. 'నీ తలపు' కవితను ప్రియా! తెరిచెను నీ తలపులు నా మది తలుపులు అంటూ ఎత్తుకున్న తీరు బాగుంది. ప్రియా! ప్రేమిస్తే?.. మనసుకింత వికారమా?అంటూ ప్రశ్నించారు. నీ చెలిమి లేని కలిమి? నా పాలిగ పెద్ద కొలిమి అంటూ కొనసాగించారు.

కరోనా నేపథ్యంలో కవయిత్రి ఇందిరగారు "భాగోనా కరోనా?" అంటూ నినదించారు. సినీ గేయాన్ని తలపించే విధంగా పదబంధాలను కూర్చారు.

"నీ పాపం పండెను నేడు
నీ భరతం పడతా చూడు..
నీ పాలిట యమున్ని నేను
నీ కరక్టు మొగున్ని నేను" నీ డొక్కచించి, నీ డోలుకట్టి, వాయించుటే నా దీక్ష.. దెబ్బకు దెబ్బ చెల్లిస్తాను.. మందుతో నిన్ను తరిమేస్తానంటూ గర్జించారు. 'హమ్ భీ దేఖ్‌తే', క్యా కర్తే కరోనా?" పేరుతో మరో కవితనూ రాశారు. సకల దేశాలకు సభ్యత నేర్పిన దేశంలో చావు తప్పి కన్ను లొట్టపోక తప్పదు నీకు కరోనా అంటూ హెచ్చరించారు.

'కాచుకో కరోనా.. వస్తున్నాడీ నరికిరిటీ" అంటూ ఇంకొక కవితను రాశారు. నికృష్టపు కరోనాను నమస్కారంతో కొట్టుమని హితవు పలికారు.

"మూడవ జాతి" కవితను ఆర్ద్రంగా తీర్చిదిద్దారు. ఆడా,మగా కాక మూడో జాతిలో పుట్టిన అభాగ్యుల వ్యథలకు అద్దం పట్టారు. ఏ సుఖమూ లేకున్నా? ఏదో బతుకుదామంటే వారికి ఏ పని యివ్వరు. జాలివడదు సమాజం అని వాపోయారు.

"నీకూ నాకూ మధ్యలో" కవితలో సహజంగా సంసారంలో దంపతుల సరిగమలను ఏకరువు పెట్టారు. నడుస్తున్న చరిత్రకు అద్దం పట్టారు."కల్వకుంట్ల" శీర్షికతో రాసిన కవిత లో "గురిగింజ గుమ్మడి" అంటూ బతు కమ్మ పాటను తలపించేలా తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఉద్యమం నాటి కొన్ని జ్ఞాపకాలను నెమరువేశారు.

జీవితమనే పుష్పంలో, ప్రేమ మకరందం లాంటిదని. మనసున్న మనుషులు ఎక్కువ ప్రేమిస్తారని తేల్చి చెబుతూ ''మందార మకరందాలు' కవితను రూపుదిద్దారు.

అందమైన, అద్భుతమైన, అవనిపై అమ్మను మించి.. అనన్యమైన దేదీలేదని.. ఆమెకు ఇవ్వడం తప్ప.. తీసుకోవడం తెలియదు మరి అంటూ అమ్మ యొక్క గొప్పదనాన్ని 'మీగడ తరకలు'లో చాటి చెప్పారు.

ఇలా ఈగ్రంథంలో అనేక కవితా వంక్తులు ఉదహరించడానికి యోగ్యంగా ఉన్నాయి. మున్ముందు ఇందిరగారు కవిత్వ సృజనలో గ్రాంథికానికి స్వస్తిపలికి శిష్ట వ్యవహారిక భాషకు పట్టం కట్టాలని కోరుకుందాం. అభివ్యక్తిలో మరింత వైవిధ్యాన్ని పాటిస్తూ.. శిల్పపరంగా చతురతను ప్రదర్శిస్తారని ఆశిద్దాం. కవితల నిడివి పెగరకుండా.. వచనం డామినేట్ చేయకుండా జాగ్రత్త వహిస్తారని విశ్వసిద్దాం. రాశి కన్న వాసి ముఖ్యమన్న సంగతిని విస్మరించకుండా జాగ్రత్త వడగలరని నమ్ముదాం. అధ్యయనం ద్వారా కవిత్వ రచనలోని మెలకువలను తెలుసుకుని మున్ముందు మరింత గాఢమైన కవిత్వాన్ని అందించాలనీ.. సామాజిక అంశాలకు.. సంఘటనలకు తమ కవిత్వంలో పెద్దపీట వేయాలని కోరుకుందాం..

ప్రతులకు: ఇందిర వెల్లి
సెల్: 9247478080

– దాస్యం సేనాధిపతి
సెల్: 94405 25544

ఆదివాసులు కారా దేశ పౌరులు..?

అన్యాయమన్నదెరుగని
అడవమ్మ కన్న బిడ్డలు..!
అసూయ ద్వేషమెరుగని
అమాయకపు జీవులు..!!

ఆత్మాభిమానం చంపుకొని
బ్రతకని అడవి పులులు..!
అబద్ధమనేది ఆడని
నిజాయితీ గల్ల వీరులు..!!

అంధకారంలోనే వుండె
ఆదివాసీ బతుకులు..!
అయోమయమవుతుండె
ఆపదస్తే వారి ప్రాణాలు..!!

విద్య,వైద్యానికి దూరంగుండె
గిరిజనుల గూడెములు.!
రహదారులకు నోచుకోకుండె
వాళ్ళయొక్క గ్రామాలు..!!

రోడ్లు చినుకు పడితే చిత్తడె
రానుపోను ఇబ్బందులు
అత్యవసర ఆపదస్తే అక్కడె
గాలిలో కలుసుడే ప్రాణాలు.

ప్రభుత్వాలు మారుతున్నను
ఆదివాసుల గోడు తీరకుండె..!
రోజు రోజుకు సంఘటనలు
ఇంకను పెరిగిపోతుండె..!!

ఆదివాసులకు అందవద్దా
రాజ్యాంగపు ఫలాలు..!
గిరిజనులంతా కాలేరా
భారతదేశపు పౌరులు..!!

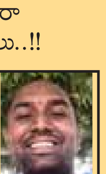

-పసుల.శంకర్
9542181301

సంతోషం

ఆశించడం ఆపితే
ఆనందం
శాషించడం ఆపితే
సంతోషం
నీ సంకల్పమే
నీ సంతోషం
మనోధైర్యం పెంచుకో
వ్యర్థ ఆలోచనలు మానుకో
ఒత్తిడి ని తగ్గించుకో
ఓపిక ను పెంచుకో
ఆత్మీయత ను పంచుకో
సంతోష కరమైన ఆలోచనలు
మానసిక పరివర్తనకుమార్గాలు
భగవంతునిపై నమ్మకం
అకుంఠిత దీక్ష
లక్ష్య సాధన
ప్రేమ దయ కరుణ
పరస్పర సహకారం
మన జీవన విధానమైతె
ఆంతరంగిక సంతోషం
పెరుగుతుంది
ఉల్లాసం ఉత్సాహం
ఆనందం కలుగుతుంది
మనోప్రశాంతతను
మించిన మందు లేదు
నవ్వు నవ్వించు
నవ్వే నవజీవనవేదం అవుతే
అసూయలు అంతమౌతాయి
కుట్రలు కుయుక్తులు లేని
దివ్య భవ్య సమాజనిర్మానానికై
ఉద్యుక్తులమౌధాం

-నేదునూరి కనకయ్య
9440245771

అదరహో !

చేత చరవాణి బట్టి
ఏరుతూ యాపులను
యాడ్స్ జోలికి పోక
నచ్చిన వస్తువు నెంచుతూ
ఒకటి ఇంకొకటీ వెతుకుతూ
కార్టును, బాస్కెట్ను నింపుతు
చాలు అనుకున్నప్పుడు
ఎంచిన వస్తువు నాణ్యత,
నిలకడ, మూల్యం
పోల్చి చూసి, ఒకే !
అనిపిస్తే, వివిధ రకాల
చెల్లింపు విధానాల్లో
నచ్చిన పంథాలో కట్టి
ఏ రోజు ఏవేళ
తన గుమ్మంలో అది
వస్తుందో ముందే
తెలుసుకొని, వచ్చాక
అది నాణ్యంగా లేకుంటె
ఒకే ఒక క్లిక్కుతో
తిరిగి పంపి మారుగా మనీ
లేదా మరో వస్తువు
అవలీలగా పొంది
ఆనందపడే నేటితరం
షాపింగ్ పేర విలువైన
కాలం హరణం చేయక
వ్యాపార వాణిజ్య సూత్రాన్ని
గ్రహించి ఆనందంగా
తక్కువ సమయం
తక్కువ ఖర్చుతో
జస్ట్ ఒకే క్లిక్కు తో
తనకు కావలసిన
వస్తువైనా, వస్త్రమైనా
ఆహారమైనా తన
వాకిటనే "ఆన్లైన్ షాపింగ్ "
అదే అంతర్జాల కొనుగోలు
పేర తెచ్చుకునే వైనం,
అదరహో!
నిజంగా, అదరహో !

-సంధ్య సుత్రావె,
9177615967

ఆ క్షణం!

జీవితం... ఓ అక్షర శిల్పం!
ప్రారంభం... ముగింపు, మన పరిధిలోవి కావు!

అయితే ఏం?నడిమధ్యనున్నదంతా మనదే కదా!
ఎన్ని అక్షరాలను పోగేసుకోవచ్చు
ఎన్ని పదాలను పొదగవచ్చు
అందంచందం... అలంకరణలు
రంగులు... హంగులు, మెరుపుల అద్దకాలు...
విశేషణ కూర్పులు... ఈ చేతుల పనే!

తప్పొప్పుల సవరణలు, ముందుమాటలు
సమీక్షలు, విశ్లేషణలు, విమర్శలు
మార్కుల కేటాయింపులు
అన్నీ మన మూల్యాంకనాలే...!

ఎందుకో కొన్ని వాక్యాలు
అసంపూర్ణంగా మిగిలిపోతుంటాయి!

ఆవేశం మనలోనిదైతే
ఆలోచన కూడా మనదే కదా!

క్రోధం, దుఃఖం, పగా ప్రతీకారం
వివేచనను చంపే ఆరాచక శక్తులు!

శతృవుపై విజయం...
నిశ్చల ఆలోచనా పర్వానిదే...

బతుకునిచ్చిన పచ్చని కొమ్మను
శోకసంద్రాన ముంచేయడం ఎంత ఘోర నేరం

బలవంతంగా రాలిపడిపోయే ఆ క్షణం
మనసున ఒక్క ఆలోచనా దీపమైనా వెలిగితే...

ఎన్ని అసంపూర్ణ వాక్యాలు, సంపూర్ణమై
బతుకు చరిత పుస్తకాన ముద్రితమవుతాయో...!

-వెగ్గలం ఉషశ్రీ
9440370066

కోతి నిజాయితీ (కథ)

రంగాపురం లో ఉన్న దానయ్య పేరుకు తగినట్లే తనకున్న వస్తువులను అన్నింటినీ దానం చేసేవాడు. అతడు ఒక కుక్కను కూడా పెంచుతున్నాడు. ఆ కుక్క దొంగలు రాకుండా ఎవరేమీ ఎత్తుకొని పోకుండా జాగ్రత్తగా కాపలా కాసేది. అతని ఇంటి వెనుక రెండు మామిడి పండ్ల చెట్లు ఉన్నాయి.అందరికీ మామిడి పండ్లు దానం చేసేవాడు తప్ప తాను తినేవాడు కాదు.

ఒకరోజు దానయ్యకు మామిడి పండ్లు తినాలని కోరిక కలిగింది. కానీ అతనికి చెట్టు ఎక్కడం రాదు. అందువల్ల ఎవరైనా వస్తారేమో వారిని మామిడి పండ్లను కోసి ఇమ్మని అడుగుదామని ఎదురు చూడసాగాడు.కానీ ఎవ్వరూ రాకపోయేసరికి నిరాశతో ఇంటి లోపలికి వెళ్లి పోయాడు. ఇంతలో ఎక్కడి నుంచో ఒక కోతి వచ్చి ఆ మామిడి చెట్టుని ఎక్కింది. అది గమనించిన కుక్క ఆ కోతిని చూసి 'భౌ భౌ 'మంటూ మొరిగింది .దానయ్య 'ఎవరా' అని బయటకు వచ్చి చూశాడు .ఒక కోతి మామిడిపండ్లను తన చేతితో తెంపుతూంది. అతడు దాన్ని చూసి నవ్వి తిరిగి లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు. కోతి కూడా అతన్ని చూసి నవ్వింది .ఆ తర్వాత తన యజమాని కోతిని చూసి కూడా ఏమీ అనకపోయేసరికి కుక్క కూడా మొరగడం మానేసింది.

ఆ తర్వాత ఆ కోతి నాలుగు మామిడి పండ్లను తెచ్చి దానయ్య ఇంట్లో పెట్టింది. ఆ యజమాని ఇస్తే తప్ప తీసుకోలేని ఆ నిజాయితీ గల కోతి ఒక్క పండు కూడా తీసుకోలేదు .దానయ్య వెంటనే దానిని చూసి నవ్వి ఆ నాలుగు మామిడి పండ్లలో రెండు మామిడి పండ్లను దాని ముందర పెట్టాడు. అది ఆ రెండు మామిడి పండ్లను తీసుకున్నది. దానయ్య తన మామిడిపండ్లను తినసాగాడు. అప్పుడు ఆ కోతి తన చేతులలోని పండ్లను ప్రక్కనపెట్టి తన రెండు చేతులతో కరతాళధ్వనులను చేసింది. అతడు ఆ పండ్లను తినడం చూసిన కుక్క కూడా వెంటనే భౌ,భౌ మని అరవబోయి 'బాగు, బాగు' అంటూ అరచింది.

-సంగనభట్ల చిన్న రామ కిష్టయ్య
9908554535.

గురువు

ఆది గురువు అమ్మ యవనిలో జనులకు
చెరుపు చేయకనియు చెప్పు చుండె
బుద్ధి యెరుగ మనుచు: సుద్దులు సెప్పెగ
నేర్చు విద్య నీవు :నేర్పుగా ను ..!

అక్షరములు మనకు రక్షయనుచు సాగ
అడుగుపెట్టె గురువు యవని లోన
కత్తి కన్న గొప్ప కలము యని తెలిపె
చదువు నేర్పు గురువు చక్క గాను..!

తెలుపవచ్చె గురువు తెలుగు గొప్పదనము
అడుగుపెట్టె యతడు యవని లోన
జ్ఞాన మిచ్చి మనని జాగురూక పరిచె
అందముగను యక్షరములు గెలిచె..!

గురువు దరిన నేర్వ గుర్తులెన్నొ మనకు
మంచి పనులు చేయ ఫలితమొచ్చు
చదువు చెప్పె మనకు చక్కగా నిత్యము
తెలివి గాను మసిలి తెలుసుకొమనె..!

చదువు నేర్చుకొవలె చక్కగా బడిలోన
పాఠశాల మనకు పదిలమెపుడు
ప్రేమ తోడ నేర్పు పెక్కువిధాలుగ
అక్షరములు మనకు రక్ష భువిన ..!

గురువు తీర్చి దిద్దు గొప్పవారలుగను
చక్క గాను నేర్పు చదువు నీవు
డబ్బు యివ్వ లేని డాబునిచ్చు చదువు
అదియె రక్ష నిచ్చు యవని యందు ..!
విద్య నేర్పు కున్న విలువెపుడు పెరుగు
గురువు నేర్పు విద్య గొప్ప గాను
అక్షరములు దిద్దు యవని లోన
వెలుగు పంచు మనకు విద్య యెపుడు...!

గురువు నేర్పు మంచి గుణము శిష్యులకును
జ్ఞానమిచ్చు మనకు జగతిలోన
తరిగి పోని చదువు ధనముకన్నను హెచ్చు
నిజము యిదియె నిఖిల జగము నందు..!

డబ్బు యివ్వ లేని: డాబునిచ్చు చదువు
పంచటముయె పరమ భాగ్యమనుచు
విద్య పంచుగురువు :విలువలు నేర్పించె
మార్గదర్శి గాను మహిన వెలిసె..!

చదువు నేర్వవలెను చక్కగా నెప్పుడు
గురువు లేని విద్య :గుడ్డి విద్య
అక్షరముయె మిన్న;యవనిలో సర్వదా
విద్య నొసగ వలెను విలువ తెలిసి ..!

మంచిగుణము మనకు మహిలోన చదువిచ్చు
డబ్బు లేక జనులు :జబ్బు పడిరి
పంచు విద్య నెపుడు పదిమంది కిలనందు
అదియె తెచ్చి పెట్టు యన్ని మనకు ..!

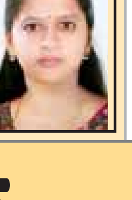

-సునీత బండారు
9440671530

దీపశిఖ !!

సాధారణ
కాంతిజనక స్థానం
కంఠంలో చమురున్నంత వరకు కార్యభారం

చీకటిని పారద్రోలే ఒంటరి సమురాయ్
చైతన్యానికి పురుడు పోసిన చెకుముకు రాయి

నూనెలో నిరంతరం స్నానం
తానే నిప్పైన చిరంతన ధ్యానం

సత్యాన్ని విస్తరించిచూపే
దాపరికాన్ని బట్ట బయలు
చేసే జ్వలన దీపిక
మనలోని అహంకారాన్ని బూది చేసే ఆత్మ జ్యోతి
పరిభ్రమినీచే పురుగులు పాముకునేదేదీ లేదు !
వికారభావనల మీద వెలుతురు సోకే దీపవృక్షపు
కొమ్మ
దిలీపుడైనా
ఈదీప కళికకు చేతులు జోడించాల్సిందే
పరబ్రహ్మ గుట్టు విప్పే
సాధనా జ్వలిత జ్వలనానికి వినమ్రుడై
నిలవాల్సినదే

పాపాయికి లేని జంకు
పేరు చెబితే ఎందుకు భయం
ఉపన్యాసా నికి ముందు శ్లోకం కాదు
ఉవ్వెత్తున లేచే లావా పాకం

వెలగడం ఒక కళ
వెలిగించే తత్వం ఒంటపట్టించుకుంటే శోభిల్లే
దీపకాలంకారమౌతుంది

గాలిలో దీపం కావొద్దు
గర్జ రూపమై
గొంతుపలికే విప్లవ నాదం

పిరికితనానికి
నీళ్లు వదిలేయ్
ఆకాశ దీపమై అనంతాల వైపు ఎగిరిపో
ఆశల రూపమై ఆవలి తీరం సాగిపో !!

-కె ఎస్ అనంతాచార్య
9441195765

చిలుక పలుకులు

దేశ రక్షణ సైనికుడు
మరువకా గౌరవించుడు
అందరికాదర్శమైన
వీర జవానె సేవకుడు .

మనిషికందం నవ్వనీడి
నవ్వుతూనే ఉండండి
బాధలన్ని మరచిపోయి
ఆనందంగ నవ్వండి

భయాలనూ విడవండి
ఓటమి నోడించండి
గెలుపు మనల వరించు
అదే మన సొంతమండి

ప్రాణం విలువ తెలుసుకో
కఠినత్వం నీవ్ మానుకో
మూగజీవుల బలివ్వక
ప్రేమగా నీవ్ మసలుకో

సత్యంతోనె ఉండండి
సంకల్పంతొ నడవండి
సులభమే తలచుకుంటే
శోధనగ సాధించండి

పచ్చనైనా పొలాలు
ఆకలి తీర్చు పంటలు
రైతన్నకు మూలమై
తీర్చు ఆకలి మంటలు

మేమంతా పిల్లలం
ఆడుకునే బాలలం
చదువులమ్మ ఒడిలో
అందమైన సొగసులం

అమ్మ ఒడి మన ఇల్లండి
రక్షణ ఇస్తుందండి
సంతోషాల సందడితో
మనకు నివాసం కదండి.

లక్ష్మీదేవి అవురా!
గోమాతను పెంచరా!
అమ్మలాంటి దావమ్మ
స్వచ్ఛని పాలు తాగరా!

చెత్త బయట వేయకండి
స్వచ్ఛతను పాటించండి
పరిశుభ్రంగ ఉంచితే
రోగాలను రావండి.

అవనికి ఆధారం నది.
మంచి నీటిని ఇస్తుంది.
పంటలకాధారమై
ప్రాణులకూ వరమైనది.

చదువు ఇస్తుంది వెలుగు
జ్ఞానంతోనే మెలుగు
గొప్పగ ఎదగాలంటే
లక్ష్యం బాటను ఎరుగు.

పెద్దలననుసరించండి
చెడును తిరస్కరించండి
గెలుపు రుచి చూడాలి
అదే మీకు సొంతమండి

చదువు ఆసక్తే మాకు
ఆటలు అనురక్తి మాకు
గురువులు గౌరవిస్తే
ఆశీస్సులు వచ్చు మాకు

ప్రయత్నిస్తు ఉండండి
ప్రయాసతో సాగండి
ఫలితాన్ని సాధించి
హాయిగాను సాగండి

అందమైన పల్లె మాది
పచ్చనైన పంట ఉంది
సిరిసంపదలున్నట్టి
పొదరిల్లే కదా ఇది .

ఉదయించే సూర్యుడవు
ప్రపంచానికి వెలుగువు
అంధకారం తోసేసే
జగతికి మూలం నీవు

తొందరపాటు వద్దండి
నిదాననీ కడు ముద్దండి
అందరితో కలిసి మెలసి
చిరునవ్వుతో నడవండి.

మేధస్సూ నాకున్నది.
మంచికే నడిపిస్తుంది.
నిత్యం వికసిస్తూనే
బతుకు బాటకు దారైంది.

కాలుష్యాన్ని తగ్గించు
రోగాలను నివారించు
మొక్కలను పెంచుతూ
ఆరోగ్యాంగ జీవించు

ఉదయాన్నే లేవుము
మంచినీళ్లు తాగుము
వ్యాయామం చేయుచూ
ఆరోగ్యం పొందుము .

అందమైనా సంద్రమది
అలరించే అలలు నీది
భూమిపై ఆవరించిన
పెద్ద భూభాగం నీది

-సభావాట్ చంటి
7013264464

గజల్

కాలుదువ్వు కయ్యాలను కళ్లెమేసి ఆపలేను
కుళ్ళు రగులు హృదయాలను నీళ్లుపోసి ఆర్పలేను

డప్పు కొట్టు సూక్తులుగా బతకమంటె ఎలా చెప్పు??
నాది కాని అక్షరాల్ని గొప్పలుగా చెప్పలేను...

నీతి కేది కొలమానం?? నైతికతే నడతంటే..
ప్రబోధాలు పరులకొదిలి నే తప్పుగ మెలగలేను

సంధించే ప్రతి ప్రశ్నకు నీకు నీవె జవాబయితే
నీవల్లిన కట్టుకథలొ నే కల్లగ నిలువలేను...

ఎరుకవ్వని జిందగిలో సవాలేది ఓ సత్యా!!!
ంచ్చుగొట్టి వినోదిస్తె తేల్చుకోక తప్పలేను..

-రాజశేఖరుని శ్రీ శివ లక్ష్మి
8790700383

మానవ సంబంధాలు (కథ)

ఎప్పుడో ఇరవయ్యేళ్ళ కిందట చూశాడు పవన్ కుమార్ తన తెలుగు మాస్టారిని. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఇన్నేళ్ళ తర్వాత హైదరాబాద్ లో తారనాకాలో పెట్రోల్ బంక్ దగ్గర ఎవరితోనో మాట్లాడుతూ కనిపించిన రామారావుగారికి ఎదురుగా వెళ్ళి చేతులు జోడించారు "నమస్కారం మాస్టారూ!"

కొద్దిగా కళ్ళు చికిలించి మనిష్ని గుర్తుకి తెచ్చుకోడానికి ప్రయత్నించారు రామారావు మాస్టారు.

"నేను మాస్టారూ! రంగస్వామిగారి ఒక్కగానొక్క కొడుకుని. హైస్కూల్లో మీ విద్యార్థిని. మీ పద్యాల పవనన్ని" నవ్వుతూ చూశాడు. తనని చూడగానే పద్యాల పవనం వచ్చాడు అనే వారెప్పుడూ స్కూల్లో.

రామారావుగారి కళ్ళల్లో ఆనందం, ఆప్యాయత దోబూచులాడాయి. "కంటిచూపు తగ్గింది బాబూ! వెంటనే గుర్తుపట్టలేక పోయాను. ఏమీ అనుకోకు. నా ప్రియశిష్యుడిని ఎప్పుడూ మర్చిపోను."

తెలుగు భాషపట్లా,పద్యాలంటేనూ ఎంతో ఆసక్తి, మక్కువ కలగజేసే విధంగా తెలుగు పాఠాలు బోధించేవారు రామారావుగారు. ఆయన తరగతిలో మధురంగా పాడి వినిపించే పద్యాలన్నీ కూడా ఎప్పటికప్పుడు తాను కూడా రాగయుక్తంగా పాడేవాడు పవన్. ఆ విషయంలో మాస్టారికి ప్రియశిష్యుడయ్యాడు.

హఠాత్తుగా రోడ్డుకి అటువైపు ఏదో గొడవ మొదలయ్యేసరికి ఇద్దరూ అటు తిరిగి చూసారు. డబ్బు దగ్గర తగాదా వచ్చి కొట్టుకుంటున్నారు ఇద్దరు యువకులు.

చిన్నప్పుడు మాస్టారు చెప్పిన మాట చెవుల్లో ప్రతిధ్వనించింది పవన్ కి. 'ధనం లేకుండా మనిషి బతకలేడు.నిజమే కానీ మనిషి సృష్టించిన ఆ ధనమే మనిషికి మనిషికి మధ్య వైరాన్ని పుట్టిస్తోంది. ఇద్దరి మధ్యా దూరాన్ని పెంచుతోంది. మానవత్వాన్ని మరుగు పరుస్తోంది. భావి జీవితంలో మీరు ఏ వృత్తిలో కొనసాగినా మానవత్వాన్ని మనసులోంచి తుడిచెయ్యకండి. ఈ మాట గుర్తు పెట్టుకోండి అనేవారు రామారావుగారు.

"ఏమిటాలోచిస్తున్నావు పవన్?"

"అహ ఏం లేదు. మాస్టారూ! మీరిప్పుడు ఊళ్ళోనే ఉంటున్నారా? నర్సాపురంలో ఉండట్లేదా?"

శిష్యుడిని చూసిన ఆనందం ఆయన మొహంలోంచి మటుమాయమైపోయింది. ఒక్కక్షణం మాట మర్చిపోయిన వాడిలా అయిపోయారు.

> తెలుగు భాషపట్లా, పద్యాలంటేనూ ఎంతో ఆసక్తి, మక్కువ కలగజేసే విధంగా తెలుగు పాఠాలు బోధించేవారు రామారావుగారు.

తడబడినట్లయింది. పవన్ పరిస్థితి అలా అడగడం పొరపాటు అన్న సందేహం కలిగింది మనసులో.

సందర్భమో కాదో గానీ చిన్నప్పటి సంగతి గుర్తొచ్చింది. ఇంటికి ఎవ్వరైనా చుట్టాలొస్తే చాలా ఇష్టం. వాళ్ళతో సరదాగా ఎక్కువ రోజులు గడపాలన్న ఆశ మనసులో. వాళ్ళు తొందరగా వెళ్ళిపోకూడదన్న కోరికతో ఎక్కువ రోజులు ఉండిపోవాలన్న కోరికతో చుట్టాలు రాగానే గుమ్మంలోనే వాళ్ళని పట్టేసుకుని ఎప్పుడెళ్తారు మీరు అని అడిగేవాడు. తొందరగా వెళ్ళిపోములే కొన్ని రోజులుంటాము అన్న సమాధానం కావాలి తనకి. కానీ వాళ్ళు తెల్లబోయి చూసేవారు. అమ్మ తనని మందలించి వాళ్ళకి సంజాయిషీ చెప్పుకునేది.

ఆ సంగతులు తను పెద్దయ్యాక అమ్మ చెప్తూ ఉండేది. చిన్ననాటి ముచ్చట్లు బాగానే ఉంటాయి. కానీ ఇప్పుడు తను మాట్లాడిన దానిలో పొరపాటేమైనా ఉంటే అది ముద్దుగా చెప్పుకునే ముచ్చట కాదు. సొంత ఊరు వదిలి ఎక్కడికి వెళ్ళి ఉండనని ఎప్పుడూ అంటూ ఉండేవారు మాస్టారు. 'మీరిప్పుడు నర్సాపురంలో ఉండట్లేదా!' అన్న తనప్రశ్న ఆయన మనసుని కలతపెట్టి ఉండవచ్చు.

ప్రస్తుతం ఈ ఊళ్ళో ఉన్నాను పవన్. నువ్వు ఈ ఊళ్ళోనే ఉంటున్నావా?"

"ఔను మాస్టారూ! బిగ్ బజారు పక్క సందులోనే మా ఇల్లు. ఇక్కడినించి చాలా దగ్గర.రండి వెళ్దాం" అంటూ తన స్కూటర్ వైపు నడవబోయాడు పవన్.

కదల్లేదు రామారావుగారు."ఇప్పుడు వద్దులే పవన్. ఇంకొకరోజు వస్తాను. నీసెల్ నెంబరు ఇవ్వు"

తన నెంబరు ఇచ్చాక ఆయన నెంబరు తీసుకున్నాడు. వాళ్ళింటి దగ్గిర స్కూటర్ మీద దింపుతానన్నాడు.

"కాస్త నడక అవసరం కదా! అందుకే బయల్దేరాను. పక్క సందులోనే ఇల్లు స్కూటర్ మీద అక్కర్లేదు. వెళ్ళిపోగలను వస్తాను మరి".

తనని చూడగానే మాస్టారి ముఖంలో కనపడిన సంతోషపు ఛాయలు అంతలోనే మసకేసిపోవడం ఏమిటో బోధపడలేదు పవన్ కి. ఆలోచిస్తూ స్కూటర్ స్టాండు తీశాడు.

"సార్"! ఎవరో పిలిచినట్టయి పక్కకి తిరిగి చూశాడు. పరిచయం లేని కుర్రాడు. పదేళ్ళుంటాయేమో! ఒక పది రూపాయలిమ్మని అడిగాడు. వాళ్ళమ్మకి జ్వరం, మందు కొనాలిట. పవన్ చెయ్యి జేబుమీదకి వెళ్ళింది.

కానీ మళ్ళీ అంతే వేగంగా వెనక్కి వచ్చింది ఆ చెయ్యి. కిందటి వారం జరిగిన సంఘటన గుర్తొచ్చి. ఇలాగే అనారోగ్యం పేరుతో చెయ్యి చాపిన కుర్రాడికి తను డబ్బులివ్వడం అదే రోజు మాదకద్రవ్యాలు తీసుకుంటున్న కుర్రాళ్ళ గుంపులో వాడు కూడా టీవీ. ఛానల్లో కనిపంచడం జరిగింది. అందుకే "ఏదీ మందుల చీటీ? నేను కొనిస్తాను. మందుల దుకాణానికి వెళ్దాం పద" అనగానే పారిపోయాడు ఈ కుర్రాడు.

జాలీ, దయ ఉండి లాభం లేకుండా పోతోంది. ఎవరిని నమ్మాలో ఎవరిని నమ్మకూడదో తెలియని రోజులయ్యాయి.

తనని క్షమించమని ఆ కుర్రాడిని దయతో చూడమని భగవంతుడిని మనసులో తలుచుకుని ఇంటిదారి పట్టాడు పవన్. ఇంటికి రాగానే ముందు మాస్టారి గురించి చెప్పాడు భార్య రమతో. వెంటనే అంది రమ మనింటికి తీసుకు రండి ఒక రోజు అని.

శనివారం సాయంత్రం మాస్టార్ని పలకరిద్దామని ఫోన్ చేశాడు పవన్. ఇప్పుడు మీ ఇంటికి రావచ్చా కాసేపు అని అడిగితే సంతోషంగా ఆహ్వానిస్తున్నాను అన్నారు రామారావు గారు. ఇంటికి రావడానికి గుర్తులు చెప్పారు. పది నిమిషాల్లో అక్కడున్నాడు పవన్.

మాస్టారికి ఇద్దరు కొడుకులని తెలుసు పవన్ కి. ఇక్కడున్నది రెండో కొడుకని, ఇతనికి ఒక మగపిల్లవాడు. అక్కడ సొంతఊళ్ళో ఉన్న పెద్ద కొడుక్కి ఇద్దరు మగపిల్లలని ఇప్పుడు వెళ్ళాక తెలిసింది.

కోడల్ని పిలిచి పవన్ కి పరిచయం చేశారు రామారావుగారు. ఆమె వెనకే నిలబడ్డాడు మనవడు చంద్ర.నమస్తే చెప్పి కోడలు, హాయ్ చెప్పి మనవడు లోపలికి వెళ్తుంటే చంద్రా అన్నని కూడా పిలు అంటున్న మాస్టారి వైపు ప్రశ్నార్థంగా చూశాడు పవన్. కారణం వీళ్ళకి ఒక్కడే పిల్లాడని చెప్పారు కదా! లోపల్నించి మరో పిల్లాడు చేతిలో చదువుతున్న పుస్తకంతో వచ్చాడు.

'వీడింకో మనవడు.పేరు సాయి" చేతులు జోడించి నమస్తే అన్నాడు సాయి. "వీడు నాలుగో తరగతి, చంద్ర మూడో తరగతి చదువుతున్నారు. నువ్వెళ్ళిచదువుకో సాయి" అనగానే లోపలి గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు సాయి.

"సాయి మీ పెద్దబ్బాయి కొడుకా? ఈ ఊళ్ళో చదివిస్తున్నారా?" ఊరికే మాటల్లో అడిగాడు పవన్.

"కాదు. మా పెద్దబ్బాయి కొడుకు కాదు. కాసేపు అలా పైన డాబామీద కూర్చుని వద్దామా? అక్కడ కబుర్లు చెప్పుకుందాం. గాలి వేస్తుంది చక్కగా" అంటూనే ఆయన లేవడంతో పదండి అంటూ వెనకే నడిచాడు పవన్.

వాతావరణం బావుంది. డాబామీద గోడవారగా ఉన్న రెండు ప్లాస్టిక్ కుర్చీలూ తీసి వెయ్యబోయారు రామారావుగారు. గబుక్కుని తను అందుకున్నాడు పవన్.

"మన ఊళ్ళో ఎన్ని సంవత్సరాలుగానో మా ఇంట్లో పని చేసిన మనిషి నాగమ్మ. ఇంకెవ్వరింట్లోనూ చేసేది కాదు. ఎక్కువ ఇళ్ళల్లో చేసి డబ్బు ఎక్కువ సంపాదించుకోవాలన్న ఆశ ఉండేది కాదు. మిగిలిన అన్నంలు, కూరలూ రోజు ఇచ్చేవాళ్ళం. పాత చీరలూ అవీ అస్తమానం ఇస్తూనే ఉండేది మా ఆవిడ. వాళ్ళబ్బాయికి మా పిల్లల బట్టలు సరిపోతుండేవి. పొలం పనుల్లో వాళ్ళాయన పాము కరిచి చనిపోయాడు".

> "ధనం లేకుండా మనిషి బతకలేడు. నిజమే కానీ మనిషి సృష్టించిన ఆ ధనమే మనిషికి మనిషికి మధ్య వైరాన్ని పుట్టిస్తోంది. ఇద్దరి మధ్యా దూరాన్ని పెంచుతోంది. మానవత్వాన్ని మరుగు పరుస్తోంది"

"అయ్యో పాపం!"

"అప్పటి నుంచీ మా ఇంట్లో మా ఆవిడని అంటిపెట్టుకుని అన్ని పనులూ అంది పుచ్చుకుని చేస్తూ ఉండేది. జీతం మాత్రం అదే జీతం. పెంచమని ఎప్పుడూ అడగలేదు. మేమూ పెంచలేదు" చిన్నగా నిట్టూర్చారు.

"కొడుక్కి పెళ్ళి చేసింది. మనవడు పుట్టాడు. వాడికి రెండేళ్ళ వయసులో కొడుకూ, కోడలూ ఒకేసారి బస్సు ప్రమాదంలో పోవడంతో ఇంక నాగమ్మకి వాడే ప్రాణమయ్యాడు".

"నాగమ్మ జీవితమే ఓ కథలా ఉంది కదా మాస్టారూ?" జాలి అనిపించింది పవన్ కి.

"మనిషి జీవితమే ఓ కథ, ఓ నాటకం!" విరక్తిగా నవ్వారు.

"నాలుగేళ్ళ వయస్సు రాగానే కాస్త చదువు నేర్పండయ్యా అంటూ నా దగ్గరికి తీసుకొస్తుండేది రోజూ. అంతకుముందు ఏడాదే మా ఆవిడ నన్ను ఒంటరివాడిని చేసి పైలోకాలకి వెళ్ళిపోవడంతో నాగమ్మ మనవడు కాలక్షేపం అయ్యాడు నాకు. అందులో నాకేమీ తప్పు కనిపించలేదు. కానీ ముందుముందు అది నా మీద ఒక అభాండం అవుతుందని నేను అస్సలు ఊహించలేదు. మా పెద్దకొడుకూ, కోడలూ నాకూ, నాగమ్మకి అక్రమ సంబంధం ఉందని నింద వేశారు. డెంగ్యూ జ్వరంతో నాగమ్మ కన్నుమూస్తే ఎన్ని సంవత్సరాలుగానో మమ్మల్ని నమ్ముకుని ఉన్న మనిషి అనే మానవతాదృష్టితో సాయిని మనింట్లోనే ఉంచి చదువులు చెప్పిద్దాం. అంటే ఒప్పుకోలేదు వాళ్ళు. ఇక్కడ చిన్నకొడుకూ, కోడలూ నన్ను అనుమానించలేదు. నా కోరిక మన్నించి నన్నూ సాయిని ఇక్కడికి తీసుకొచ్చారు."

ఉన్న ఊరు వదిలి వేరే ఎక్కడికీ వెళ్ళి ఉండనన్న మాస్టారు అనాథ అయిపోయిన సాయి కోసం త్యాగం చేశారనిపించింది పవన్ కి. "ఆ ఊర్నించి వచ్చేటప్పుడు కొడుకూ, కోడలితో ఒక్కటే మాట చెప్పాను పవన్! నాకూ, నాగమ్మ కుటుంబానికీ మధ్యన ఉన్నది మానవ సంబంధాలు మాత్రమే అని వున్నమాటే చెప్పాను"

మాస్టారికి పాదాభివందనం చేశాడు పవన్ మనస్ఫూర్తిగా.

-తమిరిశ జానకి
9441187182

స్కిజోఫేనియా

సూర్యుడు శిరస్సుపై కచ్చి
మెల్లగా ఓ మొట్టికాయ కొట్టి
పదమటికి వెళ్ళిపోయాడో లేదో
ఎందుకో తెలియదు గాని
అసంకల్పితంగానే మబ్బులు కమ్మినాయి
జోరువాన టప టప కురుస్తునే వుంది
తనను ఎవరు పిలిచారో తెలియదు.

శిరస్సుపై గాజుపెంకులతో కోస్తున్నట్టూ
హఠాత్తుగా హాహా కారధ్వనులు
నాకే తెలియని కొత్త ప్రపంచంతో యుద్ధం
భూతవైద్యుడు శేతలమంటుండు
డాక్టర్ స్కిజోఫేనియా అంటుండు
ఎవరిని నమ్మాలి? ఎలా నమ్మాలి?.

చిందర వందరగా అక్షరాలతో
మనసు లైబ్రరి నిస్తేజంగా పడి వుంది
చెవిలో ఝోరీగలా నిత్యం వేదించే మాటలు
అక్కడ ఎక్కడ మనుషులు కనిపించరు
శరీరం అలికిడిలేని భయంతో
గజ్జున వణుకుతుంది
మనసు మట్టి పొరల కింద ఎప్పుడో దాగిన విత్తనం
ఇప్పుడు శాపమై ఇలా మొలకెత్తింది.

ధైర్యం నేను పక్కనే వున్నాను
ఎవరస్తారో చూద్దామంది
నిజమే అక్షరం జాతి వైరాలను
దేశ యుద్ధాలను అపగా తనకు నేనెంతా
మనసు మనిషితో చేసే
సంఘర్షణల ఈ యుద్ధం ఆపదా?

నేను పొగొట్టుకున్నవన్ని ఇప్పుడే పోగేసుకుంటున్నాను
పుట్టుక - చావు మన చేతుల్లో లేవు
కనీసం ఈ మధ్య నాటకమైన
మనం రక్తికట్టించక పోతే ఈ జన్మకు అర్థమేముంది
ఇదిగో నేనిప్పుడే చైతన్యమౌతున్నాను
మళ్ళీ పునరుజ్జీవ అక్షరమౌతున్నాను

- వజ్జీరు ప్రదీప్
9989562991

అగమ్య గమనం

శబ్దం నిశ్శ బ్దాల మధ్యనున్న
సన్నటి దారమే జీవితం.
ఉమ్మనీటిని విదిల్చుకొని కెవ్వు మన్నావానాడు.
కర్మ బంధాల్ని విదు ల్చుకొని
ఆఖరి శ్వాస విడుసావే నాడు.
ఈ మధ్య కాలంలోనే
అనుబంధాల చట్రంలో ఇరుక్కొని
ఆత్మీయ లతలు పెన వేసుకుంటుంటే
ఒక బలీయమైన నిట్టూర్పుతో
ఎటు పోతున్నామో తెలియని అగమ్య గమనంలో
జీవిత నౌక ను నడిపిస్తావు.
ప్రస్థాన గోచరం గాని స్థితిలో తిరుగాడుతూ
చీకటి వెలుగుల దోబూచులాట ఉబిలో
తేజో విహీన నిస్తేజ రూపాన్ని అద్దుకొని
అర్థంలేని వెంపర్లాట ల వెంటబడి
పడుతూ లేస్తూ చీకటి ప్రయాణాన్ని చేస్తుంటావు.
ఓ మనిషీ....!
ఏ పరమార్థం కోసమీ ప్రస్థానం..?
ఏ వెలుగుల కోసం ఈ ఆరాటం...?
ఖర్చయిన జీవితమెంతో లెక్కలేసి,హెచ్చ వేసి
తీసివేతల తో కూడుకొని చూడు..

రాజ వ్యూహం ? (కథ)

అడవి అంతా ఒక్కసారిగా ఉలిక్కిపడింది. అంతటా ఒకటే మాట చర్చనీయాంశమవుతోంది. నిన్న సాయంత్రం వేటకై బయలుదేరిన పులిని మనలో అతి చిన్నదైన కుందేలు చంపేయాలని ప్రయత్నించింది. అది అందరికీ ఆశ్చర్యం. అసలు కుందేలంటే ఎవరికి చంపాలనిపిస్తుంది? ఆఖరికి సింహానికి కూడా ముద్దే. చూసినప్పుడల్లా తినేయాలనిపించినా ఆ ముఖం, తెలివితేటలు గుర్తుకు తెచ్చుకుంటే పోనీలే పాపం అనిపించి వదిలేస్తుంది. అంతకంటే ముఖ్యంగా కుందేలుని తిన్నా ఆకలి తీరదు. అన్నీ ఆలోచించుకుని ఈ అరణ్యంలో ఏ జంతువూ కుందేలును తినాలని ప్రయత్నించవు. దాని కబుర్లు, చెంగుచెంగుమని పరుగులెత్తే తీరు అన్నింటికీ ముచ్చటే. అలాంటిది ఏకంగా పులిని చంపేయాలని ప్రయత్నిం చిందా కుందేలు? తనకు కోరలు లేవని చేతిలో కత్తిని చేతబూనిందా? అంత ధైర్యం ఎలా వచ్చింది? అసలు దాని స్వభావం అది కాదే ? అనే చర్చలు మూలమూలనా జరిగాయి. దాడిని తప్పించుకున్న పులి మాత్రం దెబ్బ తాలూకు మంటకంటే "ఆఫ్టరాల్ కుందేలు.. తనని చంపాలని ప్రయత్నించడమేమిటి? అసలు దాని ఆంతర్యమేమిటి?" అనే ఆలోచనలో పడింది. అదీ కాక తనకు జరిగిన దాడిని ఖండిస్తూ ప్రతిజంతువూ పలకరించింది. పరామర్శించడానికి ఒక్క సింహం మాత్రం రాలేదు. చివరికి తన పిల్లల్ని కూడా వేటకు వెళ్ళనీయకుండా లోనే దాచుకుందని సమాచారం. ఆ విషయం పులిని మరింతగా బాధపెట్టింది.

అంతలో ఎదురుగా కనిపించిన తోడేలును చూసి 'ఏంటి తోడేలుమామా? ఇలా వచ్చావు?'అంది లేని ఓపిక తెచ్చుకుని పులి.

"పులి రాజా! మీ ఆరోగ్యాన్ని గురించి తెలుసుకు రమ్మని గజరాజు పంపారు. అందుకే వచ్చాను" అంది వినమ్రంగా.

"ఏం? ఆ విషయం అడగటానికి గజరాజే రావచ్చును కదా? అందుకు నిన్ను పంపాలా? రాను రాను నాపై గౌరవం తరిగి పోతోంది. ఆఖరికి కుందేలుకు కూడా లోకువైపోయాను" అంది ఉక్రోషంగా..

"అంత మాట అనకండి పులి రాజా! మీరంటే అందరికీ భయం ఉంది. గౌరవం ఉంది. కానీ ఇలా ఎందుకు జరిగిందో మాకెవ్వరికీ అంతుపట్టడం లేదు. పోనీ సందేహం తీర్చుకుందామని కుందేలును పట్టుకుని అడిగినా ఏమాత్రం సమాధానం ఇవ్వటం లేదు సరికదా పైగా నీరసంతో తిండి తిప్పలు మానేసి దిగులుతో పడి ఉంటోంది. నిత్యం చెంగు చెంగున ఎగురుతూ ఆడుకునే ఆ కుందేలు పాపం అలా పడి ఉండటం మాకందరికీ బాధగా ఉంది కూడా." అంది వేదనగా తోడేలు.

"ఆ! తిండి తినకుండా అలా పడివున్నంత మాత్రాన తప్పు తప్పు కాకపోతుందా? నాలుగు తగిలిస్తే నిజాలు దానంతట అదే చెబుతుంది. మీరంతా ఇలా జాలి పడుతూంటే ఇంకేం చెబుతుంది? నా దగ్గరకు తీసుకురండి. ఉన్న పళాన మింగేస్తాను. ఏమను కుంటుంది? నా దగ్గరా దాని వేషాలు?" అంటూ ఆవేశంగా ఊగిపోయింది పులి.

మాటల్లోనే గజరాజు రానే వచ్చింది. అది గమనించిన పులి "రండి గజరాజులవారూ! మీ జీవితమే నయం.అందరికీ అందనంత ఎత్తులో ఉంటారు. దరిదాపులకు రాగానే మీ తొండంతో ఒక్కసారిగా నేలపైకి ఎత్తేస్తారు. ఆ భయంతో అన్నీ మీకు దూరంగా ఉంటాయి. మేము క్రూరమృగాలమనే మాటే కానీ, మాకు రక్షణ లేదు. ఒకవైపు మానవజాతి కూడా మా చర్మం కోసం చంపేస్తారు. ఇపుడు మన జాతిలో కూడా ఎవరికి ఏ అవసరం వచ్చిందో కానీ నన్ను చంపే యాలని ప్లాన్ వేసారు. ఆ పసిదాన్ని పావుగా తీసుకున్నారు. విషయం చెబితే చంపేస్తానని ఎవరైనా బెదిరించారేమో.. చెప్ప లేకపోతోంది ఆ కుందేలు" అంది నీరసంగా పులి.

అంతా విన్న గజరాజు చిన్నగా నవ్వి "నిజమే పులి రాజా! కుందేలు పసిది. దానికి కనిపించిన గడ్డి తినడం తప్ప ఏమీ తెలియదు. ఏదో ఆశ చూపి ఎవరో ఈ పనికి పంపారు. ఎందుకంటే మీరెంత క్రూరులని పేరున్నా, కుందేలు విషయంలో మాత్రం ఎప్పుడూ మీరు అలా ప్రవర్తించరు కదా?.. అయినా మేము కుందేలును ఆరాతీస్తున్నాం. దానిలోని భయం పోయాక ఏమయినా చెబుతుందేమోనని అంతా గమనిస్తున్నాం" అంది గజరాజు.

"అది సరే! ఇంత మంది నాపై జరిగిన ఈ దాడిని నిరసిస్తూ పరామర్శించారు. నక్క బావతో సహా తోడేలు కూడా వచ్చి నా యోగ క్షేమాల్ని తెలుసుకున్నాయి. మీతో పాటు కొన్ని పక్షులు కూడా వచ్చి పలకరించాయి. చెకుముకి పక్షి ఏకంగా చెట్టు బెరడు మందునే తీసుకొచ్చి నాకు మందుగా అందించింది. కానీ ఇంత జరిగినా ఆ మృగరాజు కుటుంబం ఎవరూ తొంగి కూడా చూడలేదు. అడవికి రారాజైన తనకామాత్రం బాధ్యత లేదా? ఇద్దరం ఒకవిధంగా అడవిని నిత్యం పాలిస్తూ ఉంటాం కదా! నాకేమయినా జరిగితే పరామర్శించే ఇంగితం లేదా? మొన్నటికి మొన్ననే కదా తన బిడ్డ ఎలుగుబంటి బారిన పడితే నేను కాపాడ లేదా? అంతమాత్రం కృతజ్ఞత లేదా మృగరాజుకి ?" అంది బాధగా పులి.

"మృగరాజుల వారు అలాంటివారు కారని మీకు మాత్రం తెలియదా? నాకందిన సమాచారం ప్రకారం పక్క అడవి నుండి స్వజాతీయులు వచ్చాయి. వాటికి విందును అందించే క్రమంలో కాస్తంత బిజీగా ఉన్నారు మృగరాజు. ఆ తర్వాత విషయం తెలిసిందో లేదో కూడా నాకు అవగతం అవటం లేదు" అంది నెమ్మదిగా గజరాజు.

"మీరు ఎప్పుడూ మృగరాజు పక్షమే గజరాజా! మాకు ఆ మాత్రం తెలియదా ఏమిటి? అసలు నన్ను చంపమని ఆ మృగరాజే కుందేలును పంపిందని నా అనుమానం. ఎందుకంటే కుందేలు ఎక్కువగా మృగరాజు వద్దే గడుపుతుంది. నమ్మకంగా సంచరిస్తుంది. ఇటీవల మృగరాజు పిల్లలతో ఆడుకోవడాన్ని కూడా గమనించాను" అంది అక్కసుగా పులి.

ఆ మాటలకు ఉలిక్కిపడిన గజరాజు "హరి హరీ! ఎంత మాట? ఎంతమాట? మృగరాజు మిమ్ములను చంపడానికి పురి కొల్పడమా? నమ్మశక్యంగా లేదు పులిరాజా! మీరేదో పొరపడినట్లున్నారు. మృగరాజుల వారు ఎపుడూ ఖచ్చితంగా ఉంటారని మీకు మాత్రం తెలియదా? అయినా మిమ్మల్ని చంపేస్తే మృగరాజులవారికి ఏమి ప్రయోజనం?" అంది గజరాజు వాపోతూ..

"ప్రయోజనం మీకు తెలియనిదా? కిందటి నెలలో మన మధ్య ఒక విషయం ప్రస్తావనకు వచ్చింది. అడవికి మృగరాజు నిత్యం నాయకత్వం వహిస్తోందని, కొన్నిసార్లు పులిరాజుల వారికి ఇస్తే మృగరాజుల వారు విశ్రాంతి తీసుకుంటారు అని మీరే కదా అన్నారు" అంటూ గుర్తు చేసింది పులి..

"అవునవును. కానీ అందుకు మృగరాజు అంగీకరించారు కదా? కాదంటే అపుడే మనల్ని నిలదీసేవారు కదా?"

"అదేలెండి గజరాజా! మన ముందు అలా అంగీకరించారు కానీ మనసులో గుబులు మొదలై ఉంటుంది కదా? ఆ పర్యవసానమే ఈ దాడి. నేనంటూ ఈ అడవిలో లేకుంటే ఇక తనని ఎదిరించే ధైర్యం ఎవరికీ ఉండదు కదా?" అంది పులిరాజు.

ఆ మాటలకు గజరాజుకు ఇకపై మాటలు రాలేదు. కానీ ఊరుకున్నా తప్పే అవుతుందని గ్రహించి,'మీరేమీ దిగులు పడకండి పులి రాజా! ఎప్పుడూ రాని విపత్తు వచ్చిపడింది. దీనిని తప్పక ఛేదిద్దాం.. "ఇదిగో తోడేలు మామా! ఈ సంభాషణను మృగరాజుకు అందించకండి. మరింత అలజడి రేగుతుంది. పులి రాజు వారు ఏదో మానసిక క్షోభతో అంటున్నారు కానీ తనకు మాత్రం మృగరాజు ఎలాంటివారో తెలియదా ఏమిటి?" అంటూ ఏదో సర్ది చెబుతూ గునా గునా అక్కడి నుంచి కదిలి వెళ్ళిపోయింది గజరాజు.

ఇంతలో ఎక్కడ్నించి వచ్చిందో ఎలుగుబంటి గజరాజును చూసి "నేనెప్పుడో ఊహించాను. ఇలాంటిదేదో జరుగుతుందని. ఎపుడైతే మనలో అడవికి రాజు గురించి చర్చ మొదలైందో, అప్పుడే ఊహించాను. అప్పుడే నక్క బావతో అన్నాను కూడా. ఏమి నక్క బావా? నేను నీతో అనలేదూ?అంది ముందుకు వస్తూ ఎలుగు బంటి.

అది గమనించిన నక్క కాస్త వెనక్కు జరిగి" అన్నావులే! కానీ నీకా ఆలోచన ఎలా కలిగింది? మృగరాజు కాదంటే కాదన్నట్లే కానీ మృగరాజే ఒప్పుకున్నాక ఇలాంటివన్నీ ఊహించి ఉన్న ప్రశాంతతను నేలరాల్చడం అవసరమా? అంది నక్క ఆలోచిస్తూ..

"అబ్బో! నక్క గారూ మీరు నీతులు బోధించకండి. మాకు ఆశ్చర్యమేస్తుంది. ప్రశాంతతను గురించి మీరు చెప్పడం ఏమీ బాగోలేదు" అంటూ మరింత గట్టిగా వాదించి వెళ్ళిపోయింది ఎలుగుబంటి.

ఈ విషయాలు తెలిసిన మృగరాజు కోపంతో ఊగిపోయింది. వెంటనే అత్యవసర సమావేశం ఏర్పాటు చేసింది. ఖచ్చితంగా అన్ని జంతువులు రావాలని ఆదేశించింది మృగరాజు.

అడవిలోని జంతువులన్నీ సమావేశమయ్యాయి. మృగరాజు మాట్లాడుతూ..గజరాజా! మీకు మా గురించి తెలియనిది కాదు. మీకే కాదు ఈ అడవిలో మమ్మల్ని గురించి తెలియనివారు ఎవరూ లేరు. ఆకలేస్తే తట్టుకోలేక చంపి, తినేయటం మాకున్న అలవాటు. కానీ పదవుల కోసం పక్క వారిని చంపించేటంతటి నీఛ బుద్ధి మాకు లేదు. మేము బతికినా సింహాలమే. చనిపోయినా సింహాలమే. కాకుంటే గజరాజు అన్న మాటలకు తాను అడవికి రాజు కావాలని, తనను నేను కుందేలును అడ్డం పెట్టుకుని చంపించానని చెబితే మీరంతా జాలిపడి తననే గెలిపిస్తారని చేసిన కుతంత్రపు ఆలోచన ఇది.

నేను పులిరాజుపై జరిగిన దాడి విషయం విన్నమాట నిజమే. అనుకోకుండా గుహకు మరిన్ని సింహాల బృందం రావటం జరగడంతో సమయం తెలియక ఒకచోటే ముచ్చటిస్తూ ఉండి పోయాం. ఎవరికివారు అడవుల ఆవేదనలు, భయాలు గురించి చర్చిస్తూ ఉండిపోయాం.ఇంతలో కోతి బావ వచ్చి మాకు పులిరాజుపై దాడి విషయం చేరవేయగానే ఇదిగో హుటాహుటిన నేను, నాతో పాటు మరికొన్ని మృగరాజులను వెంటపెట్టుకుని పరామర్శిద్దామనుకున్నాం. ఇంతలో ఈ ఎలుగుబంటి మామ ఈ వార్త తెలపగానే ఇలా సమావేశ పరిచాను.

ఒక్కటి మాత్రం నిజం. ఈ అడవికి నేను మృగరాజును. ఇకపై ఇలాంటి ఎన్నికలు నిర్వహించాలని ఎవరూ ఎప్పుడూ అనకండి. ఎలా సాగుతున్న వ్యవహారాలు అలా సాగనివ్వండి. ఎన్నికలు అనడంతోటే ఇలాంటి ఆలోచనలు, సందేహాలు కలిగి మానవుల్లా మనం కూడా అవసరం ఉన్నా లేకున్నా ఒకరినొకరు చంపుకుంటూ జీవిస్తాం. ఎవరికి వారే అడవికి రారాజులుగా భావించండి. ఈ అడవిని కాపాడాల్సిన బాధ్యత మనందరి మీద ఉందని గ్రహించండి.

అంతే కాదు ఈ దాడి ఎవరు జరిపించారో, ఎందుకు జరిపించు కున్నారో నాకు తెలుసును. నేను ఎవరినీ బాధపెట్టాలని అనడం లేదు. ఎవరి పేరు చెప్పడం లేదు. ఎందుకంటే ఇప్పుడది అప్రస్తుతం. కేవలం రారాజు అనిపించుకోవడానికి ఎవరి కత్తితో వారే దాడి జరిపించుకునే నీఛ రాజకీయాలకు స్వస్తి పలకండి. పసిది కుందేలు ప్రాణమెంత? దానిని కాపాడాలి అని అంటుండగానే మెల్లగా వస్తున్న కుందేలును ఆత్మీయంగా అక్కున చేర్చుకుంది మృగరాజు.

ఆ మాటలు విన్న పులి రాజు ఒక్కసారిగా ఉలిక్కిపడి... "అమ్మో! ఇంకేమయినా ఉందా?" కుందేలు పెదవి విప్పితే.. అనుకుంటూ ఇక అక్కడుంటే తనకు దేహశుద్ధి తప్పదని గ్రహించి "బ్రతుకు జీవుడా" అనుకుంటూ ఇంటికి జారుకుంది.

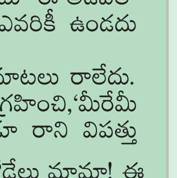

-శైలజామిత్ర
9290900879

నాంది పలకాలి

వరకట్నపు వైరస్
నరనరాన ఇంకిపోయి
చెదపురుగులా తొలుస్తుంటే
మనిషి విజ్ఞానం సమిధయై
సమాజాన్ని బలిగొంటుంది

పెనుభూతపు మాయ
ఆరనిచిచ్చును రగిలిస్తూ
మరణమృదంగాన్ని మీటుతుంటే
స్త్రీ వేదన అరణ్యరోదనై
మనల్ని ప్రశ్నిస్తూనేఉంది.

'అత్తా ఒకింటి కోడలే' అయినా
విషబీజాలను నాటుతూ
వికృత చేష్టలకు వంతపాడుతూ
నిండు నూరేళ్ళు జీవించాల్సిన
పసిమొగ్గలను చిదిమేస్తున్నది.

మాయదారి బూచీ
కోరలు చాచిన సర్పంలా
విషాన్ని వెదజల్లుతూ
అబలల జీవితాలను కాటేస్తూ
కుటుంబాల కుటుంబాలనే మింగేస్తున్నది.

శతాబ్దాల రక్కసికి
శార్ధం పెట్టాలంటే
మానవత్వపు మంత్రాలను చిలకరించి
చట్టపుతంత్రాలను నవీకరించి
నవవసంతానికి నాంది పలకాలి

-పిల్లి హజరత్తయ్య,
9848606573

వ్యధార్తగీతం

అయిదు వేళ్లూ ఒక్కలాగే వుండవు కానీ
పిడికిళ్ళు పడితే ఒకేలాగా వుంటాయి !
అందమైన ప్రపంచాన్ని గుప్పిట పట్టే
ఒడుపుపిడికిళ్ళులోనే వుంటుంది !
రెండు చేతులూ పురివిప్పిన దోసిళ్లలో
ప్రపంచం విశాలమై పరుచుకుంటుంది !
దోసిట గట్టిగా పట్టుకుంటేనే మనుధర్మ
సంకేతంగా గుండెలకు హత్తుకుంటుంది !
పట్టు జారిన దోసిలితో భూగోళం విధ్వంసం!!
సజీవనష్టం !! ఆ పైన నవ జీవనం కష్టం !!
ఆయుధ సర ఫరా వ్యాపార మార్గంలో
సామ్రాజ్యవాద విష సర్పం కాటుతో
మట్టి వాసన మట్టి కొట్టుకు పాయే ఫలితం
ఒంటరి ఆకాసంలో రెక్క తెగిన పక్షులు
ఒంటరి భుగోళంపై వెన్నువిరిగి సమూహాలు
ఎన్నెన్నో వుషస్సులు చూసి న బతుకుసంద్రాన
ఘడియలు విరిగిపడే కన్నీటి కెరటాలు
పసివానికి పాలు కుడిపే అమ్మ ఎద కప్పుకున్న
కొంగంత అందమైన ప్రపంచం మొత్తం రక్తసిక్తం !
ప్రపంచాన్ని కౌగిట్లో పట్టిన సూర్యుని వెలుగుల
ఏడు రంగుల తెల్లదనం విస్ఫోటన్ల నల్లదనం !
యుద్ధం చేయించే గెద్దలు మింగే యెన్నెన్నో
ప్రాణాల కసాయి యెంగిలాకుల్లా కుప్ప తొట్టికి
చేర్చే చరిత్ర పుటల్లో సాక్ష్య మిస్తుంది !!
మానవత్వమనేది మనిషిని నడిపే వంతెన
మానవత్వం మరిచినవారు మనుషులన్న అబద్ధం!!
విస్తరించే మరుభూమిలో వారి చోటు
రేపటికి పదిలం !!
నెమ్మదించి గుర్తుంచుకోండి
మన అమ్మ భూగోళం ! మన జన్మ ధన్యమైంది!
అమ్మే లేకుంటే ముందు తరం వుంటుందా??
యిది అమ్మ ముందున్న అంధ ప్రశ్న !!

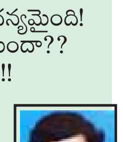

-ఎల్. రాజా గణేష్,
9247483700

తెలుగు-భాషాభి రుచి

కవిత వ్రాయంగా కలముపట్టె
కామితము లెన్నియో చుట్టుముట్టె
కథావస్తువునే సంగ్రహించి నంత
కనగ నేటి తెలుగు దుస్థితికి జాలినొంద
కన్నీళ్లు ఉబికే మనసు బరువెక్కెనంత.

భావావేశమో లేక భాషాభిమానమో
బాధనొందె మది తెలుగు దుర్గతి చూచి
తెలుగు వెలుగులను విలువలు పెంచ
పీలికలు చేసే నేటి పాలకుల తీరుచూచి
కన్నీళ్లు ఉబికే మనసు బరువెక్కెనంత.

పదము పదమున భావ సొగసులుండి
పద్య సౌరభములు చిమ్మ పదములుండి
పరభాషా మోజున పరుగిడు జనులచూచి
పద అర్థముల అశ్లీలత చొప్పించు తీరు చూచి
కన్నీళ్లు ఉబికే నేటి తెలుగు దుర్గతి చూచి.

రాజభాష దరిన రాజ్యమేలెడి భాష
రాయలు మెచ్చిన భాష రతనాల భాష
రాజకీయ క్రీడల నలుగుతున్న తీరుజూసి
రగులుతున్న తెలుగుజాతి వైరుధ్యాల జూసి
కన్నీళ్లు ఉబికే నేటి తెలుగు దుర్గతి చూచి.

ఎవరు తెలుగుకు తెగులు పట్టించువారు
అవ్వాని సామర్థమేమి సాహస మెట్టిది
అక్షరమైన నా భాష క్షరము చేయ బూనిన
వివక్షలు మాని జాతి వైభవ ప్రతిన బూనిన
క్షవర మగునె అవ్వాని అధికార దర్పము.

నదీ ప్రవాహము వోలె నాజూకు భాష
సాగర ఘోష తీరు గంభీరమైన భాష
పసి పాపనవ్వు వోలె మర్మమెరుగని భాష
పున్నమి చంద్రుని వోలె చల్లగా వెలుగుభాష
ముగ్ధ మనోహర మగు మన తెలుగు భాష.

వసంతమున చివురు వేసెడి వనముకైన
ఆషాడమున అంకురించిన చీడ పట్టిన
గొంగళిగా వనరసములు గ్రోలి గూడుకట్టి
సీతాకోక చిలుకవోలె ఎగిసి సందడి చేయు
సొగసు లొలకెడి సోయగాల మన తెలుగు భాష.

సాహితీ వనాన పుష్పాక్షరములు ఏబదియారు
పద్య గేయ గజల్ వచన మాధుర్యము లలరారు
పదము పదమునభావ సొగసుల ఇనుమడించి
అవధాన ప్రక్రియల అద్భుతముల నందించు
అమృతధార మన అమ్మ భాష తెలుగు భాష

ప్రభాత భానుని వోలె ప్రభవించు భాష
మధ్యాహ్న మార్తాండుని వోలె భాసిల్లు భాష
సంధ్యా సూర్యుని వోలె అరుణ తేజమొందు భాష
సాహితీ సమరాంగణ మందు రారాజు మనభాష
సాటిలేని సవ్యసాచి మన తెలుగు భాష.

భాషాభిమానులారా కదము త్రొక్కుదమురండి
భావ గర్భితమగు మన తెలుగును పరిరక్షించగ
భాషోత్సవముల జరిపి భారతావని గర్వించగ
భావి తరములకు మనభాషా మాధుర్య మందించగ
బాస బూనెదము ఉగ్గుపాల భాష నురక లెత్తించగ.

వందన మిదె కవితా పితామహులకు
వందనమిదె భాషా పరిరక్షకులకును
వందనమిదో ఆధునిక కవితాఝరులకు
వందన మిదె వర్తమాన కవితా మణులకు
వందనమిదె మనతెలుగు కవితామ తల్లికి.
'దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స'

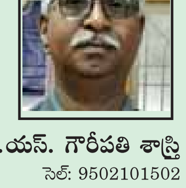

- కె.వి.యస్. గౌరీపతి శాస్త్రి
సెల్: 9502101502

సర్దుకొని

సామాను సర్దుకొని మరోఇంటికి
ఇంటివాడు అద్దె పెంచేస్తే
వేరే ఇంటికి
ఇలా మార్పూ
(గో) సందుల్లో దూర్తూ
భవన నిర్మాణ కూలీలు
బాగా కాసులున్నోళ్లో
భారీగా కేసులున్నోళ్లో
' నోరు' వున్నోళ్లో
పెద్దగూళ్లు వున్నోళ్లు నేడు

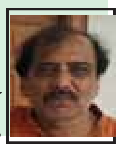

-కోటం చంద్రశేఖర్
9492043348

ఆకుపచ్చ మాట

నడుస్తున్నాను నా భవిష్యత్తు శవంపై
ఎన్ని పెను మార్పులు చవి చూసిందో
ఈ దేహపు పరిపక్వత!
ఈ రోజు చెప్తున్నా రాసుకో
అంటూ ఎన్ని వచ్చాయో...
తలను ఒక కూడలి వద్ద
విసిరేసి పోయాయ్!
అదిగో నా జీవిత నౌక... ఛ!
అనవసరంగా విరగ్గొట్టుకున్నానే
అన్నీ నమ్మి
కొన్నేమో స్వయానివి...
గుంపుగా కదిలి వచ్చేవి వెళ్ళేవి
కాళ్ళు చేతులు తలలు శరీరాలు
జనారణ్యం అరచేతిపై గీతలు
అందరికీ కావాలి ఒక ఆతృత
ఒక చింతన ఒక అసంతృప్తి
సూర్యునికి మళ్ళే ఉండలేరు
కొన్ని కొని తెచ్చుకోవడమో
పోగొట్టుకోవడమో కోల్పోవడమో
మళ్ళీ ఏడవడమో అబ్బా...
తనకు తనే ఒక విరోధాభాసము కదా!
ఏం కావాలో కావాలని పోవాలో
ఎటు కదలాలో ఎన్ని దిక్కులు చూడాలో
ఒక దానికి బంధీ అవ్వాలో
తెరవాలో ఎగరాలో
ఒదగాలో ఏదగాలో... ఎన్నో
ఆ లోపే కాలం పయ్యపై హతాశులమై
అపస్మారకులమై ఘాతం తగిలి
మన శక్తిని అశక్తతగా మార్చిన
ఆ శూన్యంలోకి చూస్తున్న
కళ్ళకు అప్పుజెప్పి
కాటికి కాళ్ళు జాపి
ఒక దీర్ఘ నిద్రలో... మళ్ళీ
నడుస్తున్నాను నేను
నా బతికున్న శవంపై
కొన్ని కన్నీటి గింజలను
నాటుతూ
కొన్ని ఆకుపచ్చ
మాటలను లేపుతూ..!

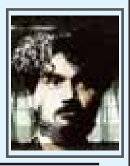

-రఘు వగ్గు
9603245215

ప్రకృతి

పచ్చ రంగు తోడ పరవశించె యవని
చెరువులన్ని పోయె చెట్లు నాట
పులకరించె గాద పుడమి తరువులతో
సునితవాక్కులెపుడు:శుభమునిచ్చు..!

ఇష్టరీతిమనిషి:నష్టమె గావించె
పాపమనక జేసె:పాడుబుద్ధి!
ప్రకృతి కోపమునకు ఫలితము కరొనాయె
సునితవాక్కులెపుడు:శుభమునిచ్చు..!

చెట్లునరికి మనిషి:చేటులెన్నో జేసె
తల్లిభూమియెంత:తాపమొందె!

భవిత తెలియఁనరుడు వానరుండగునుగా
సునితవాక్కులెపుడు:శుభమునిచ్చు..!

పల్లె జీవితంబు :ప్రగతినిచ్చునెపుడు
తరువు తోడ పల్లె తీరుగుండు
పాడి పంటలన్ని పచ్చగా మెరియగ
సునితవాక్కులెపుడు:శుభమునిచ్చు..!

నాట వలెను చెట్లు నరులంత కలసి
భువి మోదమొంది భుక్తి నిచ్చు
ఆయువిచ్చుమందు: పోయునది తరువె
సునితవాక్కులెపుడు:శుభమునిచ్చు..!

-సునీత బండారు
9440671530

షడ్రుచులు

భారంగా కదులుతున్న
బస్సు గుండెలో
బాధలెన్నో....

పుట్టిన సంతానాన్ని
ముద్దాడాలన్న ఆనందం...
తండ్రి చివరి చూపు దక్కాలని
పగిలిన గుండెలో ఆరాటం...

మూడుముళ్ళ బంధానికి
ఆశీస్సులకై ఉబలాటం...
కలిసిన మనసుల్ని
విడగొట్టాలనే పన్నాగం...
కిటికీ పక్కన ఊహాలోకం...
తాగినమైకంలో
మరచిన గమ్యం...

వెకిలి చూపులు
ప్రేమ గిలిగింతలు
పెళ్ళిళ్ళు ... పేరంటాలు
చావు పుట్టుకలు...

కలసిన మనసులు
విడిపోయి
చిద్రమైన బతుకులు

ఆనందాలను బాధలను
అమృతాన్ని విషాన్ని
రంగరించి నింపుకున్న
కన్నీటి గది
అదే బస్సు మది.

-మాధవ్ గుర్రాల
94926 48887

పుస్తక సమీక్ష

పుస్తకం గొప్పతనాన్ని చాటి చెప్పే దీర్ఘ కవిత...!

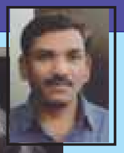

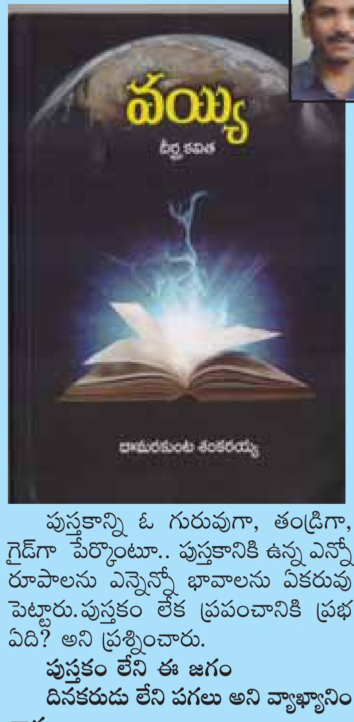

"నిజం" కవితా సంపుటి ద్వారా సాహితీ లోకానికి కవిగా పరిచయమైన దామెరకుంట శంకరయ్యగారు 'అక్షర నిధులు' "సారలమ్మ పదాలు", "ఆనవాళ్ళు" "చినుకు పూసలు" 'సీతాకోక రెక్కలు', తదితర గ్రంథాలను వెలువరించారు. పుస్తకం యొక్క గొప్పతనాన్ని చాటి చెబుతూ యిప్పుడు 'వయ్యి' పేరుతో దీర్ఘ కవితను ప్రకటించారు.

ఆద్యంతం పుస్తకం యొక్క ప్రాశస్త్యాన్ని తెలియచెబుతూ కొనసాగించిన ఈ దీర్ఘ కవితలో కవి దామెరకుంట శంకరయ్యగారు భూతవర్తమాన భవిష్యత్ కాలాల్లో పుస్తకమే నా నంబర్‌వన్ నేస్తమని సవినయంగా తెలియజేశారు. విశ్వమాన వాళికి.. విజ్ఞాన మొసగు జాబిలిగా. అనంతశక్తి సంపన్న శీలిగా పుస్తకాన్ని అభివర్ణిస్తూ శంకరయ్యగారు రాసిన ఇందలి కవితా పంక్తులు దీర్ఘ కవితలో చక్కగా ఒదిగిపోయాయి.

పుస్తకమా!
నీ గొప్పతనం గుప్పుమన్నాక.. నీ ఉనికిని వెదుక్కుంటూ వచ్చి.. మా గుమ్మం ముందు.. తులిసమ్మను చేసి నిత్య ప్రదక్షిణలు చేస్తున్నామని కవి పుస్తకం పట్ల తమ భక్తి శ్రద్ధలను ప్రకటించారు.

పుస్తకం ప్రపంచ మానవాళికి
మనిషితత్వం.. మానవత్వాన్ని నేర్పిందని కొనియాడారు.
మొండి మొలతో తిరిగిన మనిషి
దశ మార్చిన మెరుపుగా పుస్తకాన్ని
అభివర్ణిస్తూ.. గుహల గోడల నుండి తాటికమ్మలపై
తాళపత్రాల నుండి తామ్రపత్రాల దాకా.. తామ్రరేకుల నుండి.. ఇ-బుక్ వరకు గల పుస్తకం చరిత్రను ఈ దీర్ఘకవితలో సమర్థంగా ప్రస్తావించడంలో కవి సఫలీకృతులైనారు.

పుస్తకాన్ని ఓ గురువుగా, తండ్రిగా, గైడ్‌గా పేర్కొంటూ.. పుస్తకానికి ఉన్న ఎన్నో రూపాలను ఎన్నెన్నో భావాలను ఏకరువు పెట్టారు.పుస్తకం లేక ప్రపంచానికి ప్రభ ఏది? అని ప్రశ్నించారు.

పుస్తకం లేని ఈ జగం
దినకరుడు లేని పగలు అని వ్యాఖ్యానించారు.

పుస్తకమా!
ఈ విశాల ప్రపంచాన్ని
సవరించడం వీక్షించడం
సామాన్యులకు అసాధ్యం
కానీ!
దేశదేశాల సమాచారాన్ని
తెలుసుకోవడానికి ఆధారభూతమై
విశ్వ దర్శనం చేయించేది నువ్వే!
అంటూ కొనియాడారు.

సమస్యల తోరణాలైనా
సంసార సాగరమైనా
దాటించే వాహకంనువ్వే.. అంటూ కొనసాగించారు.

ఆత్మబంధువా!
ఆప్యాయతలో అమ్మహస్తమా!
చెడును మాన్పించు
చెలికాడివి నువ్వే
ఆత్మగౌరవం హెచ్చు
అతిథి నీవల్లే
పదుగురిలో మాకు
ప్రత్యేకత నిస్తావు
మెట్టు ఆపై మెట్టు
ఎక్కేలా చేస్తావంటూ
పుస్తకాన్ని ప్రస్తుతించారు.
దోస్త్!
మనది
జన్మ జన్మల బంధం అవునో కాదో
తెలియదు కానీ
ఈ జన్మలో
విడదీయలేని బంధం" అంటూ పుస్తకంతో పెనవేసుకున్న బంధాన్ని తెలియజెప్పారు.

వహీ!
ఈ లోకంలో విలక్షణమైన లక్షణాలతో
తరతరాలుగా
నీలోని శక్తుల్ని యుక్తుల్ని
తావిలా
పదుగురికి పంచుకుంటూ
మహా ప్రస్థానం సాగిస్తున్నావు-
నీ ఉనికిని
శాశ్వతంగా ముద్రించుకుంటూ
గుహల నుండి
గగనం దాకా ఎగిసి వచ్చావంటూ
పుస్తకం యొక్క ప్రాముఖ్యతను చెప్పారు.
పుస్తకం కాగితాలకట్టకాదని..
ప్రకృతి వనరుల్లా పరోపకారి అని వ్యాఖ్యానించారు.

పుస్తకం
వెండి బంగారు ఆభరణాల్లా
పేపర్ ఆర్నమెంట్ అంటూ చమత్కరించారు.
ఇంకా పుస్తకం గురించి ప్రస్తావిస్తూ..
లేచిగుళ్ల
కొత్త రంగులద్దుకున్నట్టు
ప్రవర్తనలో
పరివర్తన తెచ్చావంటూ
మెచ్చుకున్నారు.
మేజిక్కులోల్లను
లాజిక్కులతో ఎదుర్కోవడం నేర్పేదీ
పుస్తకమేనని.
కోల్పోయిన దాన్ని గుర్తుకు తెచ్చి..
హక్కుల కోసం పోరాడుమనేదీ పుస్తకమేనని కవి అభిప్రాయపడ్డారు.

నిద్రరాని వేళ
పేద రాశిపెద్దమ్మవని..
లుక్కుకల్చర్ పెరిగినా
మేమున్నంత వరకు నీ గొప్పతనానికి
ముప్పేమీ లేదని పుస్తకానికి భరోసానిచ్చారు. కవి శంకరయ్యగారు ఇలా విభిన్న కోణాల్లో పుస్తకాన్ని ఈ దీర్ఘ కవితలో ఆవిష్కరించారు.

పుస్తకంలోని అక్షరాలు పరిమళ భరితం కాకపోయినప్పటికీ.. ప్రపంచానికి ప్రగతి సోపానాలని ఈ కవిత ద్వారా కవి నొక్కి చెప్పారు. పుస్తకంలోని అక్షరాలు-చూస్తే ముత్యాల్లా ఉండవచ్చు గొంతెత్తితే ముత్యాలసరాలు అంటూ కితాబునిచ్చారు.

కవిశంకరయ్యగారు దీర్ఘ కవితలో పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించే క్రమంలో ఎక్కడా సీక్వెన్స్ దెబ్బతినకుండా జాగ్రత్తపడ్డారు. దీర్ఘ కవితను ఆసక్తికరంగా మలచడానికి ఔచిత్యవంతమైన సమాచారాన్ని పొందుపరిచారు. పుస్తక ప్రియులంతా చదువదగిన దీర్ఘ కవిత ఇది! కవి పుస్తకం గురించి ప్రకటించిన అంశాలను చదివి కావలసినంత సమాచారాన్ని తెలుసుకుందాం.

ప్రతులకు:
దామెరకుంట శంకరయ్య
సెల్: 94408 76788

- దాస్యం సేనాధిపతి
సెల్: 94405 25544

నిమజ్జనం!

ఆ కుటుంబానికి
నాలుగు దిక్కులే తలుపులు.
అందులోని పక్షులకు
అవే ప్రవేశ ద్వారాలు.

వారి స్థానాలు తెలియడంకోసం
అరచేతి ప్రపంచపు దిక్సూచిలో
ముల్లు మాత్రం అటు ఇటు కదులుతూ!
స్థిరం లేని వారి అంతరంగాల్లా.

అమ్మానాన్నలు నిజమైన మర్రిచెట్లు...
ప్రేమపంజరపు బంధనాల్లో ఎదగనివ్వరు!
జన్మనిస్తూనే పిల్ల పక్షులభవితకోసం
త్యాగానికి తాకట్టుపెట్టుకుని
నిలువుదోపిడీ మొక్కుకుంటారు.

కొమ్మల కంతల్లోంచి ఇంద్రధనసు
రంగుల కలలు ఆహ్వానిస్తుంటే
కోరికల గుర్రాలెక్కి ఆకాశపు నిశీధిలోకి
సందుచూసుకుని నచ్చిన దిక్కువైపు
తమను తాముగా సంధించేసుకుంటారు.

ఎగిరిపోయిన వలసకపోతాలు
డబ్బుపునాదుల భవనాల్లో
పంచుకున్న రక్తపు రంగును
పెంచిన బంధపు రుచిని మరచి
తమది కానీ లోకంలో జీవించేందుకు
జీవనపోరాటపు వ్యోమగాముల్లా...!

ఇక్కడ
ముడతలు పడిన చర్మాన్ని
నవారంధ్రాలకు చుట్టుకుని
ప్రసరించినంతమేర గాజు కళ్ళ గోళీల్ని
ఆకాశంలోకి విసిరేస్తూ
శ్వాస ఎగిరిస్తున్న డొక్కల చిప్పల్లోకి
పేగుల జాడల్ని పైకి తెచ్చుకుని
ఈటెల చేతులతో తడుముకుంటూ...!

ఒక దీర్ఘ నిట్టూర్పు జీవిని విడిచిపోతుంటే
రక్తం ఇంకిన మరో గుండె కవాటాలు
చప్పుడు చేయని లోలకపు కదలికలా...!

కర్ణభేరి స్వీకరించిన శ్రవణ తరంగాలకు
ప్రతిగా ధ్వనితరంగాల ప్రసార సందేశం..
అందుకున్న కాటికాపరుల చేతులమీదుగా
అగ్నిసంచయనమైన బూడిద
అవశేషపుఘటం నుండి ఒక ప్రవాహంలోకి
నిమజ్జనమవుతూ అందించే ఆశీర్వాదం!
సుఖీభవ.. సుఖీభవ...
సు...ఖీ.. భ...వ!!!

-కొత్తపల్లి ఉదయబాబు
9441860161,
9533756075

నాణ్యమైన విద్యతోనే లోక కళ్యాణం

(08 సెప్టెంబర్ 'అంతర్జాతీయ అక్షరాస్యత దినం' సందర్భంగా)

విద్యావంతులు నాయకత్వం వహించే సమాజం సమగ్రాభివృద్ధి దిశలో పయనిస్తుంది. విద్యతోనే అన్ని సమస్యలకు సమాధానాలు దొరుకుతాయి. పేదరిక నిర్మూలనలో విద్య పాత్ర వెలకట్టలేనిది. ప్రపంచ దేశాల తొలి ప్రయత్నం అక్షరాస్యత రేటును పెంచడం అవుతుంది. అక్షరాస్యులకు ఉన్నత విద్య గొడుగును కల్పిస్తే కుటుంబాల జీవనశైలిలో సమూల మార్పులు చోటు చేసుకుంటాయి. 2018 గణాంకాల ప్రకారం ప్రపంచ వయోజనుల అక్షరాస్యత రేటు 86 శాతం (పురుషుల్లో 90 శాతం, స్త్రీల్లో 83 శాతం) ఉండగా, భారతదేశ అక్షరాస్యత రేటు 77.7 శాతంగా (పురుషుల్లో 86 శాతం, స్త్రీల్లో 67 శాతం) నమోదు అయ్యింది. ప్రపంచ దేశాల్లో 15-24 ఏండ్ల యువతలో అక్షరాస్యత రేటు 92 శాతంగా ఉంది. ఉన్నత విద్యలో చేరుతున్న భారత యువతకు సంబంధించిన గ్రాస్ ఎన్‌రోల్‌మెంట్ రేషియో (జిఈఆర్) 27.1 శాతంగా ఉండగా, ప్రపంచ దేశాల్లో అత్యధికంగా టెర్షరీ స్థాయి విద్య ఆస్ట్రేలియాలో 67 శాతంగా నమోదు అయ్యింది. ప్రపంచంలోని 145 పేద అల్పాదాయ, మధ్య ఆదాయవర్గ దేశాల విద్యారంగాలకు అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు చేయూతను ఇవ్వాలి. విశ్వ విద్యకు, ఆరోగ్య కల్పనకు పెద్ద పీట వేయాలి. సామాజిక ఆర్థిక ప్రగతి, పేదరిక నిర్మూలన, అసమానతల తొలగింపు, అధిక జనాభా, శాంతి సామరస్యాల జీవనం లాంటివి విద్యతోనే పరిష్కరించబడతాయి.

"ఐరాస సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలు-2030" జాబితాలో 4వ లక్ష్యంగా 'నాణ్యమైన విద్య (క్వాలిటీ ఎడ్యుకేషన్)'కు పెద్ద పీట వేశారు. ఐరాస ఎజెండా-2030కి సంబంధించిన 2021 నివేదిక ప్రకారం కోవిడ్-19 కల్లోలం విద్యారంగాన్ని అత్యంత ప్రభావితం చేసిందని తేలింది. ఏప్రిల్ 2020లో 1.6 బిలియన్ల పిల్లలు (91 శాతం) పాఠశాలలకు దూరమైనారు. మధ్యాహ్న భోజనంపై ఆధారపడిన 369 మిలియన్ల పిల్లలు పోషకాహారానికి దూరం అయ్యారు. విద్యకు విఘాతం కలిగితే అన్ని రంగాలపై దాని దుష్ప్రభావం పడుతుంది. కరోనా విజృంభనతో దాదాపు 70 శాతం పిల్లల చదువులకు పూర్తిగా లేదా పాక్షికంగా ఆటంకం కలిగింది. పేదలు, అల్ప ఆదాయ వర్గాల పిల్లల విద్యార్జన కుంటుపడింది. దాదాపు 100 మిలియన్ల పిల్లలు కరోనా కారణంగా రీడింగ్ స్కిల్స్ కోల్పోయారు. పాఠశాలల మూసివేతతో పేద విద్యార్థులు అధికంగా బాల కార్మికులు లేదా బాల్యవివాహాల బారిన పడ్డారు. కోవిడ్-19 అకాలంలో అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల్లో 65 శాతం, అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో 35 శాతం విద్య నిధులను ఇతర శాఖలకు మార్చడంతో విద్యారంగం మరింతగా కుంగిపోయింది. కరోనా విపత్తుతో ఆన్‌లైన్ క్లాసులు నిర్వహించినా, పిల్లల్లో ఏకాగ్రత లోపించడం, భౌతిక కదలికలు లేకపోవడంతో ఆరోగ్యాలు క్షీణించడం గమనించారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా గత పది ఏండ్లలో (2010-19) సెకండరీ విద్య పూర్తి చేసిన యువత 46 శాతం నుంచి 53 శాతానికి పెరిగారు. 2010లో ప్రాథమిక విద్య 70 శాతం ఉండగా, 2018లో 84 శాతానికి పెరిగింది. 2030 నాటికి 89 శాతానికి చేరవచ్చని ఐరాస అంచనా వేస్తున్నాది. కరోనా కాలం 2020-21లో ఈ గణాంకాలు తిరోగమన ఫలితాలను ఇస్తున్నాయనటంలో అతిశయోక్తి లేదు. 2030 నాటికి 200 మిలియన్ల ప్రపంచ బాలలు పాఠశాల విద్యకు కూడా దూరంగా ఉంటారని అంచనా. కోవిడ్-19 అనంతరం అల్ప ఆదాయ దేశాల్లో ఉన్న 20 శాతం ధనికుల్లో 79 శాతం పిల్లలు, పేద కుటుంబాల్లో పిల్లలు 34 శాతం విద్యను పూర్తి చేస్తున్నారని తేలింది. ఆన్‌లైన్ విద్య 500 మిలియన్ల ప్రపంచ బాలలకు దూరం అయ్యింది. నేటికీ 65 శాతం పాఠశాలల్లో మాత్రమే కనీస వసతులు కల్పించబడినవి.

నిరంతర విద్య కల్పనతో పాటు నైపుణ్య శిక్షణలను పెంపొందించే కృషి జరగాలి. విద్యరంగంలో లింగ వివక్ష మరింత దుష్ప్రభావాన్ని చూపుతున్నది. బాలికలకు విద్యను అందిస్తే అనంతర కాలంలో కుటుంబమే విద్యావంతుల కోవెల అవుతుంది. మహిళా సాధికారతకు మహిళా విద్య ప్రధాన ఆయుధం కావాలి. పాఠశాలలు లేకపోవడం, వసతుల లేమి, బాలికలకు టాయిలెట్స్ కొరత, విద్యుత్తు కనెక్షన్ లేకపోవడం, ఆధునిక ఐసిటి వనరుల లేమి, నిరక్షరాస్యులైన తల్లితండ్రులు, పేదరికం, అధిక జనాభా లాంటి ప్రతికూలతలు విద్యావ్యాప్తిని నిరోధిస్తున్నాయి. మహమ్మారి 3వ అల అనుమానాల నడుమ విద్యాలయాలు నెమ్మదిగా తెరుచుకుంటున్నాయి. నేడు విద్యాలయాలు తెరవడానికి ముందు పలు కరోనా నియమనిబంధనలు పాటించాల్సి ఉంది. తరగతి గదులతో పాటు పాఠశాల ఆవరణను సానిటైజ్ చేయడం, తరగతి గదుల్లో వెంటిలేషన్ ఉండేలా జాగ్రత్త పడడం, భౌతిక దూరాలు పాటించడం, మాస్కులు ధరించడం అందరికి తప్పనిసరి చేయాలి. ఆర్థికాభివృద్ధికి దోహదపడే అంశాలుగా పేదరిక నిర్మూలన, ఉచిత విద్య కల్పన, వైద్య ఆరోగ్య వసతులు, సామాజిక రక్షణ, ఉద్యోగ ఉపాధుల కల్పన, వాతావరణ ప్రతికూల మార్పులను తగ్గించడం లాంటి చర్యలు తీసుకోవడం మరువరాదు. అందరికి నిర్బంధ పాఠశాల విద్య ఉచితం చేయాలి. వృత్తి నైపుణ్యాలు అందించే విద్య ప్రణాళికలు వేసి కార్యరూపం ఇవ్వాలి. ఉన్నత విద్యలో జిఈఆర్‌ను క్రమంగా పెంచేలా చర్యలు తీసుకోవాలి. విశ్వం కుగ్రామం అయిన ఈ డిజిటల్ యుగంలో దేశాల మధ్య అసమానతలు ప్రపంచ మానవాళికి ప్రతిబంధకాలు కానున్నాయి. విద్యతోనే విశ్వ కళ్యాణం కలుగుతుందని, మానవాళి సంక్షేమానికి విద్య ఉత్తమ ఉపకరణమని తెలుసుకొని అందరు పిల్లల్ని, యువతను విద్యావంతులుగా మార్చే మహాయజ్ఞంలో మనందరం భాగస్వామ్యం తీసుకుందాం.

- డా॥ బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి

ప్రేమ గాయం....!

ఆమె
తండ్రితో భేదించి గడప దాటింది.!
ఆయన
తల్లితో వాదించి ఇల్లు వదిలాడు..!!
ఇద్దరూ
సమావేశమయ్యారు..
సమాంతర రేఖలుగా
ఉండొద్దని భావించారు!
పేద ధనిక ప్రాంతీయ కులమతాలు
త్యజించారు.!!
ప్రేమదేవతను పూజించారు..!

రేపు వాకిలి
నెత్తుర్లో తడుస్తుందని..
కాపు కాసిన కొడవలి
ఒకటి వేటాడుతుందని...
ఊహించలేదు..!

-కోటం చంద్ర శేఖర్
9492043348

అత్తమకు ప్రేమతో (కథ)

'ఏమండీ! ఈ రోజు మీరు ఆఫీసు నుంచి త్వరగా రావాలి. నా చిన్ననాటి స్నేహితురాలు సీతాసరోజని తన వివాహ ప్రథమ వార్షికోత్సవ సందర్భంగా మనల్ని భోజనానికి పిలిచింది. మనం తప్పకుండా పోవాలి అని అన్నది శ్యామలాంబ తన భర్త సుబ్రహ్మణ్యంతో.

"సారీ! శ్యామ! ఈరోజు మా ఆఫీసులో ఆడిటింగ్ చివరి రోజు. ఫైనల్ రిపోర్టు తీసుకొని వచ్చేటప్పటికీ చాలా ఆలస్యం అవుతుంది. కనుక నీవు ఒక్కదానివేపోయి దంపతులకు శుభాకాంక్షలు చెప్పి విందు ఆరగించి రా అని" సమాధానం చెబుతూ హడావుడిగా ఆఫీసుకు బయలుదేరటానికి సిద్ధం కాసాగారు సుబ్రహ్మణ్యం.

"రాత్రిపూట ఒక్కదాన్ని ఆటోలో రావడం నాకు భయం. అదీగాక మన ఇంటికి వచ్చేదారిలో వీధిదీపాలు కూడా లేవు. అసలే చీకటి రోజులు అంటూ నసగడం మొదలుపెట్టింది. భర్త దగ్గరకు వచ్చి శ్యామలాంబ.

"నా మాట విని ఈఒక్కసారికి నన్ను వదిలెయ్యి. అంతగా నీకు తోడు కావాలంటే నిన్ననే మా అమ్మ వచ్చిందికదా ఆమెకు ఇక్కడ అంతాకొత్త కాలక్షేపానికి ఆమెకు తెలిసినవారు లేరు. ఇద్దరూ కలసి వెళ్ళండి నీకు దైర్యంగాఉంటుంది" అని తన భార్యకు సలహా ఇచ్చి "అమ్మా! ఓసారి ఇలారా" అని తల్లి అనసూయమ్మను పిలిచాడు సుబ్రహ్మణ్యం.

'ఎందుకురా! పిలిచావు!' అంటూ చేతిలో బియ్యం చాటతో కొడుకు వద్దకు వచ్చింది అనసూయమ్మ.

"అమ్మా! ఈరోజు సాయంత్రం నీ కోడలి స్నేహితురాలి ఇంట్లో విందు భోజనానికి మనల్ని పిలిచారు. నాకు ఆఫీసులో పని ఉంది. నేను రావడం కుదరదు. కనుక నీకోడలితో తోడుగా నీవు వెళ్ళిరా" అన్నాడు సుబ్రహ్మణ్యం.

"మీరు ఇద్దరూ కలసివెళితే బాగుంటుంది. అక్కడ వారి పద్ధతులు ఆచారాలు ఎలా ఉంటాయో అనవసరంగా నేను ఎందుకుపోవడం" అని అన్నది అనసూయమ్మ.

"ఇందులో తెలియటానికి ఏముంది? నీవు ఏమైనా దేశంకాని విదేశం పోతున్నావా? అక్కడ మనలాంటి మనుషులే ఉంటారు. వారు మాట్లాడేది మన భాషే పలకరిస్తే మాట్లాడు. నీకు ఇష్టమైన ఆహార పదార్థాలు తిని వచ్చేయి. అంతేగాని నీ చాదస్తంతో నన్ను విసిగించకు. అసలేనా నాకు ఆఫీసుకు ఆలస్యం అయింది" అంటూ తల్లి నుంచి ఎటువంటి సమాధానం కొరకు ఎదురుచూడకుండా స్కూటర్ స్టార్ట్ చేసుకొని రివ్వున ఆఫీసుకు వెళ్ళిపోయాడు సుబ్రహ్మణ్యం.

కొడుకు దుడుసు ప్రవర్తనకు మనస్సులో మొదట కొంత బాధపడినా అనవసరంగా సొంత తెలివితేటలతో మాట్లాడి ప్రశాంతంగా ఉన్న కొడుకు మనస్సును విసిగించి నందుకు తాను పశ్చాత్తాప పడింది అనసూయమ్మ. సాయంత్రం ఆరుగంటలకు అత్తా కొడళ్ళు ఆటోలో బయలువేరి సీతాసరోజని ఇంటికి బయలుదేరాడు.

×××

'అదేమిటి శ్యామలాంబ! మీ అత్తగారు ఎడమ చేతితో అన్నం తింటున్నారు. ప్రపంచంలో చాలామందికి ఎడం చేతి అలవాటు వారు ఉన్నారు కాని నాకు తెలిసి ఇలా అన్నం కూడా ఎడమచేతితో తినడం చూడలేదు. అక్కడ కూడా భోజనాలు చేస్తున్నవారు మీ అత్తగారి వింత ప్రవర్తనను ఆశ్చర్యంగా గమనిస్తూ గుసగుసలు చేస్తున్నారు చూడు" అని అన్నది సీతా సరోజని.

"ఈవిడగారి చాదస్తంతో నేను ఎక్కడికి పోయినా తలవంచుకోవాల్సి వస్తున్నది" అంటూ నుదురుపై ఎడమచేత్తో కొట్టుకుంటూ అన్నది శ్యామలాంబ.

"మీ అత్తగారు ఈ విధంగా చెయ్యటానికి కారణం నీకు తెలుసా" అని ప్రశ్నించింది సీతాసరోజిని.

"మావారికి ఐదు సంవత్సరాల వయస్సులో ఏదో జబ్బుచేసిందట పెద్ద పెద్ద డాక్టర్లుకు చూపించి వైద్యం చేయించారట కాని ఏమీ తగ్గుముఖం పట్టలేదట. అప్పుడు ఒకరోజు మా అత్తగారింటికి ఎవరో సాధువు బిక్షకు వచ్చాడట.

ఆవ్యక్తి మా అత్తగారి బాధ తెలుసుకొని మీ కుమారుడికి ఒక తాయెత్తు కడతాను ఆ యంత్రానికి బలం చేకూరటానికి మీరు ఈరోజు నుంచి ఎడమ చేతితో మాత్రమే భోజనం చేసే నియమం ఆచరించండి. రేపటి నుంచే మీ అబ్బాయి రోగం తగ్గముఖం పడుతుంది' అని చెప్పి తాయెత్తు మా వారికి కట్టాడట.

"ఈ రోజు నుంచీ ఈ నియమాన్నీ ఖచ్చితంగా పాటించాలి. ఒక వేళ పొరపాటున కుడిచేతితో అన్నం తింటే మీ అబ్బాయి రోగం మరలా తిరగబెడుతుంది. అప్పుడు నేను ఏమి చెయ్యలేను అని హెచ్చరించి ఒక్కరూపాయి మాత్రం దక్షిణ తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడట. ఇదుగో అప్పటి నుంచీ ఇదీ మా అత్తగారి వరస" అంటూ నిష్ఠూరంగా చెప్పింది శ్యామలాంబ.

"దాదాపు 30 సంవత్సరముల క్రితం జరిగిన సంఘటన కదా.

> **"మన జీవితాలలో కొన్ని సందర్భాలలోనే ఇష్టమైన స్నేహితుల తో మనసు విప్పి మాట్లాడే అవకాశం వస్తుందట. దాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని మనలో ఉన్న ఆ రహస్యాన్ని బయటకు చెపితే శారీరక రుగ్మతలు రావు"**

ఇప్పుడు మీ శ్రీవారికి ఆరోగ్యం బాగానే ఉంది. ఇంతటితో ఈ దీక్షకు స్వస్తి చెప్పి హాయిగా మన అందరిలాగా కుడిచేత్తో అన్నం తినవచ్చు కదా!" అని అన్నది సీతాసరోజిని.

"నేను అదే అన్నాను మా అత్తగారితో నా మాట వింటేగా! అమ్మాయి పెద్దదాన్ని అయ్యాను ఎప్పటి నుంచో ఉన్న పద్ధతులను మార్చకోవడం నావల్ల గాదు అయినా నా కొడుకు ఆరోగ్యం కోసం ఈ నియమం పాటించడానికి నాకేమీ కష్టం కాదు" అని మొండిగా అన్నది.

అందుకే ఈ మహాతల్లితో ఎక్కడికి భోజనానికి రాను. ఈ రోజు తప్పని పరిస్థితులలో రావలసి వచ్చింది. అంటూ అవమాన భారంతో అన్నది శ్యామలాంబ.

"సరేలే! ఊరుకో ఆమె వయస్సు మీరిపోతున్నది. ఇంత చిన్న విషయానికి గొడవ పడటం ఏమి బాగుంటుంది. మనమే సర్దుకుపోవాలి" అని స్నేహితురాలికి సర్ది చెప్పబోయింది సీతాసరోజిని.

ఆ మాటలకు కోపగించుకొని శ్యామ లాంబ ఇలా అన్నది. "ఉచిత సలహాలు బాగానే ఇస్తున్నావు మీ అత్తగారు కూడా ఇలాంటి క్రొక్కిరాయి! వేషాలు వేస్తే అప్పుడు నేను పడే బాధ ఏమిటో నీకు అర్థమవు తుంది" అని అన్నది శ్యామలాంబ.

ఇక వ్యవహారం ముదురుతోందని భావించి మనం తీరిగ్గా కూర్చోని పోట్లాడుకుందాం. "ఇదిగో తాంబూలం" అంటూ బొట్టు పెట్టి వాయనం ఇచ్చి నవ్వుతూ అత్త కోడళ్ళను ఆటో ఎక్కించింది సీతాసరోజని.

×××

ఇంటికి చేరేసరికి రాత్రి పదిగంటలు దాటింది భర్త అన్నం తిన్న ఎంగిలి కంచం తీసి వంట ఇల్లు శుభ్రం చేసి. అత్తగారి గదిలో మంచినీళ్ళు త్రాగటానికి పెట్టి, గేటుతాళం వేసి ఇంటి తలుపులు భద్రంగా వేసి పడక గదిలోకి వచ్చింది శ్యామలాంబ.

మంచం మీద పడుకొని ఆరోజు పేపరు చదువుతున్న భర్త ప్రక్కనే కూర్చొంటూ ఇలా అన్నది.

"ఏమండీ మీ అమ్మగారితో నాకు చాలా తలవంపులు అవుతున్నా యండీ" అని తన స్నేహితురాలి ఇంట్లో విందు సందర్భంలో జరిగిన విషయాలన్నీ ఏకరువు పెట్టి మీరు ఎలాగైనా ఆమె పద్ధతి మార్చాలండీ అని చెప్పింది.

"చూడు శ్యామా! ఈ విషయమై నీకు చాలాసార్లు చెప్పాను. ఈ పెద్ద వయసులో ఆమె మనసును మనం కష్టపెట్టడం మంచిది కాదు. అయినా ఎవరి సెంటిమెంట్లు వారికి ఉంటాయి. వారిని గౌరవించి మనమంచి తనాన్ని పెంచుకోవాలి. సారీ! ఈ విషయంలో నేను ఏమీ చెయ్యలేను" అంటూ చదువుతున్న పేపరు ప్రక్కనపెట్టి నిద్రకు ఉపక్రమించాడు సుబ్రహ్మణ్యం.

"అంతేలేండి అంతా నా ఖర్మ నా కన్నా మీకు మీఅమ్మగానే ఎక్కువ" అంటూ కోపం గా భర్తకు దూరంగా జరిగి మూడో నెంబరు విధంగా కాళ్ళు చేతులు ముడుచుకొని కళ్ళుమూసుకుంది.

×××

కాలచక్ర గమనంలో 25 ఆకులు ఇట్టే తిరిగిపోయాయి. శ్యామలాంబకు ఒక్కడే కొడుకు. పేరు పార్వతీశం కొడుకును కలెక్టరు ఉద్యోగం చేయించాలి అనే పట్టుదలతో క్రమశిక్షణతో పెంచి విద్యాబుద్ధులు నేర్పింది. పార్వతీశం కూడా తల్లి కోరిక నెరవేర్చేందుకు కష్టపడి చదివి సివిల్స్‌కు ప్రిపేరు అయ్యాడు. రెండుసార్లు ఫెయిల్ అయిన తరువాత మూడవసారి ఆఖరి ప్రయత్నంలో సెలెక్టు అయి ఐ.ఎ.యస్.గా ఉద్యోగం సాధించాడు.

ఈ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని శ్యామలాంబ తన అతి సన్నిహితులైన బంధువులకు, స్నేహితులకు తన ఇంట్లో విందు ఏర్పాటు చేసింది. దానికి తన చిన్ననాటి స్నేహితురాలు సీతాసరోజనిని కూడా ఆహ్వానించింది.

×××

అతిథులందరిముందు తన కొడుకు సాధించిన విజయాన్ని గర్వంగా చెప్పుకొని ఆనందించి మురిసిపోయింది శ్యామలాంబ. వివిధ రకములయిన నవకాయపిండి వంటలతో, రకరకాల కూరలతో నోరూరించే రుచులతో అద్భుతమైన భోజనము ఏర్పాటు చేసింది. వచ్చిన అతిథులందరూ తృప్తిగా తిని బహుమతులు ఇచ్చి వెళ్ళిపోయారు.

ఆఖరుగా తన ఇష్టసఖి చిన్ననాటి స్నేహితురాలు అయిన సీతాసరోజినితో కలసి అన్నం తింటూ తీరిగ్గా కబుర్లు చెప్పుకోసాగారు.

"అదేమిటే శ్యామలాంబ! మీకు అత్యంత ఇష్టమైన గుత్తి వంకాయ కూర తినకుండా నీకు అసలు ఇష్టంలేని అరటికాయ వేపుడు తింటున్నావు? ఏమిటి అన్నయ్యగారూ! మీరేమయినా నా స్నేహితురాలిపై మంత్రప్రయోగం చేసి ఇలా మార్చివేశారా" అని నవ్వుతూ ప్రక్కన్నే ఉన్న సుబ్రహ్మణ్యంతో అన్నది సీతాసరోజని.

"ఇప్పుడు ఈమెగారు కలెక్టర్‌గారి తల్లి. ఆమె మీద ఆంక్షలు మంత్రాలు వేసే ధైర్యం ఈ రిటైర్డ్ గుమాస్తాకు ఎక్కడ ఉన్నాయమ్మా! నీవే అడిగి ఆ బ్రహ్మ రహస్యం తెలుసుకో" అని నవ్వుతూ నవనవలాడే మసాలదట్టించి బాగా ఉడికిన వంకాయను నోట్లో వేసుకొని గుటుక్కున మింగి భార్య శ్యామలాంబవైపు కనుబొమలు ఎగరేసి సైగచేస్తూ అన్నాడు.

"నీ అరోగ్యరీత్యా డాక్టర్‌గారు ఈ కూర తినవద్దని చెప్పరా? ఆధునిక వైద్యం ఇంతగా అభివృద్ధిచెందిన ఈ కాలంలో కూడా ఈ నియమాలు ఏమిటి? నాన్‌సెన్స్" అని హేళనగా అన్నది సీతాసరోజని.

"నాకు అనారోగ్యం ఏమిటి? గుండ్రా యిలా ఉన్నాను. ఏది తిన్నా హరాయిం చుకొనే శక్తి నాకున్నది" అని కోపంగా భర్తకేసి చూస్తూ అన్నది శ్యామలాంబ.

"మరి అలాంటప్పుడు నీ ఈ వింతప్ర వర్తనకు అర్థం ఏమిటి? మన జీవితాలలో కొన్ని సందర్భాలలోనే ఇష్టమైన స్నేహితుల తో మనసు విప్పి మాట్లాడే అవకాశం వస్తుందట. దాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని మనలో ఉన్న ఆ రహస్యాన్ని బయటకు చెపితే శారీరక రుగ్మతలు రావు అని ఈ మధ్య ఎవరో గురూజీ ఏదో ఛానల్‌లో చెబుతుంటే విన్నాను.

కనుక అనవసరమైన సస్‌పెన్స్ పెంచకుండా అసలు సంగతి త్వరగా చెప్పు" అని అన్నది సీతాసరోజని. శ్యామలాంబ ఇలా చెప్పసాగింది.

'నా కొడుకు వరుసగా రెండుసార్లు సివిల్స్ కొరకు ప్రిపేర్ అయినా సెలెక్టు కాలేదు. దానితో వాడి విషయమైన నాకు బెంగపట్టుకుంది. ఆ సమయంలో ప్రముఖ రోమన్ తత్వవేత్త రచయిత అయిన మారిన్ సికిర్నోగారు వ్రాసిన 'డివైన్ పవర్' అనే పుస్తకాన్ని చదవడం జరిగింది. మనం ఏదైనా ఒక తీరని కోరికతో బాధపడుతుంటే మనకు అతి ఇష్టమైన తినే పదార్థాన్ని త్యజించి ఇష్టంలేని పదార్థాన్ని ప్రీతిగా తినడం అలవాటు చేసుకోవాలట. దాని మూలంగా త్యాగం చేసిన జిహ్వావాంఛలు, ద్వేషించే వస్తువును ప్రేమించే సుగుణాలు కలసి ఒక అదృశ్య శక్తిగా మారి మన తీరని కోరిక తీరుస్తాయట అందుకని ఆ మహానుభావుని సూత్రాన్ని పాటించి నా కొడుకును ఐ.ఎ.ఎస్.గా చూసుకొనే అవకాశం కలిగింది. ఇదీ సంగతి" అని విశదపరిచింది శ్యామలాంబ.

"అంతా బాగానే ఉంది. ఇప్పుడు నీ కోరిక నెరవేరింది కదా. ఇకనైనా నీకు ఇష్టమైన గుత్తివంకాయ కూర తినవచ్చు కదా. అనవసరంగా ఎండిపోయిన బొగ్గు ముక్కలు లాగా ఉండే అరటికాయ కూర ఇంకా ఎందుకు తినడం" అని లాపాయింట్ తీస్తున్న చెట్టుక్రింది ప్లీడరులాగా స్నేహితురాలిని అడిగింది సీతాసరోజని.

'నీ మాట నిజమే అనుకో. కాని రేపటి రోజులు ఎలా ఉంటాయో ఎవరికి తెలుసు. అయినా నా ఒక్కొగానొక్క కొడుకు బంగారు భవిష్యత్ ముందు ఈ వెధవ గుత్తి వంకాయ కూర ఏపాటి. అసలు నా జీవితాంతం ఆ కూరవైపు కన్నెత్తి చూడను" అని ధృఢనిశ్చయంతో చెప్పింది శ్యామలాంబ.

"అంటే మొత్తానికి 25 సంవత్సరాల తర్వాత కాని మీ అత్తగారి తత్వం నీకు బోధపడిందన్నమాట" అని నవ్వుతూ అన్నది సీతాసరోజని.

"అవును! అప్పుడు పొరపాటుగా మా అత్తగారి మాతృప్రేమను చాదస్తంగా చీదరించుకున్నాను. కన్న బిడ్డపై ఒక తల్లికి ఎంతటి గాఢమైన త్యాగంతో కూడిన ప్రేమ ఉండాలో నాకు తెలియచెప్పిన మా అత్తమ్మకు ప్రేమతో మనస్పూర్తిగా ఇప్పుడు క్షమాపణలు చెబుతున్నాను" అని గోడపైన గంధపు మాలవేసి ఉన్న అత్తగారు అనసూయమ్మ ఫోటోకు నమస్కరించింది శ్యామలాంబ.

అంతలో కొడుకు పార్వతీశం హడావుడిగా వచ్చి "అమ్మానాన్న! మిమ్మల్ని కలవటానికి నా స్నేహితులు ఎదురు చూస్తున్నారు. త్వరగారండి' అని ఆదుర్దాగా అన్నాడు.

"మనం సాంకేతికంగా ఎంత అభివృద్ధి సాధించినా ప్రతి మనిషికి 'ఏదో ఒక విషయంలో తనకు వీలైన సెంటిమెంటును ఆధారం చేసుకొని జరిగిన మంచికి అన్వయించుకుంటాడు. ఇది లోక సహజం మీ అత్తయ్య నువ్వు అదే చేశారు. సరే ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యమయింది. నేను బయలుదేరుతాను" అని చెప్పి సీతాసరోజని తన ఇంటికి బయలుదేరింది.

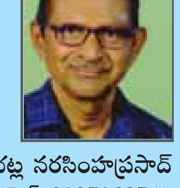

- జన్నాభట్ల నరసింహప్రసాద్
సెల్: 8297263741

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 631వరోజు 'పగటికలలు' అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. 'పగటికలలు' అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా... -సంపాదకులు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం ఏకాంశ కవిత్వం నిర్వహణ:
-డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు, 9441046839

కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం

అతి నిద్ర
అత్యాశ
సోమరి కంపు
అక్రమ సొమ్ము సొంపు
తలబిరుసు రొంపు
వర్తమాన అవమానం
లేని భవిష్యత్తు ఊహాగానం
నిజ జీవన అవగాహన లోపం
శక్తిని మించిన తత్వం
బూటకపు మాటల నాటక ఆడటం
పగటి కలలకు మూలం
వారికి అదే కళా నైపుణ్యం
చెదలు చేరి ఛిద్రం చేసిన తీరు
పగటి కలల రాయుళ్లు
వారి జీవన గతులు వెతలు పడి
కలలు కల్లలై
చేరని జీవన సాఫల్యాలు ఎన్నో
కష్టే ఫలి
శ్రమే భవితకు పునాది
మరచిపోయి
గాఢ నిద్రలో
మత్తుగా తూలితే
పగటి కలల
ప్రేయసిని మించిపోతాయి
కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం.

– జె.నరసింహారావు

తేడా!

కలలు కనటం కాదు తప్పు
సార్థకం చేయటం ఒప్పు!
పగటి కలలు ఆశల మోసులతో
గుండ్రాయిగా కూచోటం
ఉన్నతికి నిరోధం!
తిరగలిలా తిరుగుతూ
పనులతో కొట్టిన పిండి ఐతే
లేదు ఢోకా!.
ఊహల రెక్కల గుర్రంపై
ఒంటిస్తంభం రాకుమారికై తపన!
వాహనం నడుపుతూ దిమాగ్ ఎక్కడో!?
జీవితం ఢమాల్! బతుకు కుదేల్!.
సిగ్మండ్ ఫ్రాయిడ్ విశ్లేషణ
కలల గుట్టు విప్పు!
తాతల కాలంలో చంద్రమండల
యాత్ర పగటికల!
నిజమాయె!
జగంమురిసె!.

బాల్యం లో ఊహల కలలు
భవితకు బాటలు!
కలల సాకారంలో ఒడిదుడుకులు!
గాలిమేడలతో
ఆకాశానికి నిచ్చెనలు వేయొద్దు!.
కర్ణుడి పై పెంచుకున్న ఆశలు
సుయోధనుడి పగటికలలకి
పతనానికి సోపానాలు!.
గిజూభాయి 'పగటికల' పుస్తకం
కావాలి నేస్తం!
ఆలోచనలో పదు మస్తకం!.
కవి ఊహలు గుసగుసలు
కాగితంపై మల్లెపూల ఊసులు
సందేశం సాకారం కి
బలమైన పునాది
మంచిని పెంచు పంచు!.
పడుచు పనికిరాని
పగటికలలు
విపరీత వింతపోకడలతో
జరుగుహాని!
తెలివి శక్తి దైవానుగ్రహంతో
పగలు లేని
వగలుపోని కలలు
పున్నమి వెన్నెల మూలాలు.

-ఎ.రాజ్యశ్రీ

దర్పణం సాక్షిగా

ఎక్కడికో ఎగరాలి
ఏదూరతీరాలకో చేరాలి.
మెల్లగ సాగే మేఘాలపై స్వారీ చేయాలి
అందని ఆకాశాన్ని పిడికిట్లో బంధించాలి.
సూర్యున్ని నుదుట సింగారించాలి
చందమామను సిగలో తురమాలి
ఎవరెస్టుకంటే ఎత్తెదగాలి
నయాగారా జలపాతాన్ని
ఇక్కడుండే చూడాలి.
అందమంటే నాదేనని
ప్రపంచమంతా హారతివ్వాలి.
లోకంలోని సొమ్మంతా
నా కనుసన్నలలోనే ఉండాలి.
సుఖాలన్నీ
ఇంటి ముందు బారులు తీరి
నన్ను చేరే సమయం కోసం
ఎదురుచూడాలి..
సాహితీలోకంలో నన్నెవరూ మించరని
దర్పణం వేలాది గొంతులతో
నాకీర్తిని చాటాలి
ఇవన్నీ చూస్తూ ఆనందం పట్టలేక
ఎగిరి గంతులేయాలను కుంటే
ఇదేంటీ బొక్కబోర్లా పడ్డా!.
చుట్టూ అందరూ గేలిచేస్తూ నవ్వుతుంటే
పగటికల నన్ను పడగొట్టిందని
సిగ్గుతో అక్కడి నుండి పరుగందుకున్నా!.

– గుర్రాల వేంకటేశ్వర్లు

పరవశపు జల్లులు

పగటి కలలు పరవశాలు
ఇలలో సాధ్యం కాని ఊహలు
సోమరి తనపు చిహ్నాలు
పగటి కలలకు ఆకాశమేహద్దు
'కలలు కనండి– సార్థకం చేసుకోండి'
అన్నారు అబ్దుల్ కలాం
యువత కు అది ఆలంబన
పగటి కలలు కాదు
లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి అహర్నిశలు
కృషి చేస్తూ
జీవిత సార్థకత చేసుకోమన్నారు
కృషితో పట్టుదలతో గమ్యాన్ని చేరాలి
సంకల్పం గొప్పగా ఉంటే
సాధించలేనిది లేదు ఇలలో
పగటి కలలు కంటూ కూర్చుంటే
సార్థకం కాదు జీవితం...
పగటి కలలలో గాలి మేడలు
సూక్ష్మంలో మోక్షాలు
సులభ శైలిలో సంపాదన
కాలేవు గమ్యాలు
ఎడారిలో ఒయాసిస్ ల
కోసం చేయాలి అన్వేషణ
జీవిత అనుభవాలు
పరమపద సోపానాలు
ఉన్నతికి మార్గాలు
పగటికలల పరవశాలు
వెన్నెల్లో వానజల్లులు
కనడానికి వినడానికి బాగుంటాయి
మనుగడ కి ముళ్ళు.
యువత దేశ భవిత
పగటి కలలు కంటూ
సోమరితన సేద్యం చేయొద్దు
కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం
కష్టేఫలే
నినదిస్తూ ముందుకు సాగాలి.

– సత్యవీణ మొండ్రేటి

పగటి కలలు కల్లలే!

కనకు కనకు
పగటి కలలు
పగటి కలలు పేక మేడలు
పని లేని వాడికే పగటి నిద్ర
పనిమీద శ్రద్ధ ఉంటే
కష్టించి పని చేసే వాడికి
నిద్ర ఎక్కడ?
బాధ్యత లేని వాడికి
పిలిస్తే పలుకుతుంది నిద్ర
బాధ్యత గల లక్ష్మణుడు
అరణ్యవాసాన అన్నా వదినలను
కంటికి రెప్ప వేయక
కనిపెట్టుకోలేదా?

తన నిద్రను
అర్ధాంగి ఊర్మిళకు ఇచ్చి
భ్రాతృభక్తిని
స్వామి భక్తిని నెరవేర్చ లేదా!?
కుంభకర్ణుని నిద్ర తెలిసినదే!
'మత్తు వదలరా నిద్దుర మత్తు వదలరా
ఆ మత్తులోనబడితే గమ్మత్తుగ చిత్తవుదువురా!'
అన్న కవి వాక్కు సార్థకత తెలుసుకుని
పగటి నిద్ర మాని
పగటి కలలు కనక
జీవితంలో సగం జీవితం
నిద్రకే సరిపోవునన్న
జీవిత సత్యం గ్రహించి
ఉన్న కొద్ది జీవితంలో పనులు చక్కబెట్టి
తోటి వారికి తగిన సాయం చేసి
జీవిత సార్థక్యత పొందాలి.

– మన్నె లలిత

నిరాధారం

పగటి కలలు కనకు
సమయం వృథా చేయకు
పగటి నిద్ర పనికి చేటు
పగటి కలలు నిరాధారం.
మోసపు ఆలోచనలు చేయకు
ఆశలతో అంతస్తులు పెంచకు
పగటికలలతో భ్రమలో పడకు
నిరాధారమైనవని నిగ్గు తేల్చుకో.
కష్టంతో సాధించుకో
పరోపకారంతో జీవించుకో
బాధ్యతతో మసలుకో
జీవితాన్ని చక్క దిద్దుకో.
ఎప్పటి పనులు అప్పుడే చేయు
ఎవరికోసమూ అశ్రద్ధ చేయకు
ఏది చేసినా నాదే అని భావించు
ఏ పనైనా ఇష్టం తో చేయి.

-గుండవరం కొండల్ రావు

సాధించు విజయం

కలలు కనండి
వాటి సాకారం చేసుకోండి
కలలు కంటేనేగా
లక్ష్యాల్ని నిర్దేశించుకునేది
కలలు కనమన్నాడో
మహనీయుడు
కలల సాకారం చేసుకునేందుకు
కష్టపడమన్నాడు
చిన్నతనంలో ప్రణాళిక ఉంటేనేగా
క్రమపద్ధతిలో కష్టిస్తేనేగా
లక్ష్యంవైపు దూసుకుపోయేది
లక్ష్యం మరచిన పయనం
దరిచేరని నావలో ప్రయాణం
లక్ష్యం మరచి
శ్రమ బూడిదలో పోసిన పన్నీరుగా
ఆదర్శమైన వ్యక్తి
అహరహ కృషి
నిరంతరం లక్ష్యసాధన వైపే
మనిషి అడుగులు
సదా విజయంవైపే
నిర్మాణాత్మక అడుగులతోనే విజయం

ప్రగతిపథంలోకి దూసుకెళ్తేనే
జీవితానికి సార్థకత
మనస్సులో ధనాత్మక భావనలు
వెల్లివిరిస్తేనే సంక్షేమం
జీవితపు లక్ష్యాలు మానేసిన
అడుగులు వృథా
పనులు మాని కలలు కంటే
ప్రయోజనమేమి
పగటి కలలు కంటూ
పడుకుంటే ప్రయోజనమేమి
సోమరితనంతో
ముసుగేసి పడుకోవటం
మొదటికే మోసం
అడుగులు మాని
ఆశయాలు మాని నిలబడకు
పగటి కలలు కంటూ పడుకోకు
పచ్చని జీవితాన్ని
ఎడారిలోకి తోసివేయకు
అడుగడుగునా సాధించు విజయం
అది నీకే కావాలి సొంతం!.

– లక్ష్మారెడ్డి పసుల

రాయని లేఖలు

ఊహలలో ఊయలలూగే కలలు
నీటి అలలపై రాయని లేఖ.
కల ఏదో గమ్మత్తుగానే పూసింది
రాతిపూల తేనియగా అందకుండా.

కష్టానికి దూరంగా
చెమట చుక్కలు రాల్చకుండానే
గాలిలో పేకమేడలు కడుతుంది.
పగటి కలలు
అపుడపుడూ కాలసూచికలో
కొన్ని పరిమళాలను కన్నీళ్ళను
ఒంటరి ప్రయాణం లో
దుఃఖమేఘాలై వచ్చి
సేద తీర్చాయి

నీటిపై తేలియాడే కాగితపు పడవలా
కొన్ని నిజం చేసుకుంటే
ఆపదల గండాలను దూరం పెట్టొచ్చు
జాగృతావస్థే బతుకు బండిని
నడిపించేది.

-ఏదెల్లి రాములు

అంతా వట్టిదే

ఆ.వె. పగటి కలలుకనకు పనికిరావెపుడు
కల్ల జీవితాలు కరిగిపోవు
గాఢనిద్ర లోని గతమంత వట్టిదే
కృషి నమ్ముకోని ఋషివికమ్ము!.

– జక్కని గంగాధర్

పనికిమాలినవి

పనిచేయడానికి బద్ధకం
పగటికలలు కనడమే పని
ఉన్న చోటునుండి కదలకుండా
ఊళ్లని చుట్టి రావొచ్చు
అభివృద్ధి శూన్యంగా

అందలం ఆశించొచ్చు
అదేం గొప్ప పనా?.
పైసా ఖర్చులేని పగటికలలు
ఇంట్లో పైసలన్నీ ఖర్చుచేయిస్తూ ఉంటే
కుటుంబం ఈసడింపుల పర్వం!
నన్ను అన్నారే అని ఆవేశకావేశాలు
అనవసరం
అనర్థం కూడా !.
గొప్పకలలు స్ఫూర్తినివ్వాలి...

ఆ కల అందుకునే కృషిచేయాలి
అప్పుడే మనిషి జన్మ సార్థకత!!.

- ఎం.వి.ఉమాదేవి

అవార్డు గ్రహీతలు సమాజానికి ఆదర్శంగా నిలవాలి

అవార్డు పొందడం సంతోషమే కానీ ఆ సంతోషం వెనుక ఎంతో పెద్ద బాధ్యత ఉందని ప్రముఖ రచయిత, rtdDM&HO డాతొడసంచందు అన్నారు. ప్రముఖ తత్వ కవి ఉదారి నాగదాసు స్మారక అవార్డును ప్రముఖ కవి, రచయిత అన్వర్ గారికి అందజేస్తూ అభిప్రాయపడ్డారు ఎందరో అవార్డులు పొందినదానికి విలువ తెచ్చేది కొందరే. అవార్డు పొందిన వారు చాలా బాధ్యతయుతంగా ఉండాలి. సమాజం వారిని ఒక కంట కనిపెడుతూ ఉంటుంది.

అన్వర్ జీవితం చాలా సంఘర్షణాత్మకమైనది. అతడు సమాజంలో ప్రతిఉద్యమాన్ని కవిత్వం రూపంలో మాలిచాడు. తెలంగాణ మలిదశ ఉద్యమంలో అతని పాత్ర చాలా గొప్పది. ఆత్మ బలిదానాలు, తెలంగాణ కవిత -2007కవితలే దీనికి సాక్షం అని కొనియాడారు.

ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో కవులను ప్రోత్సహించే గొప్ప వేదిక ఉదారి నాగదాసు స్మారక సాహిత్య సంస్థ. గత 20సంవత్సరాలనుండి ఎందరో కవులు, రచయితల్ని తయారు చేసిన ఉత్తమ సంస్థ. ఈ వేదిక ఇచ్చే చిన్న అవార్డు ఐనా ఎంతో విలువైనది అని అన్నారు.

అవార్డు గ్రహిత అన్వర్ మాట్లాడుతూ సూఫి తత్వానికి దగ్గర గా వున్న ఉదారి నాగదాసు తత్వ కవి స్మారక అవార్డు రావడం నాకెంతో సంతోషాన్ని చ్చిందని అన్నారు. ప్రస్తుతం దేశంలో కుల మతాల ద్వేషాలు మనుషుల్ని కల్లోల పరుస్తున్న సమయంలో ఇటువంటి సంస్థలు ఉండడం ఎంతో అవసరమన్నారు.

తరువాత ముఖ్య అతిథి అన్వర్‌కు రూ॥5000/-రూపాయల నగదు, శాలువా ప్రశంసా పత్రంతో సత్కరించారు. ఉదారీ కుటుంబ సభ్యులకు అన్వర్ కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు.

ఈ కార్యక్రమంలో ప్రముఖ బహుజన కవి, రచయిత బొడ్డు కుమారస్వామి పాడిన సామాజిక గీతాలు సభను ఉత్సహంలో ముంచేత్తాయి. ఉదారి నాగదాసు కుటుంబ సభ్యులైన ఉదారి కృష్ణమాచారి, శేషన్న పంతులు, రమేష్ దయానంద్ శ్రీనివాస్, ప్రముఖ రచయిత వసంతరావు దేశపాండే, సభాధ్యక్షుడు నీలకంఠరావు, తదితరులు పాల్గొన్నారు. ఉదారినారాయణ వందన సమర్పణతో సభ ముగిసింది.

సమసమాజ నిర్మాణంలో రచయితలది గొప్ప పాత్ర

- రాష్ట్ర ప్రొహిబిషన్ & ఎక్సైజ్ శాఖామంత్రి డాక్టర్ వి.శ్రీనివాస్ గౌడ్
- ఘనంగా "పాలమూరు సాహితి" అవార్డుల ప్రదానం
- "వేంకటేశ శతకం" ఆవిష్కరణ

సమసమాజ నిర్మాణంలో రచయితలది క్రియాశీలక పాత్ర అని రాష్ట్ర ప్రొహిబిషన్ & ఎక్సైజ్, యువజన సర్వీసులు, పురావస్తు, పర్యాటక, క్రీడా, సాంస్కృతిక శాఖా మంత్రి డాక్టర్ వి.శ్రీనివాస్ గౌడ్ అన్నారు. సెప్టెంబర్ 5 న మహబూబ్ నగర్ జిల్లా కేంద్రంలోని వాగ్దేవి జూనియర్ కళాశాలలో జరిగిన పాలమూరు సాహితి పురస్కార ప్రదానోత్సవ కార్యక్రమానికి ఆయన ముఖ్యఅతిథిగా విచ్చేసారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ పాలమూరు జిల్లా అంటేనే కవుల జిల్లా అని, సురవరం ప్రతాపరెడ్డి జన్మించిన నేల అని కొనియాడారు. తెలంగాణ ఉద్యమంలో కవుల పాత్ర విస్మరించరానిదన్నారు. ఎందరో కవులు, రచయితలు తెలంగాణ ఉద్యమంలో క్రియాశీలక పాత్ర పోషించి ఉద్యమానికి ఊపిరిలూదారన్నారు. ఆనాడు మన కవులను ఎక్కిరించిన ఆంధ్ర కవులను నిరసిస్తూ "గోల్కొండ కవుల సంచిక" ను 354 మంది కవులతో వెలువరించడం తెలంగాణ పౌరుషాన్ని చాటుతుందన్నారు. మన సమాజంలో ఇంకా నెలకొని ఉన్న భావజాడ్యాలను తొలగించేందుకు, అంటరానితనాన్ని రూపుమాపేందుకు కవులు విశేషంగా కృషి చేయాలన్నారు. అనంతరం 2020 సంవత్సరానికి "కవిత్వమే ఓ గెలాక్సీ" కవితాసంపుటిని రచించిన ఐనంపూడి శ్రీలక్ష్మికి, 2021 సంవత్సరానికి "ప్రాణదీపం" కవితాసంపుటిని రచించిన గాజోజు నాగభూషణానికి మంత్రి పాలమూరు సాహితి పురస్కారాలను మెమంటో, శాలువాలతో పాటు 5116/- నగదు పురస్కారాలను అందజేశారు. పాలమూరు గడ్డ నుంచి పాలమూరు సాహితి సంస్థ ప్రతి సంవత్సరం పురస్కారాలను లబ్ధప్రతిష్టులైన కవులకు ఇవ్వడం ప్రశంసనీయమన్నారు. అలాగే యువకవి డాక్టర్ వెలుదండ వేంకటేశ్వరరావు రచించిన "వేంకటేశ శతకం" ను మంత్రి ఆవిష్కరించారు. సభకు అధ్యక్షత వహించిన జిల్లా కళాకారుల సంస్థ అధ్యక్షులు వి.మనోహర్ రెడ్డి మాట్లాడుతూ తెలుగు సాహిత్యంలో మేలిమి సాహిత్యాన్ని సృజిస్తున్న కవులకు ప్రతి సంవత్సరం పాలమూరు సాహితి పురస్కారాలను అందజేయడం అభినందనీయమన్నారు. విశిష్ట అతిథి, తెలంగాణ రచయితల సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షులు డాక్టర్ నాళేశ్వరం శంకరం మాట్లాడుతూ పాలమూరు జిల్లా సాహిత్యం తెలంగాణ సాహిత్యానికి దిక్సూచి అని కొనియాడారు. అప్పకవి జన్మించిన నేల నుంచి పాలమూరు సాహితి పురస్కారాలను అందజేయడం గర్వించదగ్గ విషయమన్నారు. ఎంతోమంది ఉద్దండులైన కవులు, రచయితలు, పరిశోధకులు, విమర్శకులు పుట్టిన నేల పాలమూరు జిల్లా అని కొనియాడారు. తెలంగాణ ఉద్యమంలో పాలమూరు జిల్లా కవుల పాత్ర గొప్పదన్నారు. పాలమూరు సాహితి అవార్డు వ్యవస్థాపకులు డాక్టర్ భీంపల్లి శ్రీకాంత్ మాట్లాడుతూ తెలుగు సాహిత్యంలో బలమైన సామాజిక కవిత్వాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న కవులకు గత పన్నెండు సంవత్సరాలుగా పాలమూరు సాహితి పురస్కారాలను అందజేస్తున్నామన్నారు. ఆత్మీయ అతిథులుగా విచ్చేసిన కాళోజీ అవార్డు గ్రహీత కోట్ల వేంకటేశ్వర రెడ్డి, ప్రముఖ విద్యావేత్తలు కె.లక్ష్మణ్ గౌడ్, వాగ్దేవి జూనియర్ కళాశాల కరస్పాండెంట్ విజేత వెంకట్ రెడ్డి లు మాట్లాడారు. పురస్కార గ్రహీతలైన ఐనంపూడి శ్రీలక్ష్మి, గాజోజు నాగభూషణం లు మాట్లాడారు. అనంతరం వేంకటేశ శతకం పుస్తకాన్ని డాక్టర్ విరివింటి సురేష్ బాబు సమీక్ష చేసారు. ఈ కార్యక్రమానికి సమన్వయకర్తగా డాక్టర్ గుంటి గోపి వ్యవహరించారు. ఈ కార్యక్రమంలో జిల్లా కవులు, రచయితలు, సాహిత్యాభిమానులు పాల్గొన్నారు.

'అంతరంగపు భాష' కవితా సంపుటి ఆవిష్కరణ

విమల సాహితీ సమితి, త్యాగరాయ గానసభ సంయుక్తా ఆధ్వర్యంలో డాక్టర్ జల్లి విద్యాధర్‌రావు రచించిన 'అంతరంగపు భాష కవితా సంపుటి ఆవిష్కరణ సభ శుక్రవారం త్యాగరాయ గానసభలోని కళా సుబ్బారావు కళావేదికలో నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమానికి వెంకటేశ్వర విశ్వ విద్యాలయం విశ్రాంత ఉపాధ్యక్షుడు ఆచార్య కొలకలూరి ఇనాక్ ముఖ్య అతిథిగా హాజరై పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించి, ప్రసంగించారు. విద్యాధర్‌రావు అంతరంగం భిన్న భావాల అసమానతలు, వివక్ష పట్ల నిప్పులు చెరిగేలా కవితలు రాశారని కొనియాడారు,.. మల్కాజ్‌గిరి, మేడ్చల్ జిల్లా అడిషనల్ కలెక్టర్ డాక్టర్ ఏనుగు నర్సింహారెడ్డి మాట్లాడుతూ.. వాదల జోలికి వెళ్లకుండా మానవతా వాదమే గొప్పదని, కాలానికి నిలబడే కావ్యం విద్యాధర్‌రావు అందించారని ప్రశంసించారు. వంద కవితలతో నేటికాలంలో గ్రంథం రావటం అపురూపమన్నారు.

సభాధ్యక్షత వహించిన ప్రముఖ సాహితీవేత్త రమణ వెలమకన్ని మాట్లాడుతూ.. విద్యాధర్‌రావు వ్యక్తిత్వ ఆవిష్కరణ అరంతంగపు భాష అన్నారు. వేదికపై ప్రముఖ కవి బిక్కి కృష్ణ, రామకవచం సాగర్ తదితరులు పాల్గొన్న సభలో కవి విద్యాధర్‌రావు తన కవితా రచనను వివరించారు. పెద్దూరి వెంకటదాసు నిర్వహణలో కవి సమ్మేళనం జరిగింది.

ఈ నెల 2న శ్రీ ఆదిభట్ల నారాయణ దాసుగారి జయంతి సభలో ప్రసంగిస్తున్న రమణ వెలమకన్ని.వేదికపై బొగ్గారపు దయానంద్, కళా వి.యస్. జనార్ధనమూర్తి, బూర్గుల మధుసూదన్, జయరాములు, అక్కిరాజు జనార్ధనరావు

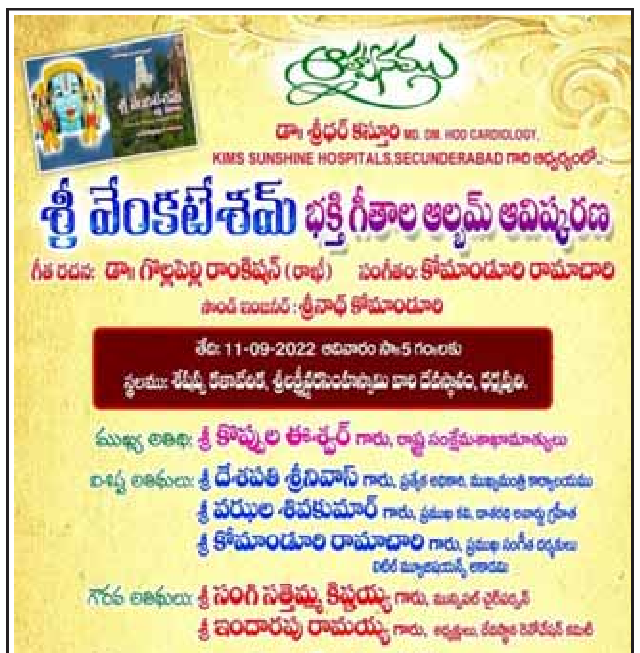

ఆగష్టు 29న 'సేవ' తెలుగుభాష సాహితీసేవా సంస్థ హైదరాబాద్ రవీంద్రభారతి సమావేశ మందిరంలో నిర్వహించిన 'సాహితీసదస్సు–కవితావర్షం' కార్యక్రమంలో విశిష్ట అతిథిగా పాల్గొని సంస్థ అధినేత కంచర్ల సుబ్బానాయుడు చేతులమీదుగా సత్కారాన్ని అందుకొంటున్న సాహితీకిరణం సంపాదకులు పొత్తూరి సుబ్బారావు. చిత్రంలో సొతుకు రత్నజానకి,అన్నవరం దేవేందర్, కంచర్ల విజయభాస్కర్.

ఐ.జే.యు. జాతీయ అధ్యక్షునిగా శ్రీనివాసరెడ్డి

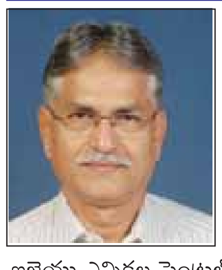

ఐ.జే.యు.జాతీయ అధ్యక్షులుగా కే.శ్రీనివాస్‌రెడ్డి, సెక్రెటరీ జనరల్ గా బల్విందర్ సింగ్ జమ్మూ ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు. ఏక గ్రీవ ఎన్నిక విషయాన్ని ఐజెయు ఎన్నికల సెంట్రల్ రిటర్నింగ్ అధికారి ఎం.ఏ. మాజిద్ హైదరాబాద్‌లో అధికారికంగా ప్రకటించారు. అధ్యక్ష, సెక్రెటరీ జనరల్ స్థానాలకు ఆగస్ట్ 24వ తేదీన వీరిద్దరూ నామినేషన్లు వేశారు. 14 రాష్ట్రాల యూనియన్లు వారిద్దరినీ బలపరిచిన సంగతి తెలిసిందే. నామినేషన్ల దాఖలుకు ఆగస్ట్ 25 ఆఖరు తేదీ కాగా ఇతరులు ఎవరూ నామినేషన్లు దాఖలు చేయలేదు. నామినేషన్ల ఉపసంహరణకు గడువు సెప్టెంబర్ 5వ తేదీ సాయంత్రం మూడుగంటలకు ముగిసింది. వేరే నామినేషన్లు ఏవీ లేకపోవడంతో అధ్యక్షులుగా కే. శ్రీనివాస రెడ్డి, సెక్రెటరీ జనరల్‌గా బల్విందర్ సింగ్ జమ్మూ ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారని రిటర్నింగ్ అధికారి మాజిద్ ప్రకటించారు. వర్కింగ్ జర్నలిస్టుల ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమంలో ఎంతో అనుభవజ్ఞులైన వీరిద్దరి సారథ్యంలో ఐ.జే.యు మరింత పటిష్టం అవుతుందని, జర్నలిస్టుల సమస్యల పరిష్కారం కోసం గట్టిగా కృషి జరుగుతుందని అన్ని రాష్ట్రాల యూనియన్ల నేతలు భావించి వారిని ఒప్పించి సారథ్యం చేపట్టాలని ఏకగ్రీవంగా కోరారు. వారికి ఐజేయు కార్యదర్శి వై. నరేందర్ రెడ్డి, అంబటి ఆంజనేయులు, కొణిజేటి సత్యనారాయణ, దాసరి కృష్ణారెడ్డి, టీయూడబ్ల్యూజే అధ్యక్ష ప్రధాన కార్యదర్శులు నగునూరి శేఖర్, ఖాజా విలాహత్ అలీ, ఏపీయూడబ్ల్యూజె ప్రధాన కార్యదర్శి చందు జనార్ధన్, డి. సోమసుందర్, అలపాటి సురేష్ కుమార్, తెలంగాణ రాష్ట్ర చిన్న,మధ్య, తరహా దినపత్రికల సంఘం అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు యూసుఫ్ బాబు, బాలకృష్ణ, నాయకులు అశోక్, అజాంఖాన్, టీయూడబ్ల్యూజె నాయకులు రాజేష్, శంకర్ షిగా అభినందనలు తెలిపారు.

కణిక

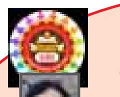

'బుధవారం బాద్షా'

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న
అడ్మిన్: రమాదేవి కులకర్ణి

పోటీ ఫలితాలు

నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య నీలిమ వలిపే
ఈ సమూహంలో చేరదలచినవారు 8985613123కి మెసేజ్ చేయవచ్చు.

(ప్రథమ)

వినాయకుడు

అవినీతి గూడుకడితే
మోసము గుడ్లు పెడుతున్నది
ధన దాహము పెరిగిపోయి
మానవత్వము కనుమరుగు చేయక
కదిలి రావయ్య గణపతయ్యా..
ప్రకృతిని పూజించే సంప్రదాయంలో
వికృతాలు వీధుల వెంట రానీకుండ
వినయ విధేయులు నింపి
విజయ మార్గమున నడిపించ
విఘ్నరాయ రావయ్యా...
స్వార్థపు కవచాన్ని ధరించి
సంపద కోటకు రారాజులవుచు
నీటిలోని జలగల్లా మారి
సమాజాన్ని కన్నీటి కొలను చేస్తు
జనాల రక్తాన్ని పీలుస్తుంటే
కాపాడ కదిలి రావయ్యా..
కాలుష్యం కోరలు చాచి
కాటేయ బుసలుకొడుతుంటే
కళ్ళు మూసుకుపోకుండా
ఒళ్ళు చైతన్యము చేయ
పరుగు పరుగున రావయ్యా..
మట్టి మూర్తిలో మనసును నింపి
శ్రద్ధా భక్తి సంప్రదాయాన్ని
రక్షణగా చేసి
జనమంతా కలిసి బలముగ మారి
నవ రాత్రులు భజనలు చేసి
బై బై గణేషా అంటు భక్తిని చాటగ
దీవించ రావా
ఆది దేవ గణపతయ్యా...

-బి.సుధాకర్
9849243908

ద్వితీయ

విఘ్నాధిపతి

మూషిక వాహనా
ముక్కంటి తనయా
గజముఖ వదనా
పార్వతి నందనా...
తొలి పూజలందుకొని
తొలగించు విఘ్నాలు
నిత్య పూజలందుకొని
నిరతము కాపాడు...
ఉండ్రాళ్లనారగించి
గండాల గట్టెక్కించి,
ఏక దంత ఏలుము
ఎంచక్క లోకాలు...
వక్రతుండ గణనాథ
వరాలనొసగి మమ్మేలు
సిద్ధిబుద్ధి తోడ
సిరులను కురిపించు...
విఘ్నాధిపతి వేడుకొనెద
విద్యవినయమొసగుమయా
సదా మమ్ము రక్షించు
మహాకాయ వినాయకా...

-బస్వ రాజ్ కుమార్
సిద్ధిపేట

Printed, Published and owned by VEENADAS,at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telangana. Published at SRT-74,Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas. RNI No.52865/93. E-mail :netinijam93@gmail.com.